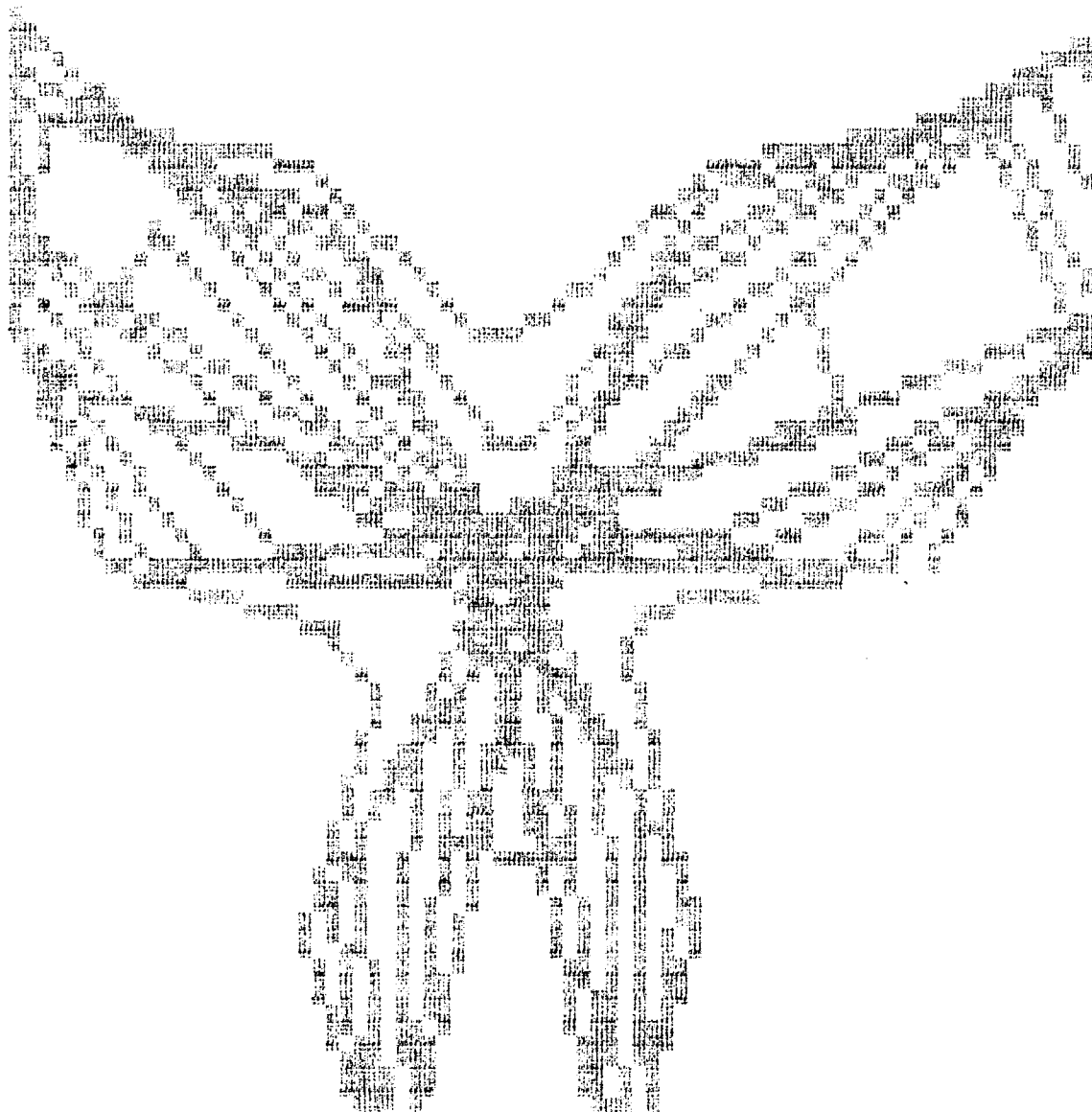

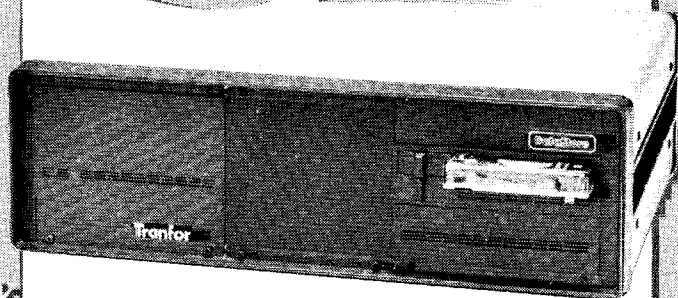
ABC BLADET

NUMMER 2, 1985

ABC-KLUBBENS MEDLEMSBLAD FÖR BLANDAD INFORMATION TILL BÅDE NYTTA OCH NÖJE

52 Mbyte

DataStore 55/ST -- kombinerad Winchester/streamer för ABC-datorerna -- 4 x 13 Mbyte Winchester -- 20 Mbyte bandspelar-back-up -- lämplig som LUX-NET central -- filorienterad kopiering till streamern -- streamern säljs även separat som komplement till DataStore och ABC 850

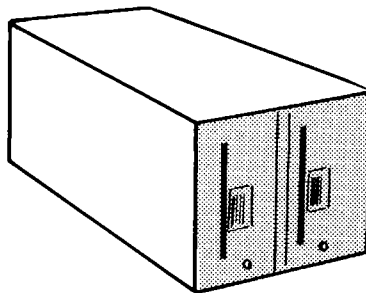
Säljs hos din lokala ABC-återförsäljare.

Tranfor

— Tillverkare av massminnen till ABC-datorerna sedan 7 år! —

TRANFOR DATA AB · SOLLENTUNAVÄGEN 225 · BOX 227 · 191 23 SOLLENTUNA
TELEFON 08-96 01 80 · TELEX 15332 TRANFOR S

BEGAGNAT

FD.2

FLEXSKIVESYSTEM

(2 x 80 K)

(utbyggbart till 2 x 160 K)

Pris 4200.- (exkl moms) 1 månads GARANTI

Vi har även ett stort sortiment andra begagnade ABC-prylar. Begär lista!

Passa även på att beställa vår ABC-Katalog med 150 sidor ABC-information GRATIS!

ABC DATA Box 6016, 175 06 JÄRFÄLLA
Tel 0758/264 70, 269 50

DISKETTER dubbelsidiga 19:-st ink. Moms och frakt!!!

Eftersom vi fått ABC-klubbens förtroende att masskopiera ABC-kassetter till flexskiva, kan vi erbjuda **NYA DISKETTER MED KRAFTIG RABATT DIREKT TILL MEDLEMMARNA:**

För ABC-maskiner, IBM, Appel, Philips m fl.

5 1/4" DD/DS/48TPI (2x40 spår, för bl a ABC-830/DD-84)

10 st (utan ask) Pris: 220:- fraktfritt, ink moms.

10 st i plastask Pris: 240:- fraktfritt, ink moms.

100 st (utan ask) Pris: 1 900:- fraktfritt, ink moms.

100 st i plastask Pris: 2 100:- fraktfritt, ink moms.

5 1/4" DD/DS/96TPI (2x80 spår, för bl a ABC-832/DD-56)

10 st (utan ask) Pris: 290:- fraktfritt, ink moms.

10 st i plastask Pris: 320:- fraktfritt, ink moms.

100 st (utan ask) Pris: 2 500:- fraktfritt, ink moms.

100 st i plastask Pris: 2 700:- fraktfritt, ink moms.

8" DD/DS (för bl a ABC-838/DD-88)

10 st (ej plastask) Pris: 390:- fraktfritt, ink moms.

100 st (ej plastask) Pris: 3 500:- fraktfritt, ink moms.

Disketterna är av kända fabrikat, med 5 års garanti och dubbel sidigt testade.

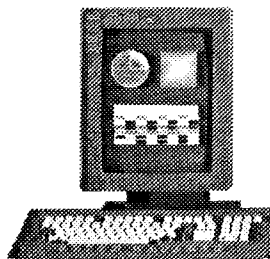
Betala in beloppet på vårt Postgiro nr: 33 33 99-4 så slipper Du postförskottsavgift.

LOVISEBERG AGENTURER AB

Postnr 171 71 Solna, telefon: 08-85 50 50

ABC KOMPETENSEN!

— System 800, System 1600 och System 9000

Välkommen till T-D-X, av Luxor auktoriserad ABC-konsult! Vi har alla Luxors system under ett tak.

— Datorer, program, nätverk, kringutrustning mm. Ring och beställ tid!

T-D-X

T-D-X DATORER AB
BESÖK: SOLLENTUNAVÄGEN 225
POST: BOX 227 · 191 23 SOLLENTUNA
TELEFON: 08-96 01 80

Visste du Att T-D-X är Luxors största återförsäljare. Att T-D-X har auktoriserad serviceverkstad för ABC-datorer. Att T-D-X har omfattande utbildning på ABC-systemen. Att T-D-X skräddarsyr programvaror. Att T-D-X också hyr ut datorer!

Medlemsorgan för ABC-klubben

Vidängsvägen 1, 161 33 Bromma

ISSN 0349-3652

Ansvarig utgivare: Stig Löfgren

Redaktör: Ulf Sjöstrand

I redaktionen: Odd Rolander, Claes Schibler

ABC-klubbens postgiron:

Medlemsavgifter: 15 33 36-3

Publikationer: 62 93 00-5

Q-Zentralen: 43 51 74-8

Bankgiro: 216-25 43

Telefoner:

08-80 15 22 (automatisk telefonsvarare med
aktuell klubbinformation)

08-53 57 50 (kansli, kontorstid)

Monitorer:

08-80 15 23 300/300 bps V21

08-80 15 26 300/300 bps V21 och
1200/75 bps V23

08-80 17 25 300/300 bps V21 och
1200/75 bps V23

08-26 91 86 300/300 bps V21 och
1200/75 bps V23

08-80 11 55 1200/1200 bps V22

031-13 98 35 300/300 bps V21

Annonsspriser fr o m nr 4, 1984

1/1-sida 185 x 260 mm 2.760:-

1/2-sida 185 x 128 mm, eller 90 x 260 mm 1.665:-

1/3-sida 185 x 85 mm, eller 60 x 260 mm 1.120:-

1/4-sida 90 x 128 mm 900:-

2 st 1/1-sidor i uppslag 6.210:-

2:a omslagssida 3.450:-

3:e omslagssida 3.305:-

4:e omslagssida 185 x 225 mm 3.775:-

Begärd placering 10% förhöjning.

Tidningen ansvarar ej för att införda programlistningar är
korrekta.

Särskild prislista vid best. av flera ex. tillhandahålles på
begäran.

Upphovsrätt gäller för införda program om inget annat anges.

NUMMER 2, 1985

INNEHÅLL

Omslagsbild plottad med programmet DRAW på
ABCKas 15

LEDAREN av Stig Löfgren	4
Modem av Bo Kullmar	5
TERM100.DOC för ABC80 av David Andersson	6
TERM100.LAT för ABC80 av David Andersson	10
Serviceprogram för KOM-användare av Jacob Palme	12
CALC.80K av S-Å Abrahamsson/Bengt Sandgren	14
Årsmötet 1985-02-16	15
(Hur) länge leve ABC80 av Sven Wickberg	27
ABC-kassett 15	27
Frågor om litteratur	27
Bruksanvisning till DRAW av Tom Sjöberg	27
Hajfisk av Sven Wickberg	28
VDO-editorn i arbete av Claes Schibler	30
MSG-utdrag sammanställda av Arne Hartelius	32
Backup, programrecension av Bo Kullmar	34
Monitorn av Bo Kullmar	35
Subrutiner	36
ABC-öst	37
Joystick av Tom Sjöberg	38
Radannonser	38

Tryck: Märstatryck AB 1985

Lämnad till tryck 28 maj 1985.

Upplaga 8 000 ex.

Medlemsavgifter 1985

Seniorer 140 Skr

Juniorer 80 Skr

Junior räknas man t o m det kalenderår man
fyller 18 år. Ange därför personnummer när
Du betalar medlemsavgifter.

Medlemskapet är personligt och avser fysisk
person. Medlemsskapet räknas per kalenderår
och Du får automatiskt det löpande årets för-
måner retroaktivt om Du inte markerat annat
årtal på talongen när medlemsavgiften betalas
in.

Medlem blir Du enklast genom att sätta in
medlemsavgiften på ABC-klubbens postgiro-
konto 15 33 36-3 och ange en entydig av-
sändare.

ABC-klubbens styrelse för 1985

(enligt årsmötet 1985-02-16)

Ordförande: Stig Löfgren

Vice ordförande: Bo Kullmar

Ledamöter: Magnus Hedner

Jan Holmberg

Jan Liebe-Harkot

Sigvard Nilsson

Tom Sjöberg

Björn Sjöborg

Suppleanter:

Kjell Brealt

Terry Engström

Arne Hartelius

ABC-klubbens postgiron:

Medlemsavgifter: 15 33 36-3

Publikationer: 62 93 00-5

Q-Zentralen: 43 51 74-8

Bankgiro: 216-25 43

ABC-klubbens lovsång.

Kära ABC-klubb, ingen är väl som vi, i Norden är ingen som vi, ja i hela världen är ingen som vi, och detta är sant, ingen är som vi min kära ABC-klubb. (Melodi, 10101010).

Ja ingen är faktiskt som vi för under vår korta levnadshistoria har vi faktiskt hunnit producera tjugoen ABC-blad proppfulla med jätteanvändbara, trevliga artiklar och nyttiga tips. Och inte bara det, sedan 1981 då vi började producera ABC-kassetter har det blivit inte mindre än femton trevliga kassetter med tillsammans drygt 300 filer. Även om man inte räknar en del småprogram och nya versioner så har det blivit flera mycket bra och användbara program och programpaket under åren. Det har faktiskt blivit nästan 4 kassetter per år, fastän målsättningen varit 3 per år.

Men vi är mycket duktigare än så, vi har ju vår berömda ABC-monitor, ja den är också faktiskt världsberömd. Man tror det nästan inte, men faktum är, våra medlemmar loggar in och kör ofta och länge inte bara från Kiruna i norr utan också från England, Holland, Schweiz och många andra länder utanför vår kalla Nord. Det har ju under åren samlats mer än 1000 datafiler med hundratals fantastiska program som våra trogna medlemmar sänt in till vår programbank. DETTA mina vänner, är erfarenhetsutbyte på högsta nivå.

För mindre än ett par hundralappar per år får Du allt detta och då skall man inte glömma alla andra förmåner, som QZ, alla publikationer, informationsmötena, mm. Och allt görs av våra medlemmar helt idellt!

Men plötsligt upptäcker vi att allt inte bara är en lovsång!! Vi tappade under fjolåret 1000 stycken av oss själva och det är ju var fjärde av oss i våran kära klubb. Detta är ju en katastrof! men, som väl är, ett svängjul eller ett snöskred stannar inte så lätt... Nu fick vi i alla fall ca 1000 nya medlemmar av bara farten, så nettoresultatet blev ju samma i alla fall, men vi lever farligt. Varningstecknet är alldeles tydligt och vi måste genast göra en analys och självransakan, vad har hänt? varför? och vad göra?

Naturligtvis måste vi i ledningen påta oss ansvaret och försöka göra något åt situationen. Vi har slumrat till och kontakterna med medlemmarna har inte varit tillräcklig och vi har inte - trots varningar - tillräckligt anpassat oss till verkligheten.

Enligt min mening kan problemställningen uppdelas enligt följande, ideologiskt, tekniskt, samt medlemstruktur, nuvarande och framtida. Vi måste väl vara eniga om ledstjärnan och basen för vår verksamhet är erfarenhets- och programutbyte mellan medlemmarna.

Våra kommunikationskanaler till klubben är, förutom brev och telefon, flexskivor, kassetter, ABC-monitorn. Och kanalerna från klubben är, ABC-bladet, ABC-kassetter, publikationer, informationsmöten och ABC-monitorn. Analyserar man skrytet i början kan man se att av insända program kommer endast en del (visserligen av de bästa) att ges ut på ABC-kassett. Men tyvärr kommer inte ABC-kassetterna alla medlemmar tillgodo, eftersom många inte har bandspelare till sina system. Detta är helt otillfredsställande eftersom målet ju måste vara att alla medlemmarna skall ha en rimlig åtkomst till alla program i programbanken.

Ytterligare bekymmer har vi haft med tekniken när vi skall distribuera programmen på kassett. Förutom det faktum att de kassettbandspelare som finns ut bland medlemmarna inte alltid fungerar så tillfredsställande så är det faktiskt inte alla ABC-80 ägarna som har bandspelare. Nästan inga av ABC-800/802 användarna har bandspelare och de senaste maskinerna ABC-806/1600 och 9000 har inte ens anslutningsmöjlighet för kassettbandspelare.

Men det har funnits en ljusglimt i mörkret - monitorn - ca 10% av medlemmarna tillhör den lilla grupp som har möjlighet (och råd) att logga in på detta underbara instrument. Visserligen är inte Televerket rättvisa med oss - de tar ju faktiskt avgift för att vi kör på VÅR MONITOR - och debiterar mera för de som har en längre sträcka att köra. För denna grupp måste väl detta vara lösningen tycker Du kanske? Ja förvisso är detta en bra lösning, men bara teoretiskt, det är ju inte möjligt att hämta alla filer som man skulle vilja ha. Det skulle ju ta dagar och inloggningstiden är ju begränsad, och för att nu inte tala om telefonräkningen.

För att komma tillrätta med detta har den nya styrelsen därför kraftigt utökat programredaktionen och resultatet av detta kommer inte att låta vänta på sig.

Och en annan viktig nyhet!! REDAN ABC-kassett Nr:15 PRODUCERAS OCKSÅ PÅ FLEXSKIVA i vilket format Du önskar. Visserligen får Du betala en extra kostnad då, men kostnaden blir i alla inte mer än vad Du får betala för en flexskiva i databutiken och nu får Du den i brevlådan. Utrymmet ökas också till C90 detta för att vi skall kunna fylla ena sidan av en flexskiva med program.

Våra möjligheter till en dubbelriktad kommunikation med alla medlemmarna är mycket bättre med ABC-bladet, med detta medium når vi alla och enligt redaktören tas praktiskt taget allt som skrivs till bladet med. Jag vill passa på och påpeka det ständiga behovet av artiklar, så skriv ett par rader till bladet, helst på flexskiva/kassett, det lönar sig för det kommer in i bladet och Du får en extra flex-skiva/kassett i retur.

Den strukturella förändringen bland ABC-användarna är kanske det som är svårare och ännu mera resurskrävande att ge sig i kast med. För detta hänger dels samman med den tekniska utvecklingen och dels den marknadsmässiga utvecklingen.

ABC-datorn är ju på många sätt en unik maskin. Den var när den föddes, praktiskt taget buggfri, vilket är ovanligt för en ny dator, och den slog många med häpnad med sin snabbhet och mångsidighet. Detta gjorde den snabbt till marknadsledare bland smådatorer och hemdatorer. Den kom att bli alla dataamatörernas kelgris och ungdomarnas läromästare. ABC-klubben kom således att passa perfekt i bilden som forum för erfarenhetsutbyte och fortbildning för dessa användare.

När sedan Luxor och Diab (troligen mycket klokt) beslöt att lämna hemdatorsidan och ställde in sin nyutveckling och produktion för kontorsdatorer och mera kraftfulla smådatorer var det en kursändring på gång.

För att anpassa sig och följa med i utvecklingen beslöts vid årsmötet 1982 att ABC-klubben skulle ändra sina stadgar och inriktning till att gälla alla datorer i ABC-familjen.

Med facit i hand kan vi nu säga - Detta har vi försummat - kanske för att det varit för svårhanterligt - kanske har vi sovit och drömt om ABC-80 som det enda och fulländade. Vad som har hänt och händer är förvisso en stor omsvängning av användarkategorierna - den presumtiva ABC-klubbmedlemmen -. De yngre spelsgna skaffar sig i allt större utsträckning andra maskiner som är mera avsedda för lek och färgspel än som datorer, våra skickliga dataamatörer och ABC-hackers de är våra trognaste medlemmar. Men för många av de som vill satsa en slant och utvecklas vidare med de nya ABC-maskinerna är det nu inte längre möjligt att hämta sina program från ABC-kassetterna och klubbens satsning på ABC-800-program kan därför delvis sägas vara ett slag i luften - få kan komma åt dessa.

Med den strukturförändring som skett är således de flesta nya ABC-användare, kommersiella användare, som använder datorn i sitt arbete med bokföring och fakturering mm. Och alla småföretagare som ställt undan sin ABC-80 och använder de nya ABC-maskinerna till olika uppgifter i sitt företag.

Vad kan då klubben göra för dessa nya användare? Här måste uppenbarligen stora insatser göras om vi ska kunna hejda medlemsavtappningen och jag vågar kanske inte idag ha den förhoppningen, att detta ska lyckas, med tanke på den stora kategoriförändringen bland medlemmarna.

Detta är också en resursfråga, sedan vi förra året skaffat oss ett eget kansli så har de fasta kostnaderna för kansli, hyror mm ökat så finns det innanför ramen av den nuvarande medlemsavgiften egentligen inte mycket kvar att göra någon satsning med. Den förra styrelsen ansåg sig ju inte ha råd att trycka någon medlemsmatrikel eller ge ut någon fler kassett för 1984.

Trots detta så anser jag nog vi har råd med och gör klokt i att kraftigt öka satsningen på att få ut program till medlemmarna. Flexskivesatsningen som jag hoppas på mycket, är ju en nödvändighet för dessa nya medlemmar. Budgeten belastas ju egentligen inte nämnvärt eftersom vi här tar ut särskild betalning för skivan. Vidare kommer flera bra bruksprogram för just denna nya grupp användare att kunna distribueras nu, och vi har bildat en särskild användargrupp som skall kunna svara för dessa frågor. Medlemsrabatter - Ett avtal har i dagarna träffats med STRÅLFORS Dataprodukter som ger alla ABC-medlemmar en mycket fördelaktig rabatt på datatillbehör, ingen faktureringsavgift uttas och fakturan sändes efter varorna har erhållits. Man behöver bara styrka sitt medlemskap med att ange sitt medlemsnummer.

Det är min förhoppning att dessa och flera kommande nyheter skall innebära att det inte bara är trevligt att vara medlem i ABC-klubben utan att också skall löna sig.

MODEM

Vill du skaffa ett modem för att kommunicera med vår monitor eller något annat system som t ex Permobas eller KOM så är här jag några förslag här:

Kan du skaffa ett modem som klarar både 1200/75 och 300/300 bps så gör det. 300 bps är nämligen ganska långsamt och genom den snabba överföringen i en riktning så kan du snabba upp det hela avsevärt. Det är mycket bra, om du kör riks eftersom det blir billigare med kortare telefonsamtal. Du kanske tycker att 75 bitar per sekund låter långsamt, men den största trafiken sker ofta från värddatorn till dej. När du sänder i 75 bps går det långsamt, men ofta skriver du då på tangentbordet och det går ändå inte så snabbt.

Televerket

Televerket har de enkla så kallade folkmodemen. Du kan både köpa och hyra dessa. Det är frågan om ett enkelt 300 bps modem och ett enkelt 1200/75 modem. De är ganska billiga att hyra på kort sikt. Kom bara ihåg att du också behöver en sladd mellan datorn och modemet och den måste du köpa av en återförsäljare. Sladden brukar var ganska dyr till och med dyrare än vad den fasta avgiften och en kvartalshyra tillsammans!

Köp i alla fall inte 300 bps modemet från televerket, eftersom jag tror att Selics motsvarande modem både är billigare och bättre!

Selic

Selic har ett mycket bra kombinationsmodem, Selic AB16, som klarar både 300/300 och 1200/75. Modemet kostar inte så mycket bara 2700 kronor, men det saknar uppringare. Selic har också ett modem som enbart är ett 300 bps modem, det kostar 1500-1600 kronor. Selic har även ett ännu enklare 300 bps modem som bara kostar någon tusenlapp.

Vi använder Selic AB16 modem till monitorn. Jag använder också själv ett SELIC AB16 modem.

TGC eller Luxor Modem 800

TGC-modem är en typ av avancerade modem som är klarar både 1200/75 och 300/300. De är helt automatiska och styrs helt programmessigt, dvs utan knappar. Uppringare finns. De är dock ganska dyra. Inbyggnadsmodemet till ABC802 kostar 3 800 och ett fristående modem till AB800-serien kostar 4 800.

ITT

Unimodem 1183 är ett annat exempel på ett avancerat modem. Det klarar både 300/300 och 1200/75 dessutom har det en inbyggd hastighetsbuffert. Modemet ställer automatiskt in sig efter det modem som du ringer till och omvandlar också automatiskt datahastigheten till terminalen så att du alltid har samma hastighet oavsett om du ringer ett system som använder 300/300 eller 1200/75 bps.

Slutsats:

Det finns fler typer av modem på marknaden än dessa, men detta är några av de vanligaste modemerna. Den 1 november kommer televerket att släppa monopolet även på 1200/1200 modem. Detta innebär att det troligen kommer modem som klarar 300/300, 1200/75 och 1200/1200 på marknaden. Observera att det är frågan om olika standard, inte bara hastighet. 1200 halv duplex är inte så aktuell eftersom det så vitt jag vet inte finns några datorsystem som använder denna standard i Sverige.

Vill du prova ett modem så hyr ett av televerket. Skall du köpa ett så rekommenderar jag Selics kombinationsmodem AB16. Det är ett bra modem och kostar inte en förmögenhet. Automatiska modem, typ TGC-modem, kan medföra problem eftersom de är så automatiska att de saknar vanliga knappar. Klart är att vill man ha ett modem som skall ringa upp så bör man välja ett modem av typ TGC eller ITT Unimodem 1183.

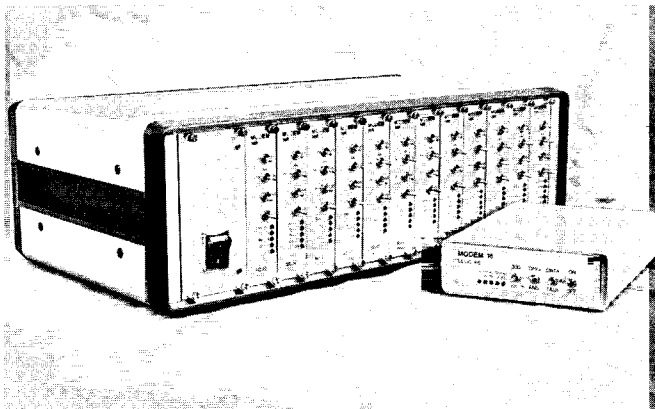
Billigare alternativ?

Har du inte råd att köpa ett modem så kanske du kan bygga ett. Det har publicerats ritningar i tekniktidningar och diskussioner pågår bland medlemmar för att organisera modembbyggen. Klart är dock att dessa modem inte kommer att bli godkända av telverket så du får inte använda dem på televerkets nät.

Ett annat alternativ kan vara att importera ett modem, men det måste då vara ett modem för CCITT standard och inte amerikansk Bell standard. Även direktimporterade modem kommer naturligtvis att sakna godkännande av televerket i Sverige, även om det t ex kan vara godkänt av telekommunikationsmyndigheten i det landet där det säljs. Så kan det t ex vara fallet för modem från Storbritannien.

Bo Kullmar

SELIC's MODEM

Det finns bara ett modem i Sverige som klarar alla nu frisläppta hastigheter och som kan fås till ett rimligt pris.

Det är SELIC's KOMBIMODEM

Till modemet finns ett tillsatskort med hastighetskonvertering och/eller automatisk hastighetsavkänning vid datorände. Modemen kan fås rackmonterade. Passar alla terminaler/datorer med V24/Rs232-snitt. Andra typer av modem finnes också.

Ring eller skriv efter ytterligare information till:

SELIC AB

Box 44002 · 400 76 GÖTEBORG
TEL 031-22 33 10

TERM100.DOC

```

+-----+
!          TERM100.DOC          !
!          1984-10-15          !
!          David Andersson      !
!          Terapivägen 14 A     !
!          141 56 HUDDINGE      !
!          Telefon 08-711 74 34 !
!          Detta dokument får distribueras fritt !
!          om ursprunget anges. !
+-----+

```

Terminalprogram för ABC80

Beskrivning av TERM100 Version 1.4

Innehåller kapitel:

KARAKTÄRISTIK
 KOMMUNIKATIONSDATA
 BILDSKÄRM
 TANGENTBORDET
 Keypad mode
 Inställningsmode (setup)
 Filformat
 KOMMANDON
 Styrtecken
 ANSI-kompatibel mode (VT100)
 VT52-kompatibel mode

APPENDIX

Restriktioner
 Nationella ASCII-tecken
 Keypadden på VT100

KARAKTÄRISTIK

Seriellt gränssnitt. Använder V24-utgången på ABC80.

Emulerar VT100. Hanterar de vanligaste kommandon som DEC VT100-terminaler använder (ANSI kommandon). Terminalprogrammet har även en VT52-kompatibel mode.

Möjlighet att **dumpa bildskärmens** innehåll på skrivare. Möjlighet att spara mottagen text på fil samt sända fil.

Simulerar 80-teckens bildskärm om man har 40 tecken på ABC80.

Mycket schematisk bild av terminalprogrammet:

```

+-----+ data från tangent-
! Tangent-! bordet sänds iväg
! bord    !
+-----+ =====> +-----+ +-----+ Telefon-
!          ! V24-      ! =====> ! Modem ! nätet
!          ! hantering ! <===== !      ! <=====
+-----+ <===== +-----+ +-----+
! Bild-   !
! skärm   ! mottaget data
+-----+ visas på skärmen

```

KOMMUNIKATIONSDATA

Seriellt gränssnitt V24 (RS232C).
 Baudrate från 50 bit/s till 1200 bit/s.
 Flödesstyrning med XON/XOFF protokoll.

Inställning av mottagningshastighet och sändningshastighet separat (split speed).

50	bit/s
75	
110	
134	
150	
200	
300	
600	
1200	

7 bit överföring utan paritetsbit
 8 bit överföring där 8:de biten kan vara:
 Paritetsbit för udda paritet
 Paritetsbit för jämn paritet
 8 bits data där 8:de biten alltid är 0
 8 bits data där 8:de biten alltid är 1

Alltid en startbit och en stoppbit.
 Ingen paritetskontroll på mottaget data.

BILDSKÄRM

En virtuell terminal-bildskärm på 24 rader om 80 tecken. Om ABC80 är utrustad med 80-teckens tillsats så visas hela rader. Om ABC80 har 40-teckens skärm så visas en del av den virtuella terminal-bildskärmen. Automatiskt visas den del av den virtuella terminal-bildskärmen som markören för tillfället befinner sig i. Man kan även styra själv vilken del av den virtuella terminal-bildskärmen som ska synas.

TANGENTBORDET

Nedtryckning av en tangent medför att dess ASCII-kod sänds ut på linjen (över V24 kontakten) under förutsättning att mottagaren (modemet) är redo att ta emot data samt, om XON/XOFF protokoll används, att XOFF inte är mottaget. Nedtryckning av den tangen som är reserverad för keypad-mode medför dock inte att motsvarande ASCII tecken sänds. Denna tangent kan vara CTRL-É (control e-accent), CTRL-Q eller CTRL-Ö.

Keypad mode

Med någon av tangenterna CTRL-É (control E-accent), CTRL-Q och CTRL-Ö sätter man terminalprogrammet i s.k. keypad-mode. Vilken av dessa tangenter som gäller är valbart (default är CTRL-É). I keypad-mode syns texten "KEYPAD" i övre högra hörnet av den reella bildskärmen.

I keypad-mode kan man inte sända de vanliga ASCII-koderna utan tangenterna på tangentbordet får nya funktioner. Bl a kommer en del tangenter att motsvara markörförflyttningstangenterna (pil-tangenterna) på DEC VT100 terminaler, och vid nedtryckning kommer de att sända en escape-sekvens.

I keypad-mode kan man även styra vilken del av den virtuella terminal-bildskärmen som ska synas, om man har 40-teckens ABC80. Framåtpil- och bakåtpil-tangenterna rullar bildskärmen åt valfritt håll och CTRL-"<" gör att markören alltid syns i den reella bildskärmen.

för ABC80

Med CTRL-É, CTRL-Q eller CTRL-Ö går man ur keypad-mode och alla tangenter får den funktion som är graverade på dem, d.v.s. normal alfanumerisk mode.

Den control-tangent man använder för att gå ur keypad-mode med måste man sedan använda för att gå in i keypad-mode nästa gång.

Tangenten för att gå in i keypad-mode fungerar även som "NO SCROLL" tangent om XON/XOFF flödesstyrning används. När man går in i keypad-mode slutar TERM100 att visa mottaget data. Om mer är 63 tecken buffrats upp i TERM100 så sänds XOFF. När man går ur keypad-mode igen eller när man sänder någon escape-sekvens (t.ex. markörförflyttning i keypad-mode) så visas återigen mottagna tecken. Har terminalprogrammet sänt XOFF så sänds nu ett XON tecken för att starta dataflödet igen.

I keypad-mode gäller följande tangenter:

A	Vänsterpil på VT100
S	Högerpil på VT100
W	Uppåtpil på VT100
Z	Nedåtpil på VT100
!	PF1 på VT100
"	PF2 på VT100
\$	PF3 på VT100
%	PF4 på VT100
0 .. 9	Motsv. tang. 0 till och med 9 på keypaden på VT100. (Se appendix)
- . ,	Motsv. tangenter på VT100's keypad. (Se appendix)
RETURN	Motsv. tangenten "ENTER" på VT100. (Se appendix)
CTRL-M	Samma som RETURN.
%	Sänder namngivarsträngen. Motsvarar CTRL-BREAK på VT100.
&	Sänder egendefinerad sträng. Definierad i setupmode U. Parameter U6.
/	Sänder egendefinerad sträng. Definierad i setupmode U. Parameter U7.
FRAMÅTPIL	Scrolla den virtuella bilden åt vänster/nedåt. samt stäng av automatik. (gäller ej om man har 80-teckens tillsats)
BAKÅTPIL	Scrolla den virtuella bilden åt höger/uppåt samt stäng av automatik. (gäller ej 80-teckens tillsats)
CTRL-<	Sätt på automatik så att den del av den virtuella bildskärmen som innehåller markören alltid visas. (gäller ej om man har 80-teckens tillsats)
CTRL-É	Gå ur keypad-mode. Man går in i keypad-mode igen med CTRL-É.
CTRL-Q	Gå ur keypad-mode. Man går in i keypad-mode igen med CTRL-Q.
CTRL-Ö	Gå ur keypad-mode. Man går in i keypad-mode igen med CTRL-Ö.
R	Gå in i inställningsmode R (setup R).
T	Gå in i inställningsmode T (setup T).
Y	Gå in i inställningsmode Y (setup Y).
U	Gå in i inställningsmode U (setup U).

Praktiskt taget alla keypad-funktioner kan användas med CTRL-tangenten nedtryckt om man så önskar. T.ex. CTRL-T för setup-mode T.

Inställningsmode (setup)

I keypad-mode betyder R, T, Y och U att man ställer terminalprogrammet i inställningsmode (setup-mode). Med mellanslag, CTRL-É, CTRL-Q eller CTRL-Ö går man ur inställningsmode.

I setup R kan följande parametrar ställas in.

1. Ställ in sändningshastighet (baudrate 50..1200).
2. Ställ in mottagningshastighet (baudrate 50..1200).
3. Ställ in antal databitar och paritet.
4. Om XON/XOFF-protokoll (flödesstyrning) ska användas.
5. Om halv eller full duplex ska användas. Halv duplex betyder att terminalen ekar inmatade tecken.
6. Transparent mode. Om alla mottagna styrtecken (CTRL-tecken) ska synas på skärmen. Används t.ex. vid felsökning.

I setup T kan följande parametrar ställas in.

1. Om ANSI- (VT100) eller om VT52-standard ska gälla.
2. Om terminalen automatiskt ska börja skriva på ny rad när man skriver förbi högra kanten. (wraparound)
3. Om RETURN-tangenten ska sända CR+LF och om mottaget LF ska tolkas som CR+LF. (Newline)
4. Om terminalen ska gå i lokal mode eller ej. I lokal mode sänds inte data, inmatade tecken ekas direkt på bildskärmen.
5. Välj om 12 rader om 80 tecken eller 24 rader om 40 tecken ska visas. Om 80-teckens tillsats finns kan full skärm (24 rader om 80 tecken) väljas.
6. Betydelsen av CTRL-< samt bakåtpil och CTRL-H. Är CTRL-< inställd på BS så kommer bakåtpil att sända (ASCII=127) och mottagna tecken kommer att presenteras som fylld ruta ■.
7. Om tangenterna ska vara repeterande eller ej.

I setup Y kan följande parametrar ställas in.

1. Välj filnamn för att spara mottaget data. En markör visar att man ska skriva ett filnamn. Editera filnamnet med bakåtpil och CTRL-X. Mellanslag, CTRL-É, CTRL-Q och CTRL-Ö avbryter inmatning av filnamn. Med RETURN så skapas filen och skrivning på filen av mottaget data kan börja.
2. Välj fil för att sända data. Filnamn anges på samma sätt som ovan. Med RETURN så öppnas filen och data börjar sändas.
3. Dumpa den virtuella bildskärmens innehåll till fil. Filnamn anges på samma sätt som ovan. RETURN skapar filen och startar dumpningen. När dumpning pågår kan inget data mottagas via V24. (Om dumpning sker till skrivare via V24, glöm inte att byta kontakten från modemmet till skrivaren).
4. Avbryt sparande på fil eller sändning av fil. Filen stängs.
6. Välj fil-format. Text-format eller data-format. I data-format markeras CR och LF med _M respektive _L. I text-format markeras CR och CR+LF med normalt radslut.

I setup U kan följande parametrar ställas in.

1. Lämna terminalprogrammet. Gå ur TERM100.
2. Återställ alla parametrar till ursprungsvärdet samt rensa terminalens bildminne.
5. Mata in och editera namngivarsträngen (answer back code). Styrtecken anges med understrykningstecken + en bokstav. Mellanslag anges med framåtpil eller CTRL-S. Ta bort tecken med bakåtpil. Avsluta inmatning med RETURN eller CTRL-X.
6. Definiera vad egendefinerad tangent keypad-& ska sända. Editeras på samma sätt som namngivarsträngen.
7. Definiera vad egendefinerad tangent keypad-/ ska sända. Editeras på samma sätt som namngivarsträngen.

Med mellanslag lämnar man inställningsmode (setup-mode) och kommer till vanlig keypad-mode.

Med CTRL-É, CTRL-Q eller CTRL-Ö lämnar man både inställningsmode samt keypad-mode och kommer till normal alfanumerisk mode.

Följande figur försöker beskriva relationerna mellan olika moder i terminalprogrammet. En ruta betyder en mode och pilarna mellan dessa anger hur man kan byta mode.

```

+-----+      +-----+      R      +-----+
!         !      !         !      =====> ! Setup !
!         !      !         !      !       R       !
!         ! CTRL-E !         !      +-----+
!         ! el.    !         !
!         ! CTRL-Q !         !
!         ! el.    !         !           T      +-----+
!         ! CTRL-Ö ! Key-   =====> ! Setup !
!         ! =====> pad-   !       T       !
!         !          mode  +-----+
!Normal! CTRL-E !         !
! alfa-! el.    !         !                               1, 2 el
! num.-! CTRL-Q !         !           Y      +-----+           3      +-----+
! mode  ! el.    !         !      =====> ! Setup !      =====> ! Input !
!         CTRL-Ö !         !           Y       ! Filnamn!
!         ! <===== !         !      +-----+      +-----+
!         !         !         !
!         !         !         !
!         !         !         !           U      +-----+           7      +-----+
!         !         !         !      =====> ! Setup !      =====> ! Input !
!         !         !         !           U       ! Sträng!
!         !         !         !      +-----+      +-----+
!         !         !         !
!         !         !         !           ! ! Return eller !
!         !         !         !           ! ! CTRL-X       !
!         ! Mellan- !         ! +<=====+
!         ! slag    !         !
!         !         !         ! <=====+
!         !         !         !
!         !         !         !
!         !         !         !
!         ! CTRL-E, CTRL-Q eller CTRL-Ö !
!         ! <=====+=====+

```

Filöverföring

I setup-mode Y kan man välja att sända och ta emot data till och från filer. OBS! Spara på en fil (setup Y1) och sända en fil (setup Y2) fungerar inte med kassettnminnet. En printer med seriellt gränssnitt kan normalt inte heller användas för dessa funktioner. Vid send (setup Y2) så kan filen vara printer om man har parallellgränssnitt, till denna. Vid bildskärmsdump (setup Y3) så kan filen gå till kassett eller printer, även om printern är ansluten via V24. Glöm bara inte att ansluta printern till V24 kontakten innan dumpingen startas.

Funktionen setup Y1, spara mottagen text, gör att det som kommer in från V24 kontakten lagras på en fil (samtidigt som det visas på skärmen som vanligt). Detta fortgår ända tills man avbryter med setup Y4 eller tills t.ex. flex-skivan blir full.

Funktionen setup Y2, sända en fil, gör att varje tecken i filen kommer att skickas, som om man hade skrivit tecken själv på tangentbordet.

Filtyper är enkla sekvensiella filer som t.ex kan hanteras med instruktionerna INPUTLINE \$ och PRINT \$ i ABC80-basic.

Om man har valt lagring av data i textformat (setup Y6 = TEXT) när man tar emot och lagrar data på en fil (setup Y1) så kommer alla synliga tecken (ASCII 32 t.o.m. ASC 127) att skrivas ut på filen. CTRL-tecken ignoreras. Carriage return (ASCII 13) ger ny rad i filen. Tabulatorstecknet (ASCII 9) görs om till ett lämpligt antal mellanslag på filen. Inga rader tillåts bli längre än 120 tecken på filen. Det är lämpligt att använda textformatet när man tex. hämtar och sänder filer från databaser.

Om man har valt lagring av data i dataformat (setup Y6 = DATA) när man tar emot en fil så kommer alla tecken att lagras på filen. CTRL-tecken kommer då att lagras som två tecken, ett understrykningstecken (""") och en bokstav. Ett mottaget understrykningstecken kommer att lagras som två understrykningstecken om man valt dataformatet. Carriage return lagras som "_M" och ger inte ny rad i filen. Alla rader kommer att bli knappt 120 tecken långa och ett radslut har ingen information ommottagna tecken. Dataformatet används om man vill ha exakt kontroll över vilka tecken man tar emot och sänder iväg från en fil.

Om värddatorn (den dator som man är uppkopplad mot) kan hantera flödesstyrning med XON/XOFF så bör man ställa in detta med setup R4 = YES, för att garantera att TERM100 respektive värddatorn hinner med att skriva data till sekundärminnet. Att ta emot filer i 300 bit/s brukar dock fungera bra utan flödesstyrning.

KOMMANDON:

Mottagna tecken och teckensekvenser som har en bestämd betydelse för terminalprogrammet.

Styrtecken (control character)

Enquire	ENQ	(5)	Begäran om namngivarsträng
Bell	BEL	(7)	Pling i högtalaren
Backspace	BS	(8)	Backa markören ett steg
Horisontal tab	HT	(9)	Flytta markören till nästa tab-läge
Line feed	LF	(10)	Flytta markören neråt ett steg
Vertikal tab	VT	(11)	(ger line feed)
Form feed	FF	(12)	(ger line feed)
Carriage return	CR	(13)	Flytta markören till början på raden
Shift out	SO	(14)	Välj designator G1
Shift in	SI	(15)	Välj designator G0
X-ON	DC1	(17)	Starta transmission, flödesstyrning
X-OFF	DC3	(19)	Stoppa transmission, flödesstyrning
Escape	ESC	(27)	Inleder en escape-sekvens

ANSI-kompatibel mode (VT100)

Parametrarna till följande kommandon är normalt decimala siffror. Escape-sekvenser får innehålla styrtecken (control characters) och mellanslag. Ett escape-tecken avbryter dock en escape-sekvens och börjar en ny.

Markörförflyttningskommandon

Upp	<ESC> Ä<Nr> A
Ner	<ESC> Ä<Nr> B
Höger	<ESC> Ä<Nr> C
Vänster	<ESC> Ä<Nr> D ;
Direkt positionering	<ESC> Ä<Line>; <Column> H

Direkt positionering <ESC> Ä<Line>; <Column> f

Index (line feed)	<ESC> D
Reverserat index	<ESC> M
Spara markör och attribut	<ESC> 7
Återställ markör och attribut	<ESC> 8
<Nr>	= multiplikator (default 1)
<Line>	= radposition (default 1)
<Column>	= kolumnposition (default 1)

Sätt teckenattribut

När ett attribut är inställt kommer text att skrivas ut med detta attribut tills alla attribut stängs av.

<ESC> Ä <Par> ; <Par> ; ... ; <Par> m

```
<Par> = 0   stäng av alla attribut (default parameter)
<Par> = 4   sätt på understrykning (*)
<Par> = 5   sätt på blink-attribut
<Par> = 7   sätt på inverterad video (*)
```

(*) Understrykning och inverterad video visas som blinkande text i ABC80.

Raderings kommandon

Dessa kommandon fyller valda delar av skärmen med tecknet mellanslag.

Från markör till slutet på raden	<ESC>	Ä	K
Från markör till slutet på raden	<ESC>	Ä	0 K
Från början på raden till markör	<ESC>	Ä	1 K
Hela raden som markören står på	<ESC>	Ä	2 K
Från markören till slutet på skärmen	<ESC>	Ä	J
Från markören till slutet på skärmen	<ESC>	Ä	0 J
Från början av skärmen till markören	<ESC>	Ä	1 J
Rensa hela skärmen	<ESC>	Ä	2 J

Rapportera markör position

Aktivera rapport med <ESC> Ä 6 n
 Svar från terminalen <ESC> Ä <Line> ; <Column> R
 <Line> = radposition
 <Column> = kolumnposition

Rapportera terminalens tillstånd (device status report)

Aktivera rapport med <ESC> Ä 5 n
 Svar från terminalen <ESC> Ä 0 n

Rapportera terminalattribut (device attribute)

Aktivera rapport med <ESC> Ä c
 Aktivera rapport med <ESC> Ä 0 c
 Svar från terminalen <ESC> Ä ? 1 ; 0 c

Scroll region kommandon

Sätt scroll region <ESC> Ä <Top> ; <Bottom> r
 <Top> = övre scroll gräns (default 1)
 <Bottom> = nedre scroll gräns (default 24)

Programerbara lysdioder

'Lysdioderna' syns på översta raden på skärmen i keypad-mode.

Styrsekvens <ESC> <Par> ; <Par> ; ... ; <Par> q
 <Par> = 0 eller inget Släck alla lysdioder
 <Par> = 1 Tänd L1
 <Par> = 2 Tänd L2
 <Par> = 3 Tänd L3
 <Par> = 4 Tänd L4

Välj tecken uppsättning

Teckenuppsättning G0 designator G1 designator
 United Kingdom (*) <ESC> (A <ESC>) A
 United States (*) <ESC> (B <ESC>) B
 Grafisk teckenuppsättning <ESC> (0 <ESC>) 0

G0 och G1 designator väljs med styrtecken Shift Out respektive Shift In. (*) United Kingdom = United States = Svensk ASCII i ABC80.

Ställ in tabulator stoppar

Sätt tab i aktuell kolumn <ESC> H
 Ta bort tab i aktuell kolumn <ESC> Ä g
 Ta bort tab i aktuell kolumn <ESC> Ä 0 g
 Ta bort alla tabulator stoppar <ESC> Ä 3 g

Sätt och reset mode kommandon

	Set	Reset (*)
New line	<ESC> Ä 20 h	<ESC> Ä 20 l
Cursor key mode	<ESC> Ä ? 1 h	<ESC> Ä ? 1 l
VT52 mode	(**)	<ESC> Ä ? 2 l
Origin mode	<ESC> Ä ? 6 h	<ESC> Ä ? 6 l
Wraparound	<ESC> Ä ? 7 h	<ESC> Ä ? 7 l
Auto repeat	<ESC> Ä ? 8 h	<ESC> Ä ? 8 l
Application keypad	<ESC> =	<ESC> >

(*) Sista tecknet i sekvensen är litet L.

(**) Ej tillämplig. Se ESC < i VT52 mode.

VT52 kompatibel mode

Markör upp	<ESC> A
Markör ner	<ESC> B
Markör höger	<ESC> C
Markör vänster	<ESC> D
Välj grafisk teckenuppsättning	<ESC> F
Välj ASCII	<ESC> G
Flytta kursorn 'home'	<ESC> H
Reverserad line feed	<ESC> I
Radera till slutet på skärmen	<ESC> J
Radera till slutet på raden	<ESC> K
Direkt markör positionering	<ESC> Y <Line> <Column>
Status rapport	<ESC> Z Svar: <ESC> / Z
Sätt applikation keypad	<ESC> =
Reset applikation keypad	<ESC> >
Sätt ANSI mode (VT100)	<ESC> <

<Line> = ett tecken med värdet för raden + 31

<Column> = ett tecken med värdet för kolumnen + 31

Appendix

Restriktioner

Funktioner som finns i DEC VT100-terminaler men ej i TERM100:
 Dubbel teckenhöjd eller dubbel teckenbredd kan inte ställas in.
 132 teckens radlängd kan ej ställas in.
 Soft scroll kan inte ställas in.
 Understrykning och invers video presenteras som blinkande text.
 Semigrafisk teckenuppsättningen finns inte men simuleras med "-",
 "!" och "+" för linjer samt "_" (fylld ruta) för en del andra
 grafiska tecken.
 Initiering av confidence test är inte implementerat.
 Begränsad kommunikations hastighet.

Nationella ASCII-tecken

Svensk ASCII	United States	United Kingdom
§ (brädgård, hash)	§ (brädgård, hash)	(pund tecken)
\$ (sol)	(dollar)	
E (versal e-accent)	(alfa slang, commercial at)	
Å (versal ae)	(vänster hak parentes)	
Ö (versal oe)	(vertikalt streck)	
Ä (versal aa)	(höger hak parentes)	
U (versal tyskt y)	(tak, uppåtpil, cirkumflex)	
e (gemen e-accent)	(grav accent)	
ä (gemen ae)	(vänster krull parentes)	
ö (gemen oe)	(bakåt slash)	
å (gemen aa)	(höger krull parentes)	
ü (gemen tyskt y)	(tilde, växelström)	
- (fylld ruta)	 (ett ej synligt styrtecken)	

Keypadden på VT100

Så här ser keypadden ut på Digital VT100 terminaler. Inom parentes anges motsvarigheten i TERM100 i keypad-mode. Notera att !, "§ och \$ är shift av 1,2,3 och 4.

(W)	(Z)	(A)	(S)	(!)	(")	(§)	(\$)	
! Upp	! Ner	! <--	! -->	! PF1	! PF2	! PF3	! PF4	
! P11	! P11	! P11	! P11	!	!	!	!	
				! 7	! 8	! 9	! - ! (-)	
				! 4	! 5	! 6	! , ! (,)	
				! 1	! 2	! 3	! E	
				!	!	!	! N	
				! 0	!	!	! E	
				!	!	!	! R	
								(.)

TERM100.LAT

TERM100.LAT

1984-09-26

Lathund för TERM100 Version 1.4

SÄTTA IGÅNG

Startas med RUN TERM100 <RETURN>

CALL-adresser om man gått ur TERM100 temporärt.

Kallstart: CALL(53000)

Varmstart: CALL(53003)

Gå ur TERM100 med Keypad-U-1 (CTRL-É U 1)

KEYPAD MODE

Gå in i keypadmode med aktuell keypadknapp (CTRL-É, CTRL-Q eller CTRL-Ö)

		(W)	(Z)	(A)	(S)	(!)	(")	(\$)	(\$)
Shift-5	Sänd namngivarsträng	! Upp	! Ner	! <--	! -->	! PF1	! PF2	! PF3	! PF4
Shift-6	Sänd KEY&	! P11	! P11	! P11	! P11	!	!	!	!
Shift-7	Sänd KEY/								
R	Setup R (Kommunikationsinst.)					! 7	! 8	! 9	! -
T	Setup T (Terminalinst.)					!	!	!	!
Y	Setup Y (Filhantering)								
U	Setup U (Definiernara strängar)					! 4	! 5	! 6	! ,
						!	!	!	!
<--	Sidscroll (40 tkn)					! 1	! 2	! 3	! E
-->	Sidscroll (40 tkn)					!	!	!	! N
CTRL-<>	Auto sidscroll (40 tkn)								
CTRL-É	Gå ur keypadmode					! 0	!	!	!
CTRL-Q	- " -						!	!	!
CTRL-Ö	- " -								

(.)

SETUP MODE

R1	Sändhastighet (Transmit speed)	T1	VT100/VT52
R2	Mottagningshastighet (Recieve speed)	T2	Wraparound
R3	Antal bit/paritet	T3	Newline
R4	Flödesstyrnings protokoll XON/XOFF	T4	Local mode
R5	Full/half duplex	T5	Bildskärm typ
R6	Diagnostik, visa alla tecken	T6	CTRL-<> resp bakåtpil
R7		T7	Repeterande tangenter
U1	Spela in en fil	RETURN	= Starta filöverföring
U2	Sänd en fil	CTRL-X, mellanslag	= Ångra
U3	Dumpa bildskärmen till fil	bakåtpil	= ta bort tecken
U4	Stäng fil		
U5			
U6	Filformat		
U7			
Y1	Exit, lämna TERM100		
Y2	Reset		
Y3			
Y4			
Y5	Definiera namngivare	RETURN, CTRL-X, mellanslag	= Spara
Y6	Definiera KEY&	framåtpil	= Mellanslag
Y7	Definiera KEY/	Shift-_	= CTRL-tecken

STYRTECKEN

Decimal	Ascii	Betyder	Decimal	Ascii	Betyder
5	ENQ	skicka namngivare	13	CR	carriage return
7	BEL	pling	14	SO	shift out (sel. G1)
8	BS	backspace	15	SI	shift in (sel. G0)
9	TAB	tab	17	XON	starta flöde
10	LF	line feed	19	XOFF	stoppa flöde
11	VT	vertikal tab	27	ESC	escape
12	FF	form feed			

för ABC80

ANSI (VT100)-KOMPATIBEL MODE

Upp	<ESC> Ä	<Nr> A	
Ner	<ESC> Ä	<Nr> B	
Höger	<ESC> Ä	<Nr> C	
Vänster	<ESC> Ä	<Nr> D ;	
Direkt positionering	<ESC> Ä	<Line> ;	<Column> H
Direkt positionering	<ESC> Ä	<Line> ;	<Column> f
Index (line feed)	<ESC> D		
Reverserat index	<ESC> M		
Spara markör och attribut	<ESC> 7		
Återställ markör och attribut	<ESC> 8		
Radera till slutet på raden	<ESC> Ä K	eller	<ESC> Ä 0 K
Radera till början på raden	<ESC> Ä 1 K		
Radera hela raden	<ESC> Ä 2 K		
Radera till slutet på skärmen	<ESC> Ä J	eller	<ESC> Ä 0 J
Radera till början på skärmen	<ESC> Ä 1 J		
Radera hela skärmen	<ESC> Ä 2 J		
Rapportera markörposition	<ESC> Ä 6 n	Svar:	<ESC> <Lin> ; <Col> R
Rapportera device status	<ESC> Ä 5 n	Svar:	<ESC> Ä 0 n
Rapportera device attribute	<ESC> Ä c	eller	<ESC> Ä 0 c
		Svar:	<ESC> Ä ? 1 ; 0 c
Sätt teckenattribut	<ESC> Ä <Par> ;		<Par> ; ... ; <Par> m
Sätt scroll region	<ESC> Ä <Top> ;		<Bottom> r
Programerbara lysdioder	<ESC> Ä <Par> ;		<Par> ; ... ; <Par> q
Reset, omstarta av terminalen	<ESC> c		
Välj teckenuppsättning	G0 designator		G1 designator
United Kingdom	<ESC> (A		<ESC>) A
United States	<ESC> (B		<ESC>) B
Grafisk teckenuppsättning	<ESC> (0		<ESC>) 0
Sätt tab.stopp i aktuell kolumn	<ESC> H		
Ta bort tab i aktuell kolumn	<ESC> Ä g	eller	<ESC> Ä 0 g
Ta bort alla tabulatorstoppar	<ESC> Ä 3 g		
Set och reset mode	Set		Reset (Sista tecken är litet L)
New line	<ESC> Ä 20 h		<ESC> Ä 20 l
Cursor key mode	<ESC> Ä ? 1 h		<ESC> Ä ? 1 l
VT52 mode			<ESC> Ä ? 2 l
Origin mode	<ESC> Ä ? 6 h		<ESC> Ä ? 6 l
Wraparound	<ESC> Ä ? 7 h		<ESC> Ä ? 7 l
Auto repeat	<ESC> Ä ? 8 h		<ESC> Ä ? 8 l
Application keypad	<ESC> =		<ESC> >

VT52 MODE

Markör upp	<ESC> A	Markör ner	<ESC> B
Markör höger	<ESC> C	Markör vänster	<ESC> D
Välj grafisk teckenuppsättning	<ESC> F	Välj ASCII	<ESC> G
Flytta kursorn 'home'	<ESC> H	Reverserad line feed	<ESC> I
Radera till slutet på skärmen	<ESC> J		
Radera till slutet på raden	<ESC> K		
Direkt markörpositionering	<ESC> Y	Line>(+31) <Column>(+31)	
Statusrapport	<ESC> Z	svar: <ESC> / Z	
Sätt applikation keypad	<ESC> =		
Reset applikation keypad	<ESC> >	Sätt ANSI mode (VT100)	<ESC> <

Serviceprogram för KOM-användare

När du lämnar KOM med kommandot "sluta" eller med ett eller två Ctrl-C får du denna slutmeny. Slutmenyn ger dig möjlighet att åter starta KOM eller att anropa olika serviceprogram, t ex för att läsa och hantera filer och (om du använder en persondator som terminal) för att föra över filer mellan KOM-datorn och din persondator.

Vill du gå direkt ut ur KOM utan att hamna i detta slutmeny, kan du använda KOM-kommandot "logga ut" i stället för "sluta".

Samtliga kommandon utom "logga ut" kan avbrytas när som helst medan de håller på att utföras med två Ctrl-C (håll Ctrl-C-tangenten nere och skriv C två gånger). På det sättet kan du t ex avbryta en lång utskrift, eller avbryta en lång sökning i KOM som du inte vill fullfölja.

I slutmenyn kan du ge följande kommandon:

(Få) hjälp

Skriver ut en hjälptext om slutmenyn.

Logga ut

Koppla bort dig från KOM-datorn.

(Anropa) svenska KOM

Startar det svenskspråkiga KOM-systemet.

(Anropa) engelska COM

Startar det engelskspråkiga COM-systemet.

Kommandon för att hantera filer.

En fil innehåller data, t ex en text eller ett program. Filer har namn. Du kan läsa och skriva filer och överföra texter dels mellan KOM och filer på KOM-datorn, dels mellan din persondator och filer på KOM-datorn.

Namnet på en fil har vanligen följande utseende:

```
HLP:FIL.EXT
1 2 3
```

Som du ser av exemplet består filnamnet vanligen av tre delar. (2) är filnamnet och består av en till sex bokstäver och siffror, dock ej Å, Ä eller Ö. (3) kallas för typkod ("extent") och omfattar en till tre bokstäver och siffror, som anger filens typ. (Filen HLP:EXTENT.HLP ger mera information om typkoder). (1) "Enhet" är en försvenskning av ordet "Device". Denna består av en till tre bokstäver. Man kan utelämnas den, varvid enheten "DSK:" antas. Vanliga värden är:

DSK: DSK: är en filarea knutet till det konto, under vilket du kör KOM. Om du har ett personligt konto, blir filarean personlig. Om du delar ett konto med flera personer får ni en gemensam filarea.

HLP: Area som innehåller hjälptexter som beskriver olika datorprogram.

DOC: Area som innehåller manualer för olika datorprogram.

ABC: Area med ABC-klubbens programbibliotek

APP: Area med program för Apple-datorerna Macintosh och Lisa

CPM: Area med ett programbibliotek för CP/M-datorer.

CPS: Area med ett programbibliotek för COMPIS-datorer.

PC: Area med ett programbibliotek för IBM PC-datorer.

DIRECT (=lista filer)

Letar reda på en fil och anger dess storlek i antal block om 640 tecken.

Exempel:

DIRECT fil.ext Söker efter en fil med namnet FIL.EXT på DSK:-arean.

DIRECT *.KOM Söker efter alla filer med typkoden .KOM.

DIRECT CPM:READ*. Söker efter alla filer på CPM:-arean vars namn börjar med "READ".

DIRECT PC:* Söker efter alla filer på PC:-arean.

För mer information läs filen HLP: DIRECT.HLP.

TYPE (=skriva ut filer)

Skriver ut en fil på din terminal. Exempel "TYPE PC:READ.ME" för att få mer information om PC-programbiblioteket.

För att få mer information läs filen HLP:TYPE.HLP.

LÄSA (=läsa filer)

Skriver liksom TYPE ut en fil på din terminal, men LÄSA passar bättre för en skärmterminal då du får se några rader i taget samtidigt som du även kan bläddra, flytta dig i och söka i filen.

För mer information läs filen HLP: DIRECT.HLP.

TYPE (=skriva ut filer)

Skriver ut en fil på din terminal. Exempel "TYPE PC:READ.ME" för att få mer information om PC-programbiblioteket.

För att få mer information läs filen HLP:TYPE.HLP.

LÄSA (=läsa filer)

Skriver liksom TYPE ut en fil på din terminal, men LÄSA passar bättre för en skärmterminal då du får se några rader i taget samtidigt som du även kan bläddra, flytta dig i och söka i filen.

Skriv "?" när du håller på att läsa för att få mer information.

DELETE (=radera filer)

Tar bort fil med angivet namn. Borttagen fil går ofta inte att få tillbaka. Ibland kan QZ hämta tillbaka en gammal kopia av borttagen fil från magnetband. Skriv i KOM till "GRIPE" om du behöver sådan hjälp.

Man kan även använda detta kommando för att utföra andra operationer med filer, t ex ändra namn och skyddskod. Skriver man bara "DELETE<RETURN>" svara datorn med "FUR>". Sedan kan du t ex skriva

"RENAME <nytt namn>=<gammalt namn>" för att ändra namn på en fil,

eller

"RENAME/PROTECT:455=<gammalt namn>" för att ändra filens skydds-kod till "455", dvs så att vem som helst på datorn får rätt att läsa filen, (normalt är det bara personer på ditt eget projektnummer som kan läsa dina filer)

eller

"COPY <nytt namn>=<gammalt namn>" för att kopiera en fil.

För mer information se HLP:FUR.HLP.

KERMIT (=ett program för att föra över filer)

Med KERMIT kan du föra över filer på ett säkert sätt mellan din persondator och KOM-datorn. Du måste ha en kopia av KERMIT-programmet till din persondator först. T ex kan du först redigera en text på din persondator, sedan föra över den till KOM-datorn med KERMIT, sedan lägga in den i ett inlägg i KOM med kommandot "in fil".

För mer information se HLP:KERMIT.HLP och manualen för det KERMIT-program du har för din persondator. Kopior av KERMIT-programmet för några vanliga persondatorer kan erhållas till självkostnadspris från QZ.

SAFT (=ett program för att föra över filer)

Med SAFT kan du föra filer på ett säkert sätt mellan din persondator och KOM-datorn. Du måste ha en kopia av SAFT-programmet till din persondator först.

T ex kan du först redigera en text på din persondator, sedan föra över den till KOM-datorn med SAFT, sedan lägga in den i ett inlägg i KOM med kommandot "in fil".

QZ rekommenderar i första hand KERMIT för överföring av filer mellan KOM-datorn och din persondator. SAFT kan vara lämpligt om bara SAFT och inte KERMIT finns på din persondator.

För mer information se HLP:SAFT.HLP och manualen till det SAFT-program du har till din persondator.

ABCFIL (=ett program för att föra över filer)

Med ABCFIL kan du föra filer på ett säkert sätt mellan din persondator och KOM-datorn. Du måste ha en kopia av ABCFIL-programmet till din persondator först.

T ex kan du först redigera en text på din persondator, sedan föra över den till KOM-datorn med ABCFIL, sedan lägga in den i ett inlägg i KOM med kommandot "in fil".

För mer information se HLP:ABCFIL.HLP och manualen till det ABCFIL-program du har till din persondator. Kopior av ABCFIL-programmet kan erhållas från ABC-klubbens programbibliotek.

Filhantering i KOM

Observera att du i KOM kan ge kommandon för att hantera filer. Se även kapitel 32 i KOM fortsättningsmanual. Samtliga KOM-kommandon som skriver på en fil lägger till det du skriver i slutet på filen, om en fil med angivet namn redan finns.

Spara

Under inläggsskrivning: Sparar det inlägg du håller på att skriva i en fil, så att du kan fortsätta skriva på det vid ett tillfälle.

Utanför inläggsskrivning: Sparar senast lästa inlägg i en fil.

In fil

Under inläggsskrivning: Läser in filen till det inlägg du håller på att skriva.

Utanför inläggsskrivning: Påbörjar inläggsskrivning och läser in filen i inlägget.

Utmatning fil

Gör att utmatning från nästföljande KOM-kommando hamnar i en fil. Exempel: "Utmatning fil KONF.KOM" följt av "lista möten" skriver ut en lista över alla möten i KOM i filen KONF.KOM.

Radera fil

Tar bort angiven fil.

EXTRAPRIS TILL ABC-KLUBBEN

CP/M Plus (3.0) till ABC 80

Under en kort period säljer vi ut minnestillsatsen UNI-80 med CP/M Plus speciellt till ABC-bladets läsare.

Du får: – Operativsystemet CP/M Plus (3.0) på diskett
– Minnestillsatsen UNI-80
64 Kbyte RAM
– CPMUG Programförteckning från CP/M User Group

Normalpriset är 3.875 kronor exkl. moms.

SPECIALPRIS 1.995:– + moms

Till
MYAB Mikrokonsult AB
Box 7100, 172 07 Sundbyberg, 08-733 94 60
Jag köper MYABs CP/M paket mot postförskott
Jag har diskettstation typbeteckning:

Namn

Företag

Adress

MYAB MIKROKONSULT AB
Box 7100
172 07 Sundbyberg
08-733 94 60

CALC

KALKYL-program för ABC80 med 80-teckensskärm och utbyggt minne (32 Kbyte) av S-Å Abrahamsson. Denna hjälptext har skrivits av Bengt Sandgren.

BESKRIVNING:

Programmet består av följande filer:

1. CALC.80K

Startmodul med menyval av ny kalkyl/befintlig kalkyl/hjälptext/sluta.

2. CALC1.80K

Rutin som visar denna hjälptext via menyval och ger återhopp till CALC.80K.

3. CALC3.80K

Huvudmodul med printerrutin.

4. CALCOM.DAT

Kontrollfil som skapas och läses av programmet.

5. CALC.TXT

Denna textfil.

6. CALCEX.CA3

Ett litet kalkylexempel.

Filerna CALC.80K, CALC3.80K och CALCOM.DAT har hämtats från ABC-monitorn i Stockholm.

Efter bearbetning och komplettering med CALC1.80K, CALC.TXT och CALCEX.CA3 presenteras nu filerna som ett programpaket.

Programmet är av typ "spreadsheet" dvs Du kan lagra text, värden och formler i ett rutnät.

All text och alla värden kan ändras var-efter omkalkylering sker med de nya värdena. Formlerna kan ändras. Storleken på den valda matrisen kan dock ej ändras.

Rutnätet är numrerat på följande sätt:

rader:	AA, AB, AC,...AJ
.	BA, BB, BC,...BJ etc
kolumner:	00, 01, 02,...nn

Rutan längst upp till vänster är alltså AA00.

I varje ruta kan Du använda EN funktion av en typ. Villkorssatser kan ej användas i rutorna. I rutorna kan Du skriva text, siffror eller skilletecken.

HANTERING:

Programmet startas med RUN CALC.80K. I huvudmenyn kan Du välja att skapa ny kalkylmodell, läsa in en befintlig kalkyl, läsa hjälptexten eller sluta.

1. Ny kalkylmodell.

Ange antal rader, kolumner och hur många tecken varje fält skall innehålla. Fälten behöver inte vara större än att text, värden och resultat ryms. Programmet kontrollerar att matrisen ryms och ger annars möjlighet att minska något av värdena. Om allt är OK skrivs kontrollfilen "CALCOM.DAT" ut på disketten varefter huvudprogrammet "chainas" in.

2. Befintlig kalkyl.

Ange kalkylnamn utan extension. Namnet kontrolleras. Om filen inte finns ange nytt namn. Return går tillbaks till menyval.

3. Läsa hjälptext.

Du kan läsa den här hjälptexten via 3. i menyval som gör "CHAIN" på CALC1.80K.

När texten kommer upp på skärmen mata raderna med mellanslag. Med S eller s stoppas läsningen och du hamnar i en minimenym med val av återgång till huvudmeny eller upprepad läsning av hjälptexten.

CALC.80K

4. Sluta.

Detta är utgången ur programmet.

I huvudprogrammet finns det två olika "mod" A - manövermod och B - funktionsmod.

A. I manövermod visas följande kommandorad överst på skärmen.

-> <- ^ (=ASCII 94) <RET> \$

Manöverkommandona betyder:

->	Flytta markören en ruta åt höger.
<-	Flytta markören en ruta åt vänster.
^ (=ASCII 94)	Flyttar markören en ruta uppåt.
<RET>	Flyttar markören en ruta nedåt.
\$	Övergång till funktionsläge.

Övriga tangenter ger text i rutan.

B. I funktionsmod visas följande kommandorad överst på skärmen som en rad.

A C D G L N P R S X + - * / H U K

Funktionskommandona betyder:

A	Average	Beräkna medelvärde.
C	Calculate	Kalkylera matrisen.
D	Delete	Radera värden och funktioner i den ruta som Du befinner Dig i.
G	GOTO	Gå till ruta.
L	Load	Ladda in den ursprungliga kalkylen.
N		Radera hela rutnätet.
R	Repeat	Repetera rutans innehåll och tillhörande funktion i angivna rutor.
S	Save	Spara kalkylen på skiva. Första tecknet av max 8 skall vara en bokstav. Extension sätts av programmet till "CA3".
X		Gå ur funktionsmod.
+		inleder "+"-funktion (addition).
-		inleder "-"-funktion (subtraktion).
*		inleder "*" -funktion (multiplikation).
/		inleder "/" -funktion (division).
H		Användes inte
U		Utskrift på printer av formler/ och eller text med 69 tkn/rad.
K		Avbryter och går tillbaks till menyfunktionen.

Det finns således 6 olika funktionstyper som kan definieras i rutorna.

A	Average
R	Repeat
+	Addition
-	Subtraktion
*	Multiplikation
/	Division

Du kan använda en funktionstyp i varje ruta. Definiera en funktion genom att först gå till den ruta som funktionen skall vara i. Gå sedan över i funktionsmod med "\$". Definieringen inleds därefter med något av tecknen "A R + - * /". Dessa 6 funktioner kan beräkna värdet av innehållet i en följd av rutor. Om man avser att endast summera t ex rutorna AA00 och AA01 och lägga resultatet i AC00 så blir kommandosträngen:

AC00 = AA00 + AA01...AA01 D 2

Efter bokstaven D anger man antalet decimaler. Enda sättet att klara "dubbel-funktioner" är att mellanlagra den första funktionens värde i en ruta som sedan anropas av nästa funktion.

Ett tips är: lagra konstanter i rutor på första eller sista raden.

När rutnätet fyllts i med text och värden kan det sparas med kommandot "S". Före avslut med kommandot "K" kommer frågan SPARA PÅ FIL J/N. Även här kan matrisen sparas på disketten.

Före utskrift på printer bör lämplig printerkod sättas i CALC3.80K.

KALKYLERING:

Bygg först upp din kalkyl på ett rutat papper. Det ger Dig möjlighet att tänka igenom uppläggningsen innan Du lägger in funktioner och konstanter i rutorna.

Matrisen kalkyleras i "ASCII-aritmetik". Tomma rutor ger "noll" vid funktionerna + - *. Vid division på tomma rutor blir det saklöst Error liksom vid division med noll.

Ett sätt att förhindra sådana fel är att göra en "noll-matris". Fyll alla rutor med 0 (noll) på följande sätt:

- * Skriv in 0 i ruta AA00 i den tomma matrisen.
- * Gå över i kommandomod med \$ och ange "R".
- * Ange sedan AA00 och efter det "R" som kommer upp AA00...AC02, om matrisen har 3 rader och 3 kolumner.

Om hela kolumn 0 skall reserveras för text, vilket är ganska vanligt byts AA00 ...AC02 ovan ut mot AA01...AC02. När så övriga rutor är fyllda med "0" raderas ruta AA00.

På motsvarande sätt kan man spara den översta raden för text genom att repetera AA00 till AB01...AC02. Kalkyleringen av matrisen sker i ordningen rader och sedan kolumner. Detta medför att kalkylerade värden som skall anropas av en ruta måste finnas i en ruta som redan passerats.

ÅRSMÖTE

1985-02-16

Verksamhetsberättelse för verksamhetsåret 1984-02-18--1985-02-15

Styrelse 1984:

Gunnar Tidner	ordförande
Stig Löfgren	vice ordförande
Bo Kullmar	sekreterare
Jan Holmberg	kassör
Rune Mattsson	redaktör
Torsten Ljungström	ledamot
Gösta Stenhorn	t o m 1984-06-20, ledamot
Kalle Lindström	programredaktör, suppleant
Björn Sjöborg	suppleant

Styrelsen har under året haft 12 protokollförda sammanträden.

Redaktionskommitte för ABC-bladet:

Rune Mattsson
Odd Rolander
Claes Schibler
Ulf Sjöstrand

Antalet medlemmar var 1984-12-31 4074 stycken.

Kansli

Under året har ABC-klubben köpt kanslitjänster av Gustavii bokförlingsbyrå. Det har inneburit en väsentligt förbättrad service framför allt för nya medlemmar i klubben. Numera får varje nybliven medlem en liten mapp 'Välkommen i ABC-klubben' med aktuell information om klubbens utbud av tjänster.

ABC-dagen 1984

Årsmötet 1984 genomfördes på sedvanligt sätt som en del av ett större evenemang kallat ABC-dagen med utställning av utrustning och tillbehör till ABC-datorer. Diskussionen under årsmötet var livlig och har utförligt refererats i ABC-bladet. Dagen avslutades med gemensam skräddarsydd middag.

ABC-bladet

ABC-bladet har under året utkommit med fyra nummer och har tryckts i en upplaga av 8000 ex. Utgivningen av bladet har under året skett efter uppgjord utgivningsplan. Under året har förekommit intressanta artiklar om bl a datorpolitik, datorbrott, skyddad programvara, ABC80 som RAM-maskin, registerhantering med ISAM och dBase, telefonnummer till fria datorsystem, den nya monitorn och MSG-systemet, fancy font, hårdvara och mjukvara samt programmeringstips både för ABC80 och ABC800.

PR-broschyr

Under hösten blev foldern 'Gå med i ABC-Klubben ...' klar. Den har tryckts i 20 000 ex och har utdelats bl a till Luxors återförsäljare. Foldern presenterar ABC-klubben och vilka förmåner klubben ger sina medlemmar samt innehåller inbetalningskort för nya medlemmar. För utformningen har Rune Mattsson svarat.

ABC-kassetter

Under året har utgivits ABC-kassetter nr 12, 13 och 14. Bland de program som distribuerats på dessa kassetter finns bl a VDO-editorn, TERM100 och LÖXAREN för ABC-80 samt DISASM och BASIC6 för ABC-800.

ABC-Monitor med programbank och meddelandesystem

Den beslutade satsningen på en ny Monitor kunde under året fullföljas. Under hösten togs det nya systemet i bruk. Succesivt har flera ingående telefonlinjer öppnats för hastigheterna 300/300 bps (3 linjer), för 1200/75 bps (1 linje) och för 1200/1200 bps (1 linje). Det tidigare monitorsystemet med tillhörande utrustning har placerats i Göteborg under tillsyn av ABC-Väst.

Programvaran för den nya Monitorn har utvecklats av Lars-Göran Göransson biträdd av Benny Löfgren och Bo Kullmar. Det KOM-liknande meddelandesystemet MSG har utvecklats av Bo Kullmar.

Q-Zentralen

Under slutet av verksamhetsåret har nya rutiner för KOM-körning på QZ:s DEC-10 dator införts. De som utnyttjar systemet får ett eget konto och kan köra KOM med direktinloggning men får numera betala även en mindre fast avgift. En nyhet är att det går att hämta program även på den lägsta taxan i samband med utloggningen ur KOM.

Datavisionen

ABC-klubben har fått möjlighet att gratis lära viss information på ett tiotal datavisionsbilder. Klubben kan numera även ta emot brev genom datavisionen.

Ekonomi

ABC-klubbens ekonomi redovisas separat liksom förteckning över klubbens inventarier.

Stockholm: 1985-02-16

Gunnar Tidner	Stig Löfgren	Bo Kullmar
Jan Holmberg	Rune Mattsson	Torsten Ljungström
Karl Lindström	Björn Sjöborg	

ABC-klubben

BOKSLUT 1984

RESULTATRÄKNING

Intäkter

3010 Medl-avg senior	519.768:08
3012 Medl-avg junior	32.380:-
3030 Publikationer	545:-
3031 Rapport 1 /DIS	20.925:-
3032 Rapport 2 /Forth	4.495:-
3033 Rapport 3	28.035:-
3040 Ränteintäkter	43.543:40
3045 Försäljn diverse	15.628:40
3051 ABC-blad 1/84	15.455:-
3052 ABC-blad 2/84	28.513:-
3053 ABC-blad 3/84	22.040:-
3054 ABC-blad 4/84	31.747:-
3058 ABC-blad f år	59.311:56
3065 Försäljn lösnr	23.625:30
3070 QZ-intäkter	43.537:73
3090 Övriga intäkter	11.851:-

Summa intäkter.....901.400:97

RESULTATRÄKNING

Kostnader

Inköp	93.064:25
Materiel-inköp	204.151:76
Material-inköp	11.425:15
Arbetskraft	9.133:60
Kanslikostnad	88.186:50
Lokalkostnader	16.972:50
Kontorsmtl/bibl	48.009:90
Div främmande tj	48.808:-
Tele frakt porto	96.264:04
Kommunikation	84.341:15
ABC-bladet	145.801:46
Info/PR	14.792:65
Förvaltn kostn	24.682:75
Representation	460:-
Skatter	19.347:-

Summa kostnader.....901.439:71

RESULTAT.....-38:74

ABC-klubben

BOKSLUT 1984

PROJEKTRÄKNING

Projekt-nr	Inkomst	Utgifter
01-02 Klubb adm		56.820:-
03-09 Lokalt avd		1.520:-
10-11 Kansli		131.737:-
12-15 Medl adm		25.192:-
17-26 Projekt		0:-
27-33 Publikationer	54.000:-	29.880:-
35-38 ABC-kas 1984		131.689:-
41-43 ABC-kas 81-83		99.287:-
50-53 Monitorn		54.333:-
54-58 Prog adm		31.268:-
64-67 Info/PR		15.225:-
69-73 Q-Zentralen	43.538:-	84.086:-
76-83 ABC-bl s-nr	59.312:-	37.790:-
84-88 ABC-bl 1984	97.755:-	158.270:-
90-97 ABC-bl red		27.549:-
Skatter		16.799:-

Summa.....901.400:-

Periodens underskott.....-39:-

901.401:-

ABC-klubben

BOKSLUT 1984

BALANSRÄKNING

Tillgångar	Utgående
1010 Kassa	0:00
1020 Pg 153336	14,058:56
1022 Pg 435174	1,758:42
1024 Pg 629300	6,084:57
1040 Checkkonto	0:00
1050 Bank Kap	213,084:45
1060 Bank Alm	146,514:94
1090 Övr tillg	0:00
1210 Kundfordr	54,357:00
1430 Fordr ut	0:00
1515 Säljv eg	0:00
1820 Invent	0:00
1829 Värdep inv	0:00
1890 Övr inv	0:00
Summa tillgångar	439,857:94

Skulder

2010 Lev skulder	164,916:63
2110 Skuld lev	0:00
2111 Skuld lev	0:00
2370 Skuld interim B	49,864:00
2380 Skuld interim EB	0:00
2690 Öv kfr skuld	0:00
2982 Reservfond	0:00
2988 Bal vinst/förl	9,849:41
2989 Redov resultat	215,266:64
Summa skulder	439,896:68

RESULTAT.....-38:74

ABC-klubbens styrelsens förslag till

BUDGET för 1985

Intäkter tkr

Medlemsavgifter	630
Försäljning	150
Räntor	45
Annonser	70
QZ	30

Summa 925

Kostnader

Klubb adm	100
Lokalavdeln	15
Köpta kansli tj	140
Matrikel	85
Projekt	5
Publikationer	5
ABC-kassetter 1985	140
ABC-kassetter 1981-1984	80
Monitorn	50
Program adm	15
INFO/PR	15
QZ	35
ABC-bl tid nummer	0
ABC-bl 1985	200
ABC-bl red	20
Skatter	20
Summa	925

ABC-klubbens styrelsens förslag till medlemsavgifter

1985 ram för 1986

Seniorer	140:-	160:-
Juniorer	80:-	100:-

Här följer en utskrift av det som spelades in vid årsmötesförhandlingarna i Brommasalen 1985-02-16.

Ett av skälen till att så här mycket kraft läggs ner på denna redovisning är att ABC-klubbens årsmöten är föreningens högsta beslutande organ och medlemmarna bör därför informeras om vad som den utvalda krets av nästan 60 personer diskuterade och hur besluten föll.

De tekniska faciliteterna innefattar mikrofoner som kan föras kring i salen och läggas ut över salens högtalare, samtidigt som det spelas in. Bland var talarna mindre disciplinerade och använde inte dessa, varför det då har blivit svårt att identifiera dels vem som pratat och dels vad som sägs. Markeringar (..) har gjorts när texten inte med full säkerhet kan höras. Självklart kan även rena hörfel förekomma.

Vissa av de längre föredragningarna har ej tagits med verbatim utan den redovisade handlingen har i stället tagits med.

Ulf Sjöstrand

Gunnar Tidner:

Ja, sätter vi igång då.

I egenskap av ordförande i ABC-klubben så är det ett nöje för mig att hälsa er allesammans välkomna till detta sjätte årsmöte i ABC-klubben.

Jag hoppas att vi skall ha en givande stund tillsammans, och jag skulle säga en del om programmet i övrigt.

Om årsmötet går mycket fort så kommer det att bli nån slags paneldiskussion efteråt där vi kan ställa frågor och ha en allmän diskussion i både tekniska och andra frågor.

Sen är det planerat gemensam middag, jag tror vi har sagt kl 18 för den, förlåt 19... Och Berit Gustavii som sitter här nere hon säljer biljetter, som kostar 75:-. Och middagen den består av rostbiff, potatissallad, syltök, vin, ost, kaffe, glass, i kanske den ordningen.

Innan vi börjar själva förhandlingarna så har vi att dela ut en utmärkelse. Finns David Andersson närvarande?

David Andersson har blivit tilldelad en utmärkelse för årets bästa program, nämligen för det här TERM100 som ligger på kasset nr 14. Hoppas att alla här närvarande möjligen utom jag har fått. Det är en emulator för ABC80 som ger.. emulerar VT100. TA kan säga lite mer om detta senare om ni vill veta. Det är en väldigt fin sak att han lyckas göra det med så pass primitiv kommunikationsenhet som ABC80 har inbyggt i sig. Och för det har han tilldelats ett pris och det priset består av fyra lådor med sådana här disketter. Jag föreslår att vi ger honom en applåd.

Applåd.

Gunnar Tidner:

Och så skall vi se till att han får över dom här.

Då går vi till själva årsmötesförhandlingarna och jag förklarar härmed årsmötet 1985 öppnat.

VAL AV MÖTESORDFÖRANDE

På första punkt på den dagordning som ligger utdelad här har vi val av mötesordförande. Får jag be om förslag.

ÅM:

Torbjörn Alm.

Gunnar Tidner:

Torbjörn Alm är föreslagen. Vill Du komma upp hit och leda mötet. Kan vi välja honom?

ÅM:

Ja.

Gunnar Tidner:

Svaret är ja.

VAL AV MÖTESSEKRETERARE

Torbjörn Alm:

Då kommer vi till punkt 2. Val av mötessekreterare. Får jag be om förslag.

ÅM:

Sittande.

Gunnar Tidner:

Ulf Sjöstrand

Torbjörn Alm:

Jag har på förslag Bo Kullmar och Ulf Sjöstrand.

Bo Kullmar:

Jag avstår.

Torbjörn Alm:

Jaha, då får jag väljs då Ulf Sjöstrand till mötessekreterare.

ÅM:

Ja.

Torbjörn Alm:

Jag finner Ulf Sjöstrand vald.

Gunnar Tidner:

Jag glömde en liten sak, herr ordförande. Om jag får ta det innan vi börjar med ÅMF. Det har kommit en liten hälsning här i form av ett postgram. Jag skall läsa upp det.

Postgram till ABC-klubben med tilltänkan om ett givande ÅM och ett framgångsrikt nytt verksamhetsår hälsar hedersmedlemmarna Marianne Forsman, Kjell-Åke Johansson, Joe Johnson, Lars Karlsson, Bengt Lönquist, Ulf Sjöstrand

VAL AV TVÅ JUSTERINGSMÄN

Torbjörn Alm:

Jaha, då kan vi fortsätta till punkt 3. Val av två justeringsmän, tillika rösträknare att jämte ordföranden justera årsmötesprotokollet. Får jag be om förslag.

Torbjörn Alm: Jag har diverse förslag här. Vissa har dragit sig ur. Sen har jag förslag på Kalle Lindström och Kjell Järbin. Fler förslag? Kjell Järbin avsäger sig.

Kalle Lindström: Åtar du dej om det behövs? Tom Sjöberg föreslår. Jag förslår här, Kalle Lindström och Tom Sjöberg som justeringsmän.

Väljs då Kalle Lindström o Tom Sjöberg till justeringsmän, tillika rösträknare att jämte ordföranden justera årsmötesprotokollet?

ÅM:

Ja.

FRÅGA OM MÖTET ÄR BEHÖRIGEN UTLYST

Torbjörn Alm:

Då kommer vi till punkt 4. Frågan om mötet är behörigen utlyst. ÅM annonserades i ABC-bladet sista numret och det kom väl ut före jul om jag inte missminner mig.

Är mötet behörigen utlyst?:

ÅM:

Ja.

FASTSTÄLLANDE AV DAGORDNING

Torbjörn Alm:

Punkt 5. Fastställande av dagordningen. Vi har en dagordning som har funnits tillgänglig här framme eller finns i alla fall utlagd. Och då får jag om denna dagordning kan fastställas.

Röst:

Herr ordförande, jag tycker att punkt nr 14 skall förtydligas. För det första är första raden stymptad och för det andra så får jag om andra raden är rätt.

Torbjörn Alm:

Det är ett tryckfel.

Gunnar Tidner:

Det skall naturligtvis vara Fastställande...Förslag till sty...ja... budget och medlemsavgift 1985 samt preliminär avgift för 1986.

Torbjörn Alm:

Jaha, då har vi fått det trycketlet omhändertaget.

Då ställer jag frågan kan vi nu godkänna den här dagordningen?

ÅM:

Ja.

Torbjörn Alm:

Jaha, då kan vi gå till punkt 6. Styrelsen redovisningshandlingar. Jag överlämnar ordet till GT.

STYRELSENS REDOVISNINGSHANDLINGAR

Gunnar Tidner:

Ja, herr ordförande, styrelsens redovisningshandlingar består av verksamhetsberättelsen, som är de två påföljande sidorna. Så kommer den ekonomiska redovisningen i form av resultaträkningen, intäkter och kostnader, samt projektredovisningen på baksidan av det bladet. Sen nästa blad är balansräkningen och tillgångar och skulder på baksidan. Det är styrelsens redovisningshandlingar med undantag av en inventarietförteckning som vi tyvärr inte fick med i dupliceringen men som finns utlagd här om någon vill ta del av den. Vi kan läsa upp den när vi kommer till den punkten, om ni vill.

Torbjörn Alm:

Ja, då ställer jag frågan behöver vi läsa upp verksamhetsberättelsen eller kan vi kommentera den och ta frågorna på den?

Går det bra och ta frågorna?

Då kommer GT att redogöra för verksamhetsberättelsen och kommentera dom intressanta punkterna.

Gunnar Tidner:

Ja, jag vill nöja mig med att kommentera en punkt. Det gäller PR-broschüren som är något nytt för året som kanske inte alla har sett. Den står här så ni kan gärna ta var sitt exemplar ni kan få flera av den. Den är avsedd vara en slags rekryteringsbroshyr för medlemsvärvning.

I övrigt så skulle jag vilja redovisa en bild samma bild som vi redovisade förra året över hurdan utvecklingen har varit under dom gångna åren. Och ha det som bakgrund för den här diskussionen.

Medlemsutveckling 1980 - 1984

År	Antal medlemmar vid årets slut	Ökning under året	Procentuell ökning
1980	1432	1432	
1981	2102	670	47
1982	2773	671	32
1983	4024	1269	46
1984	4074	50	1

Om vi först tittar på medlemsutvecklingen så är det samma bild som redovisades på ÅM förra året där vi nu fått en ny rad som tidigare var fylld med frågetecken. Antalet medlemmar vid årets slut har i år bara ökat med 50. Man kan säga att klubbens tillväxt i viss mån har stagnerat. Vi har dock under året fått ungefär tusen nya medlemmar. Men det betyder att eftersom nettoökningen bara är 50 har vi tappat cirka 950 medlemmar. Vi kan naturligtvis ha olika gissningar om vad det beror på.

En teori är att det huvudsakligen är ÅMK-utagare som har salt sina apparater kanske övergett till andra datorer eller också varit med så länge i klubben så att dom av olika skäl inte tycker att dom skall stå kvar i klubben.

Men vi har i alla fall fått nytillströmning med cirka tusen medlemmar. När styrelsen såg den här utvecklingen.. det såg litet magert ut, då beslot vi ta fram den här PR-broschüren och vi hoppas att vi med dess hjälp skall kunna vända medlemsutvecklingen.

Nästa tabell kanske vi kan redovisa när vi kommer in på ekonomin.

I övrigt har jag inga kommentarer utöver det som står här.

Torbjörn Alm:

Jaha, det var själva verksamhetsberättelsen.

Gunnar Tidner:

Ja, vi fick en fråga här om Datavisionen. Jag föreslår att Bo Kullmar får besvara den.

Bo Kullmar:

Det finns ett företag Vinnvent AB som sen tidigare driver Aktievisionen i Datavisionen, alltså Televerkets Wiewdata-system. Dom har nu startat ett system som dom kallar för Mikrovision. Och i samband med det har dom erbjudit oss att lägga in gratisbilder med information om ABC-klubben, så att vi har lagt in, tror jag, 13 bilder där, i Datavisionen och dom har givit oss en del brev i det systemet. Vi har alltså ett abonnemang där så att ibland får vi litet tråkiga brev från postkontoret som folk skickar litet anonymt, men i vissa fall är det medlemmar som har litet frågor.

Dom bilderna finns för övrigt också i Jan Holmbergs Datavisionssystem som baserar sig på en Databoard-anläggning.

Torbjörn Alm:

Varsägod.

Nils Larsson:

Och jag skulle vilja göra ett litet påpekande. Nästa gång ni tar fram en sån här PR-broschyr kan man nämna lokalföreningarna då.

Bo Kullmar:

Vi har försökt få material från lokalföreningarna, jag tror t o m att jag har skickat ut begäran att få textmaterial från lokalföreningarna men eftersom vi inte har fått någonting så. Jag tror att det står nämnt någonstans.. OK då..

Vi fick hjälp att skriva den, så det är ingen klubbmedlem som har skrivit den.

Torbjörn Alm:

Finns det några ytterligare frågor eller synpunkter på verksamhetsberättelsen?

Varsägod.

Erik Nilsson:

Hur är det med frågan angående billigare telefonsamtal? Är den helt slutförd eller man kan förväntas sig någonting i den frågan?

Gunnar Tidner:

Det är en knepig fråga. Vi har haft den upp till diskussion med andra som sitter i samma båt som vi bl a Hørselfrämjandet. Sen kanske ni känner till att det finns ett företag som har nåt liknade Datavisionen, som har skrivit till NO, alltså näringsfrihetsombudsmannen, att ta upp den här frågan. För dom anser alltså att Datavisionen, som är televerkets egen sak där kan man ringa med samma enhetstaxa över hela landet, det ingår i en s k telejämsom som börjar på 90-tusen. Och det är uppenbart då att ... det börjar

Bo Kullmar:

Förlåt att jag bryter in men vi skall inte lura folk att ringa fel nummer. Det är alltså 0026 eller 0027 om man har ett 1200-bauds-modem som man ringer, dessa fyrsiffriga nummer.

Nu vill jag kanske bryta in här och säga att vad gäller Datavisionen så kommer det sannolikt att bli så att televerket kommer att tillåta att Datavisionens system kan köras, om man kör dom så att säga via televerkets system. På det viset kommer man att kunna köra Datavision-system genom att ringa upp televerkets datorer till lokalitaxa och sen bli kopplad till ett annat Datavision-system någonstans. Nu är det ju så att klubbens system inte är ett Datavision-system och vi kan inte räkna med att komma in den vägen genom Datavisionen, så att jag vill säga att det finns för närvarande ingen möjlighet att nå Stockholms-Monitorn med billigare telefonsaxa, annat än att använda dom 1200- eller 1200/75-bauds-modem som finns på marknaden för att minska kostnaden. Och naturligtvis, lokala monitorer, men beroende på telefontaxor och vår medlemspridning så kan vi enbart.. det kommer aldrig att fungera så bra. Vi kan alltså inte ha så många lokala monitorer som vi skulle behöva för att bygga upp det.. Det blir nog inget av då.. För övrigt så är ju.. Strängnäs, det är ju inte så dyrt att ringa från Strängnäs. Jag hade själv tillfälle att låna en 802 när jag var hemma i Skåne och där minnsann kostar det pengar.

Torbjörn Alm:

Jag undrar finns det några fler synpunkter på verksamhetsberättelsen? Då ber jag Gunnar Tidner och fortsätta och redovisa för den ekonomiska biten, bokslutet.

Gunnar Tidner:

Jag föreslår att Jan Holmberg som är vår kassör får göra den redovisningen.

Torbjörn Alm:

Varsägod.

Jan Holmberg:

Klubben har alltså inte på något sätt kommit upp i den budgeten som ÅM förra gången beslutade om. Och det har gjort att om man tänker på att många kostnader är fasta i klubben så skall vi väl vara glada att det bara blivit 38 :- i förlust. Vad jag menar är att hyror och andra tjänster kostar ju lika mycket oavsett hur mycket medlemmar vi har.

Och genom att vi inte har fått in så mycket medlemmar som dom hade räknat med att klubben skulle öka med, så har vi klarat allting väldigt bra ändå.

En stor eloge är väl också till redaktionen som har lyckats sälja så mycket annonser i år så att dom har fått in mer än dubbelt så mycket pengar på annonsintäkterna och det har också räddat ekonomin väldigt mycket.

Och om ni vänder på bladet och tittar på projektredovisningen, så kan ni se exakt vad som gått till olika projekt inom klubben.

Och det skall nämnas här också att det t ex när det gäller just kansliet. Det dyra för klubben är trots allt att ta hand om nya medlemmar. Det är ju ett fruktansvärt mycket merarbete att serva nya medlemmar med material och det skall skickas ut information och nya medlemskort och allthopar.

Och genom att klubben har tappat så pass mycket medlemmar som vi hörde förut här och fått tusen nya så kan ni förstå själva att det har tårt på kassan också på det sättet.

Annars har väl allting hållit sig inom dom ramarna som det skall hålla sig. Det är väl allt jag kan berätta om ingen annan har frågor.

Gunnar Tidner:

Vi kan också hänvisa till den här tablan som ni ser på overheadbilden.

Ekonomisk utveckling 1980 - 1984
Belopp i 1000-tal kronor

År	Medlems- avgifter	Intäkter totalt	Kostnader totalt	Bank + Postgiro vid årets slut
1980	104	148	76	72
1981	192	297	284	89
1982	330	517	487	215
1983	469	822	812	381
1984	572	901	901	381

Och där kan man då jämföra hur det varit tidigare är Man ser då att den största enskilda posten av våra intäkter det kommer av medlemsavgiften och ökningen från 83 till 84 det beror huvudsakligen på den höjning av medlemsavgiften som skedde förra året och gick upp från 125 :- till 140 :- . Men det kommer ju in den del intäkter i övrigt. Vi har då bl a annonserna i tidningen som räknas som inkomster i det här sammanhanget. Men det är också den försäljning som vi gör till nyttillräddande medlemmar på kan vi säga på tidigare års medlemsförmåner, ABC-bladet och kassetter, samt en viss rapportförsäljning. Kostnaderna är lika stora som intäkterna vi har alltså gått precis jämnt upp det här året. Och i sista kolumnen så har vi vår likviditet, alltså vad vi har på bank och postgiro vid årets slut. Så det finns alltså en viss buffert där men den är inte större än vad den var förra året.

Torbjörn Alm:

Finns det några frågor på den ekonomiska redovisningen? Först kan kassören redogöra för balansräkningen. Har vi några synpunkter så kan vi ta frågorna sen.

Gunnar Tidner:

Ja, med papren här ligger även balansräkningen, tillgångar och skulder. Vi har gjort en omplacering kan vi väl nämna av kapitalbehållningen, så att vi har fört över det från ett företagskonto i PK-banken som ansluter till postgiro och i stället fört över det till en bank som har gjort att vi får litet högre ränta.

Röst:

Fungerar inte PK-banken som bank?

Gunnar Tidner:

Jo, det är det men dom gav lägre ränta i det här fallet.

Röst:

Diverse främmande tjänster, vad är det för något på resultatredovisningen?

Gunnar Tidner:

Den största posten där är tryckkostnader på 38 tkr, sen är det då litet skrivarbete försäkringar och ja .. diverse småsaker. Den stora delen är tryckkostnader.

Jan Holmberg:

Alltså tryckningen av samlingsnummer och sådana där saker. Det som står på ABC-bladet nere, det är alltså årets nummer, totala kostnaderna för det.

Torbjörn Alm:

Kjell Järbin ville säga någonting.

Bo Kullmar:

Får jag bara göra ett förtydligande här innan. Om man den här vi pratar om just nu resultatredovisningen, är uppdelad på kostnader, olika kostnadslag, men jag tror att man.. projektredovisningen ger en mer rättvisande bild hur kostnader fördelas, för att ser man på en sak den här reklamroschynen den har ju kostat nånting, kanske 15 tkr, cirkus, och då tror jag att man ser siffrorna på ett annat sätt, så att säga.

Benny Löfgren:

Jag har en fråga här. På projektredovisning, OZ-centralen inkomster 43 tkr utgifter 84 tkr. Kan nån förklara det?

Jan Holmberg:

Det kan förklaras med att, tyvärr, att medlemmarna själva inte betalar in allt som dom ska. Det har börjat på dom senaste sex månaderna och dragit iväg. Och därför tycker jag som kassör att det är bara bra att det här har blivit så på t ex OZ och KOM att var och en har ett konto där och får en egen faktura. Som det nu är finns det faktiskt ingen bra sätt att kolla vad var och en kör, utan alla kör ju på ett gemensamt konto. Vi får väl hoppas på medlemmarnas egen ärlighet.

Bo Kullmar:

Jag kan tillägga att det dyra kontot är stängt. Det kommer knappast att öppnas igen förrän vi inför ett motsvarande system där vilket sannolikt kommer att kosta 20 eller 40 kr per månad för den medlem som vill köra där i fast avgift.

Gunnar Tidner:

Det hittillsvarande systemet som vi har haft, har alltså byggts på ett förtroende som vi har haft från medlemmarna, att dom, utan anmaning skall månatligen betala och göra rätt för sig. Sen har vi, när vi följt det här tidigare, så har vi.. har det varit i stort sett okej, men på sista tiden så har det rasat iväg, framför allt på det här dyrare kontot, men det är inte så många som kör på det, och det finns gamla loggar så vi lär kunna spåra dom och kräva dom separat, men det blir ett mera extraarbete.

Torbjörn Alm:

Jaha, Kjell.

Kjell Järbin:

Jo, på balansräkningen står redovisat resultat 215 tkr. Det här är väl litet tåkigt. Den skall ju ingå i den balanserade vinsten respektive förlusten. Jag vill minnas att vi pratade om det redan vid föregående årsmöte. Där skall alltså årets resultat, 38:- i förlust finnas.

Jan Holmberg:

OK, det kan man göra som du säger, men det är ju, tycker jag personligen, rena tolkningsfrågor. Jag har tänkt så här att medlemmarna skall se dels vad som har hänt förrut dels vad som har hänt 83 och dels vad som har hänt 84. Det här 215 266 det är alltså det som har hänt för 83. 9849 är alltså 83 års vinst om man vill använda det uttrycket. 38.74 kr är årets förlust. Och sen när man då börjar 85 års redovisning, så flyttar man upp dom här 38.74 till sin balanserade vinst och förlust och flyttar ner dom här 9849 i redovisade resultatet. Det är så jag ser på det i alla fall. Men det är rena tolkningsfrågan.

Kjell Järbin:

Jag kan hålla med om att det är en tolkningsfråga. Det är ju trots allt redovisat öppet. Men jag anser att det nog är felaktigt.

Torbjörn Alm:

Några ytterligare frågor på den ekonomiska redovisningen. Gunnar Tidner ville redogöra för inventarietförteckningen.

Gunnar Tidner:

Ja, vi har en inventarietförteckning, på en två sidor närmare, och är det någon som vill ha reda på vad vi köpt under året så kan vi läsa upp det. Resten är sådant som vi redan hade föregående år.

Torbjörn Alm:

Några frågor?

Bo Kullmar:

Jag tycker jag kanske skall nämna några poster där, som vi har köpt. Vi har köpt CAT-Netet, minneskort, extra minneskort till CAT-Net, och den utrustningen det är alltså.. totalt sett har vi alltså 5 st ABC802:or, varav vi har fått två st gratis av Luxor. Den ena av dom är en prototyp, men den fungerar trots allt. Och MICA-winchestern köptes förra året. Vad vi dessutom har köpt, det är en printer, FACIT 4512 för att ha i klubblokalen vid allt arbete vi gör där samt en ABC806 med färgskärm. Tyvärr har vi ingen disk till den och inget nodkort för närvarande. Men dom här två sista sakerna har alltså bokförts på programredaktionen. Dessutom har vi köpt en vax-maskin till redaktionen. Det är alltså ingen dator utan det är en riktig vaxmaskin som man vaxar alltså baksidan på dom artiklar som man sen monterar på ett ark, så att man lätt kan flytta på det hela när man ser att det kommer snett och sånt där. Och sen fotograferas det hela. Dessutom har vi då köpt en beg ABC80 av DIAB för 9000:-. Den var utbyggd med minne och 80-teckens bildskärm och en Datadisk 84. Det är ganska billigt så vi har nu två stycken ABC80 utrustningar i redaktionslokalen. ABC-Stockholm har dessutom köpt en liknande utrustning som jag nämnde här, från DIAB som dom har ställt upp i klubblokalen.

Det är väl allt jag kan komma ihåg som kan vara värt att nämna här.. Joo vi har ju fått ett Lux-Net som vi fått av Luxor och tre Lux-Net-noder. Dessutom blivit lovade att få så många Lux-Net-noder som vi behöver eller vill ha och nu använder vi det ju inte för närvarande. Men det är en helt annan femma. Dessutom tror jag att vi har egentligen ett lånat ABC-Net också, men det har vi ännu mindre anledning att använda.

FÖREDRAGNING AV GODKÄNNANDE AV REVISIONSBERÄTTELSE**Torbjörn Alm:**

Några ytterligare frågor med anledning av inventarielistan? Kan vi då fortsätta med nästa punkt i dagordningen? Föredragning och godkännande av revisionsberättelsen. Får jag be någon av revisorerna att redogöra för revisionsberättelsen.

Nils Larsson läser revisionsberättelsen

FRÅGA OM ANSVARSFRIHET FÖR STYRELSENS LEDAMÖTER**Torbjörn Alm:**

Jaha, då får vi tacka för föredragningen. Revisorerna har tillstyrkt att resultat och balansräkning skall fastställas, och att styrelsens ledamöter skall beviljas ansvarsfrihet för 1984. Då ställer jag frågan till ÅM: beviljas styrelsen ansvarsfrihet för 1984?

ÅM:

Ja.

Torbjörn Alm:

Då finner jag den frågan med ja besvarad. Då ställer jag frågan: kan vi fastställa balansräkningen?

ÅM:

Ja.

BESLUT MED ANLEDNING AV VINST ELLER FÖRLUST ENLIGT BALANSRÄKNINGEN**Torbjörn Alm:**

Då kommer vi till beslut med anledning av vinst eller förlust enligt balansräkningen. Och balansräkningen utvisade en liten förlust på 39:-. Och jag lämnar ordet till Gunnar Tidner.

Gunnar Tidner:

Ja, vi föreslår liksom tidigare att årets resultat, i det här fallet en förlust, överförs i ny räkning.

Torbjörn Alm:

Kan ÅM godkänna att årets förlust överförs i ny räkning?

ÅM:

Ja.

VAL AV ORDFÖRANDE OCH VICE ORDFÖRANDE SAMT ÖVRIGA STYRELSELEDAMÖTER OCH SUPPLEANTER FÖR ETT ÅR**Torbjörn Alm:**

Då kommer vi till val av den nya styrelsen. Och första punkten val av ordförande och vice ordförande. Då börjar vi med val av ordförande. Och jag ger ordet till valberedningen.

Göran Sundqvist:

Ordförande har vi lyckats övertala Stig Löfgren att ta hand om klubben för nästa år. Gunnar har avsakts sig återval. Och vi kan nog ta hela förslaget, för tack vare Stig här, har vi fått en hel del namn gratis här i valberedningen. Dom som står kvar sen föregående år det är Bo Kullmar och Jan Holmberg. Björn Sjöberg var suppleant förra året och går upp som ordinarie ledamot. Magnus Hedner kommer från valberedningen och förklarar sig ha tid att jobba för klubben nästa år. Sen ytterligare Tom Sjöberg, Sigvard Nilsson och Jan Liebe-Harkot. Det är ordinarie ledamöter. Och som suppleanter föreslår vi Terry Engström, Arne Hartelius och Kjell Brealt. Så här får mötet välja och vraka.

Torbjörn Alm:

Jaha, nu har vi hört och sett valberedningens förslag. Då ställer jag frågan om det finns ytterligare förslag från ÅM. Jag föreslår nu att vi tar den här proceduren stegvis och att de.. kandidaterna kommer fram en och en presenterar sig i samband med att dom väljs. Det förenklar ju för oss alla. Då börjar vi med förslaget till ordförande Stig Löfgren. Får jag lura fram Stig?

Stig Löfgren:

Ja, jag har ju varit med i klubben några år och var ju vice ordförande förra året så att jag tror att dom flesta känner mig.

Torbjörn Alm:

Då ställer jag frågan väljs Stig Löfgren till ordförande för ABC-klubben?

ÅM:

Ja.

Torbjörn Alm:

Då kommer vi till nästa person, Bo Kullmar, inte helt okänd.

Bo Kullmar:

Eller okänd. Det är väl samma sak som Stig sa. Det är väl inte mycket att säga om Kullmar. Dom som har moderm känner honom väl mer kanske än dom som inte har moderm..

Torbjörn Alm:

Jaha, då ställer jag frågan väljs Bo Kullmar till vice ordförande i ABC-klubben

ÅM:

Ja.

Torbjörn Alm:

Jag hörde ett övervägande Ja. Då finner jag Bo Kullmar vald till vice ordförande. Då kommer vi till kassören, Jan Holmberg..

Göran Sundqvist:

Jag tror att styrelsen inom sig bestämmer vilken som skall vara kassör, så att övriga ledamöter..

Jan Holmberg:

Jag heter Jan Holmberg och varit kassör i klubben i ett år och varit med i klubben i över två år.

Röst:

Betala fakturorna i tid då, så vi slipper förseningsavgift.

Nils Larsson:

Med anledning av den kommentaren vill jag tillägga en sak. Jag tror inte att det är kassörens fel att det varit så här. Och det var därför vi skrev som vi skrev.

Gunnar Tidner:

Får jag kommentera litet grand det där. Det är nämligen så att styrelsen består av ideellt arbetande personer och vissa saker kommer med väldigt kort varsel, t ex när vi trycker ABC-bladet, dimper det ner en faktura på hela tryckerikostnaden från Ålrsta-tryck. Och då står det där att om man betalar inom tio dagar då får vi en viss liten kassarabatt. Och rent praktiskt så himns det inte med för att Berit, som går och hämtar posten och sedan distribuerar vidare, hon går inte till Vidängsalen och fångar upp den varje dag, så att man måste alltså acceptera ett.. den här typen av föröning när funktionärerna, dom förtroendevalda, arbetar på sin fritid så kan man inte ha samma snabba rullanser som ett företag där man jobbar på dagtid och alla sitter i samma lokal.

Torbjörn Alm:

Vi tackar för den kommentaren. Då ställer jag frågan väljer vi Jan Holmberg..Då kan vi fortsätta med listan här.. Björn Sjöberg, är han närvarande? Magnus Hedner?

Magnus Hedner:

Det råder väl inget tvivel om var jag jobbar nästans. Och det skall jag väl inte behöva presentera. Jag vet inte vad jag skall säga mer om mig själv. Har pluggat litet förrut och börjat på heltid nu på DIAB. Tänkte vara med i styrelsen, om jag får.

Torbjörn Alm:

Jaha, så ber jag Tom Sjöberg komma fram.

Tom Sjöberg:

Ja, det är jag som heter TS. Jag ställer gärna upp och hjälper till så gott jag kan, men det är nog som vi alla andra också har, det är ont om tid. Som man hör här, som det är, medlemmarna ställer ju krav, på dom som en gång har blivit valda och det känns att det tar emot. Jag är byggnadsingenjör, jobbar med byggnation, och har data som intresse bredvid bara.

Torbjörn Alm:

Jaha, Sigvard Nilsson. Nehä.

Stig Löfgren:

Han är vidtalad och han är beredd att ställa upp. Han är på landstinget och har hand om bl a data och teknik där.

Torbjörn Alm:

Jan Liebe-Harkot

Bo Kullmar:

Han jobbar på Svenska Datamation AB som datakonsult sen tio år tillbaka. Jobbar framför allt med Burroughs storatorer men har som konsultarvode tagit ut en ABC806 och ägnat litet av sin fritid åt den. Faktiskt en hel del. Han jobbar för övrigt med mig på riksbanken, vi jobbar i samma projekt, men hans kollegor i databranschen tycker han inte är riktigt klok, men det får ni inte skriva i protokollet. En alltså datakonsult som håller på med data, mikrodatorer på fritiden. Han är för övrigt tysk medborgare, därav namnet. Rekommenderas varmt.

Torbjörn Alm:

Jaha, då har vi fått hela listan på övriga ordinarie ledamöter och då ställer jag frågan kan dessa väljas till ordinarie ledamöter i styrelsen för ABC-klubben.

ÅM:

Ja.

Torbjörn Alm:

Då kommer vi till suppleanterna. Terry Engström

Stig Löfgren:

Han är också vidtalad men kunde inte heller komma idag. Han jobbar på ett tryckeri och jag hoppas vi kan ha litet nytta av honom och sätta original.

Torbjörn Alm:

Arne Hartelius. Någon som kan berätta.

Göran Sundqvist:

Jag träffade honom på klubben här i tisdags, så han jobbar visst idag, kommer jag ihåg att han sa. Men han var villig att ställa upp, åtminstone som suppleant och lära sig litet styrelsearbete. Kanske kan bli en kraft för nästa år. Han synts ganska ofta i monitorn i MSG-systemet, där. Mycket intresserad.

Jag har haft stor nytta utav Monitorn här i jobbet med att få fram folk. Det finns ett möte här som presenterar medlemmarna. Arne Hartelius, ärende mig. Han bor på Tjustgatan nära Skatteskrapan, har en ABC80 med diverse tillbehör. Han är 30 år och jobbar på Aftonbladet, medlem i dataföreningen Stacken. Ser hårdvara som något nödvändigt ont för att kunna syssla med mjukvara. Varför jag vill syssla med mjukvara har jag inte riktigt kommit underfund med själv. Andra intressen finns men dessa ja. Det var väl ungefär vad han hade skrivit här. Hanom fastnade jag för. Och sedan pratade jag med honom förra tisdagen och han förklarade sig villig att ställa upp här.

Torbjörn Alm:

Jaha, och då har vi sista namnet, Kjell Brealte.

Kjell Brealte:

Ja, jag heter alltså Kjell Brealte och jag jobbar på MasterData ett litet företag i Solna. Jag har varit medlem sen starten på Tekniska högskolan, i stor sett, men litet av en sovande medlem.

Eftersom jag bor här uppe, så tycker jag att det kan vara på sin plats att jag är med och ställer upp litet grand. Tack.

Torbjörn Alm:

Jaha, då får vi tacka för det och då ställer jag frågan om dessa tre kan väljas som suppleanter i ABC-klubben.

ÅM:

Ja.

VAL AV TVÅ REVISORER OCH EN REVISORSSUPPLEANT FÖR ETT ÅR

Torbjörn Alm:

Då finner jag valberedningens förslag i sin helhet antaget av. Ja, då har vi revisorerna, det var styrelsen det här. Nu kommer vi till revisorerna.

Göran Sundqvist:

Då har vi Kjell Järbin som har förklarat sig villig att ställa upp som revisor om han får hjälp av någon revisionsbyrås godkänd revisor, så att vi måste köpa krafter. Det är nog vittnet med den omfattning som klubbens verksamhet börjar få.

Gunnar Tidner:

Det är brukligt i många föreningar att man har både en förtröendevald revisor som då är medlem i klubben och sen dessutom en yrkesman som är en yrkesrevisor som man då givetvis får betala. Och som jag upplattar så är alltså förslaget att Kjell Järbin skulle utse till den förtröendevalda men att man sen vänder sig till lämplig firma och där köper eller vidtar någon att ställa upp som den här ytterligare yrkesrevisor. Det är en viss fördel kan man väl säga om revisorerna bor på samma ort som styrelsen. Det underlättar kommunikationerna. Vi har haft vissa kontaktproblem när det gäller att gå igenom ett ganska tungt material genom att dom har bott i Linköping resp i ja är det Göteborg.

Torbjörn Alm:

Jaha, varsågod.

Erik Nilsson:

Jag måste säga att vi skall följa våra stadgar. Säger dom att det skall vara två revisorer, i så fall får vi nog utse två revisorer. Att vi sen köper tjänst dirrutöver, det är en helt annan sak.

Gunnar Tidner:

Hade det funnits ett namnförslag vilket jag trodde att det skulle vara, så kan man naturligtvis välja en som inte är medlem i klubben, så brukar det ske i andra föreningar när man har det. Ofta är det ju inte som man har det här. Däremot kan det vara bra att ha en revisorssuppleant från klubben. Stadgarna står det att man skall välja två revisorer och en revisorssuppleant. Men man kan ju lämna det här öppet, jag ser inte att det skulle vara ett väldigt stort brott mot stadgarna mot den här bakgrunden.

Torbjörn Alm:

Ja, varsågod

Röst:

Ja, jag har ett förslag att ÅM utser två revisorer här, och att man sen köper tjänst. Det är inte en firma vidtalad nu, så kan vi ju inte välja den vid ÅM, utan jag föreslår alltså konkret att vi väljer två revisorer åt klubbmedlemmarna och att sen köper vi tjänst från den firma som kan ge det billigaste och bäst.

Torbjörn Alm:

Kjell Järbin hade synpunkter.

Kjell Järbin:

Jag var alltså Kjell Järbin som står föreslagen här till revisor och jag hade delvis ligger jag bakom det här att det skulle vara en auktoriserad eller godkänd revisor i det här. Jag tycker nog att ÅM skulle kunna ge styrelsen i uppdrag att köpa dom här tjänsterna, alltså att man väljer att anlita en godkänd eller auktoriserad revisor. Sedan kan man då välja en styrelsesuppleant och om inte det här skulle gå... revisorssuppleant, och om inte det här med en godkänd eller auktoriserad revisor skulle gå i hamn av någon anledning, så kliver ju den suppleanten automatiskt upp och fullföljer revisorsuppdraget.

Torbjörn Alm:

Jaha, några flera synpunkter? Nehä. Då ställer jag frågan om ÅM kan godkänna valberedningens förslag att välja en revisor utav ÅM och en revisor som... auktoriserad revisor från ett revisionsföretag eller vi skall ha två ordinarie revisorer från ÅM.

Göran Sundqvist:

Att det bara står ett där det är bara att vi har hittat ett namn. Om ÅM kan få fram mera namn så måste det vara en lösning också.

Torbjörn Alm:

Finns det någon som vill ställa upp som revisor att träda in här? Något förslag? Kalle Lindström har åtagit sig att ställa upp som andre revisor i alla fall till den här frågan med auktoriserad revisor har löst. Men jag tror att den här skall ändå ha rev.. nej förslåt vi skall ha som andra revisor och så har vi dessutom en revisionsfirma.

Gunnar Tidner:

Herr ordförande, jag tror att det vore väl för klubben att få den ordningen att man har en... två revisorer varav ena är förtröendevald, i det här fallet är ju KJ som har varit med i klubben länge föreslagen, dom flesta känner väl honom, plus att man sen vänder sig till en yrkesman. Och det borde väl räcka. Jag tror att det skall ha två stycken av oss utsedda revisorer och dom skall träda tillbaka. Skulle det visa sig att man inte får tag i någon, det måste ju gå att få tag i någon tycker jag så får den som vi här väljer som suppleant träda in som ordinarie revisor. Det är inte ovanligt att man lämnar en plats vakant att tillsättas så fort det är klart. Då ger alltså ÅM styrelsen mandat att tillsätta den personen. Och det är vad jag ser ingenting som strider mot stadgarna eller intentionerna bakom dom.

Erik Nilsson:

Jag kanske skall presentera mig. Det är 3330. Erik Nilsson heter jag. Jag har väl varit med och reviderat i en hel del fackförbund och jag har nog den uppfattningen att det jag har framfört det strider inte mot herr ordförandens, nämligen att vi skall ha två stycken av oss utsedda revisorer och dom skall naturligtvis ha stöd av en auktoriserad revisorsbyrå. Så i det fallet tycker jag inte att jag pratar för att vi inte skall ha detta stöd. Men jag säger fortfarande att det stödet det är i form av en köpt tjänst, där vi får den och vi får den kanske inte alls. Alltså är det lika bra att vi utser två stycken revisorer nu. Och det är faktiskt väldigt tacksamt att man är två stycken när man sitter och tittar på resultatet från revisorsbyrån. Man sitter och går igenom protokollen o s v. Och det är betydligt lättare om man är två stycken. Och sen är det väl en ren formell sak, det är ju ÅM som tillsätter revisorerna för att kontrollera styrelsen bl a. Och då är det väl litet galet att överlåta åt styrelsen att utse en revisor när det blir tid. Slut.

Nils Larsson:

Jag bara instämmer. Det är stadgebrott att inte välja revisorer 2 st. Det står klart och entydigt i stadgarna.

Torbjörn Alm:

Valberedningen vill komma in emellan här.

Göran Sundqvist:

Då är alltså vårt förslag att Kjell Järbin och Kalle Lindström är förtröendevalda och att dom får hjälp av godkänd revisor i sitt arbete.

Torbjörn Alm:

Jaha, vi har nu ett förslag här från valberedningen, att vi skall nämligen Kjell Järbin o Kalle Lindström samt att en auktoriserad revisor hyrs in för att få kontroll på det hela. Kan detta förslag godkännas av ÅM?

Röst:

Jag är inte medlem ännu men ni måste skilja på... det står godkänd revisor och du säger auktoriserad revisor. Det är två skilda saker...

Torbjörn Alm:

Förlåt. Bra. Stig Löfgren vill komma in här.

Stig Löfgren:

Jag hade begärt ordet och vad jag hade att säga var i stor sett vad tidigare sagts. Jag tycker att man skall följa stadgan strikt.

Torbjörn Alm:

Kjell Järbin

Kjell Järbin:

Jag tycker nog också att det här kanske är den riktigaste vägen att gå att vi väljer två revisorer. Men jag tror att vi har kommit litet snett med den här revisionsbyrå, det gäller alltså att ha en ren revisor, det det stödet jag anser att man behöver, alltså inte bokföringstjänsterna och den biten utan en ren revisor som skall vara med och göra revisioner, alltså.

Torbjörn Alm:

Jaha, är det några fler synpunkter?..

Röst:

Jag vill påpeka att vi behöver suppleant också..

Torbjörn Alm:

Ja, det kommer i nästa punkt.

Bo Kullmar:

Jag tycker vi skall klargöra om vi talar om en godkänd eller auktoriserad revisor, för att, som sagt, det är stor skillnad på det.

Gunnar Tidner:

Ja, den skillnaden är den längd eller den utbildning dom har. Aktiebolag kräver auktoriserade revisorer. Nu ruskar Kjell på huvudet. Man kan väl säga, om jag får vara lekman här ett litet slag. Auktoriserad revisor anses något högre eller finare än en godkänd revisor, men båda är professionella yrkesmän.

Torbjörn Alm:

Jaha, några ytterligare synpunkter i frågan om vilken kategori revisorer vi skall välja?

Jan Holmberg:

Jag tycker personligen som kassör eftersom det väl är jag som i slutändan berörs av alla dom här revisorerna, om det nu skall vara tre eller tio stycken. Det spelar väl ingen roll. Vad jag vill säga är bara att jag tycker det är bra om vi har en godkänd eller en auktoriserad revisor, för då slipper jag få på skallen, för då tycker dom om vi skall fortsätta som vi gör nu så tycker jag nästan vi kan lämna bort bokföringen om vi skall hålla på för mycket med det. Så får klubben 50 tkr mer i utgifter.

Torbjörn Alm:

Jaha, kan vi gå till beslut?

ÅM:

Ja.

Torbjörn Alm:

Väljs då Kjell Järbin och Kalle Lindström som ordinarie revisorer utsedda av ÅM?

ÅM:

Ja.

Torbjörn Alm:

Och de skall tillsammans... skall det anställas en... eller hyras in en revisor, godkänd revisor för att få en professionell kontroll över det hela?

ÅM:

Ja.

Torbjörn Alm:

Jaha. Då är det klart och då kan vi gå till val av en revisorsuppleant. Valberedningen!

Göran Sundqvist:

Då får jag stå och skämmas för där har vi missat, vi har inget namn på när revisorssuppleant, utan jag får hoppas att mötet kan få fram något.

Torbjörn Alm:

Jaha, vi har inget namn här. Då undrar vi, du som kom från Strängnäs och som hade väldigt klara synpunkter, har du lust att bli revisorssuppleant i det här sammanhanget? Du har ju klara synpunkter, det vore ju bra förslag då.

Erik Nilsson:

Ja, man skall tydligen aldrig yttra sig.

Torbjörn Alm:

Du kan få presentera dig i luren med nummer och namn.

Erik Nilsson:

Det har jag gjort en gång. 3330, Erik Nilsson. APC80-ägare med runten om, bl a 1200/1200 som jag skall börja värma rätt snart hade jag tänkt. Pensionär sedan ett antal år och därför har mycket tid över till ABC80 och även andra föreningar, för den del.

Torbjörn Alm:

Jaha, då tackar vi för den presentationen. Och väljs då Erik Nilsson till revisorssuppleant för ABC-klubben?

ÅM:

Ja.

VAL AV VALBEREDNING OM MINST TVÅ PERSONER

Torbjörn Alm:

Jaha. Då är vi igenom den listan. Då har vi bara en punkt kvar. Och det är valberedning, ny valberedning som skall väljas. Programredaktionen också ja.

Göran Sundqvist:

Med tanke på att kassetutgivningen har varit litet dålig här har vi velat trycka på att förstärkning utav programredaktionen och Allan Varcoc och Gunnar Forsell har förklarat sig villiga att jobba i programredaktionen. Och valberedningen här har vi fått avgående ordförande Gunnar Tidner och Joe Johansson, som tidigare var med i styrelsen att ställa upp för nästa år. Och Gunnar Tidner är då sammankallande.

Torbjörn Alm:

Jaha. Kan vi då välja in Allan Varcoc och Gunnar Forsell i programredaktionen.

ÅM:

Ja.

Torbjörn Alm:

Kan vi till ny valberedning välja Gunnar Tidner..

Gunnar Tidner:

Herr ordförande, får jag säga en liten sak. I stadgarna står det att man skall välja minst två personer. Jag skulle vilja föreslå för att få en viss kontinuitet i det hela att även Göran Sundqvist kommer med i valberedningen.

Torbjörn Alm:

Jaha. Då har vi förslag till en ny valberedning, nämligen GT, JJ och GS, som ju har skött det där med glans. Kan dessa väljas till ny valberedning?

ÅM:

JA.

BEHANDLING AV STYRELSENS FÖRSLAG TILL BUDGET OCH MEDLEMSAVGIFT FÖR 1985**Torbjörn Alm:**

Jaha, då finner jag valberedningen klar. Då kommer vi igenom alla valen och kommer till punkt 14. Styrelsen förslag till budget och medlemsavgift för 1985 samt preliminär avgift för 1986. Jag lämnar ordet till GT.

Gunnar Tidner:

Ja, ni har styrelsens budgetförslag efter redovisningen av 84 års verksamhet, det ser ut så här i dom utdelade papprena. När man gör upp en budget så är det stora frågetecknet naturligtvis hur det skall gå med medlemsutvecklingen. Och vi har ju sett hur det har varit tidigare år, att det har varit svårt att göra riktigt träffande prognos över medlemsutvecklingen. Tittar man på nettoökningen under året dom är som har varit så kan man alltså se hur det har fluktuerat ganska kraftigt. Vi har startat en drive för att få in mera medlemmar med hjälp av den här PR-broschyrerna och jag hoppas att den kommer att leda till resultat och att ni utnyttjar den och rekriverar den när det är såna sammanhang att det finns behov av en sådan här broschyr. Men det hindrar inte att vi måste nu göra en prognos över utvecklingen och då har vi valt att lägga kvar med samma budget som vi hade förra året på medlemsavgifterna, det kan bli bättre, det kan bli sämre, och vi kan inte vara säkra på det. Dom övriga punkterna beträffande försäljning, räntor och annonser och QZ, det är sådana siffror som vi har tagit fram med erfarenheterna från det gångna året. När det sedan gäller kostnaderna så har vi slagit samman det som tidigare kallades för klubbadministration med medlemsadministration, för vi tycker det är rätt mycket samma sak. Köpta konsulttjänster, det är alltså sånt som vi köper av bokföringsfirma Gustavii, där Berit tjänstgör. Sen har vi budgeterat en matrikel, det finns en anledning att återkomma till den i samband med behandling av motioner. Projekt har det inte blivit så mycket och därför har vi inte tagit upp så stor del. Publikationer är också lågt budgeterat men vi har ganska stora restupplagor, så vi tror inte att det behövs förnyas så mycket under det kommande året. Kassetutgivningen är baserad på att vi räknar med att tre kassetter skall att belasta det här årets resultat. 80 tkr det är kassetter från tidigare år som säljs i samband med samlingsnumren. För monitorer har vi budgeterat 50 tkr, programadministrationen, det är alltså förberedelser till att ge ut kassetter och att redigera program som kommer in och lägga dem på monitorn. Information och PR, varav den här PR-broschyrerna är alltså ett exempel på hur vi har använt pengarna, där har vi budgeterat 15 tkr det är något lägre än förra året men vi har ju broschyrer kvar. QZ har vi budgeterat kostnader på 35 tkr jämför vi dom med inkomsterna så räknar vi med att vi får en viss förlust på det och då täcker det en del saker som t.ex styrelsen kör för att besvara KOM-inlägg och andra saker. ABC-bladet, tidigare nummer har vi så att det räcker, därför står noll. För ABC-bladet 1985 har vi budgeterat 200 tkr, och för redaktionen arbete och utrustning 20 tkr. Sen har vi också budgeterat 20 tkr i skatter, som huvudsakligen drabbar våra ränteinkomster. Det var budgetförslaget. Och för att ro hem den här budgeten så har styrelsen utnyttjat mandatat från föregående år att säga att medlemsavgiften är oförändrad 140 kr för seniorer och 80 kr för juniorer och vi begär en ram inom vilken styrelsen kan bestämma avgiften och gå ut med meddelande om det 1986. Den ramen vill vi ha samma som vi hade för 1985, där vi inte helt utnyttjade den.

Bo Kullmar:

Då kanske jag kan tillägga några saker. Vi har nu i mitten på veckan, tror jag, skickat ut fakturor, eller inbetalningskort för medlemsavgiften. Och anledningen till att vi inte vill höja medlemsavgiften var framför allt det att när vi gjorde den här broschyren så visste vi att vi hade tappat rätt många medlemmar och var det en ambition att försöka hålla medlemsavgiften på samma nivå för att inte under 1985 tappa för många medlemmar av det skälet. Detta gör att budgeten så att säga har satts efter den den intäktsramen. I och för sig tror jag att det skall gå ihop sej. Nu är det så att när det gäller klubbadministration att vi kör medlemsregistret numera med hjälp av Register800 på en ABC806 och det är ISAM som det baserar sig på. Det tar lite granna mer plats kanske än Baseregistret. Det gör att om vi ökar medlemsantalet väldigt mycket, totalt sett mer än tusen medlemmar, nånting sånt, så måste vi byta ut den DataDisk88, det är alltså den gamla före detta Monitorn, som används numera, mot en Winchester. Å andra sidan så spricker vi då intäkterna också, så att om vi då spricker kostnaderna så må det väl vara hänt. Vad gäller monitorer så finns där alltså medel för att bli byta ut den ABC80 som finns i Göteborg mot en ABC802 och eventuellt sätta ut någonting, kanske förhoppningsvis i Malmö. Tyvärr har vi ingen lokalavdelning där, och det kan ställa till problem. Till Linköping kan vi räkna med att få utrustning gratis av Luxor. Dom vill speciellt gynna Linköping, dom har bl a problem att få folk till Motala. Dom vill gynna den regionen, vilket kanske inte är så konstigt. Problemet vad gäller lokala monitorer är att vi saknar programvara för lokala monitorer som är bra. Den programvara som finns i Göteborg idag tycker jag inte i dagens läge är bra. Och den programvara vi har i Stockholm är avsedd för Cat-Net, och ett sådant system. Att köra det på en enanvändarsystem är en annan sak, det kan hända att vi kan lösa det problemet. Antalet ingångar till Stockholm-monitorn kanske inte behöver ökas, det är svårt att säga i dagens läge, det beror på hur stor belastningen blir. Men det kan hända att där kan bli lite utrymme för att öka det också. Det hela beror egentligen på hur mycket utrustning vi får gratis från Luxor, vi kan räkna med att få lite under året, närm 802:a, nånting sådant. Det är väl vad jag har att säga.

Gunnar Tidner:

Förra året var det en ganska livlig diskussion om monitorn, en central monitor kontra lokala monitorer. Jag tycker det kan vara lämpligt att låta BK få redovisa lite statistik från användningen av den nya monitorn medans vi behandlar verksamheten för 85.

Bo Kullmar:

Om vi nu tittar på från den tiden när monitorn startade, så har vi haft..eller 561 medlemmar har kört på monitorn och det är fram till och med till den sista fyllda logg-filen, så att säga, det är inte den allra senaste. Varje logg-fil tror jag omfattar 690 inloggningar. Det är då..det var igår 11500 inloggningar. Jag har gjort så..vi har fördelat dom på landet och då dom har hela loggfilerna så att säga blir då cirka 11000 inloggningar och jag tror att jag inte har med det cirka tusentalet systemfel som har skett. Det beror på att när det blir systemfel så vet vi inte hur länge vederbörande har kört. Det finns några, vi kan nöja oss där så länge, det finns några nya medlemmar som har kommit till på slutet som jag inte har hunnit uppdatera registret med och dom är här redovisade som postnummer noll. Där ingår även utlåningar, alltså norman osv. Men det är alltså framför allt nyttkomma medlemmar, mycket nya medlemmar, eller nej förstå, jag menar alltså dom allra senaste. Av dom 11000 inloggningar så har alltså drygt hälften gjorts från medlemmar med postnummer som börjar med siffran 1.

Sammanställning av de siffror som Bo Kullmar läser upp

Första siffran i postnumret	Antal inloggningar
2	750
3	382
4	297
5	923
6	497
7	579
8	658
9	217

Sen har vi då nere i Skåne, där börjar det på 2 och det är 750 inloggningar som har gjorts av skåningar. Det ni! Sen har vi 3 ..nu är det väl uppåt Småland till 382, 4 är 297..

Gunnar Tidner:

Jag tror inte Bo Kullmar själv räknar sig som skåning, i så fall skulle siffran vara mycket högre.

Bo Kullmar:

Jo, nog fäsen är han skåning men det är klart..jag har faktiskt ringt från Skåne under julhelgen och det blev dyrt det skall ni veta.

Vad har vi i Göteborg för postnummer? 421, ja det är 4. Det är alltså förhållandevis lite göteborgare som kört i förhållande till skåningar, så vi kanske skulle flytta Göteborgsmonitorn till Skåne..nej, jag menar det inte, men..3 det är 923 då, och sen fortsätter vi på 6, det är 497, 7 är 579. 7 är väl här uppåt Uppsala till, nånting, har jag för mig. 8 det är 658 och längst upp i norr är det 217 inloggningar. Vi har ju faktiskt någon medlem som jag kommer ihåg från gamla monitorn, han körde rätt flitigt från Kiruna, men han var anställd på televerket..

Sen har jag räknat timmar och minuter, och jag..nu skall vi se här om mina papper..

Nils Larsson:

Mens Bo Kullmar tittar där så skall jag väl kanske göra kommentaren. Jag såg att femman var över 900 inloggningar, då kan det ju vara motiverat att lägga nästa monitor i Östergötland, eftersom det är Östgötsadistikt.

Bo Kullmar:

När jag tar utrustning från Luxor där..men som sagt problemet är programvaran, inte utrustningen egentligen. Ja, det håller jag med om, det kan det vara. Jag har alltså tatt fram dom här siffrorna i går kväll, och det blev färdigt nåntans vid klockan 12 i natt, så att jag har inte hunnit liksom tänka mycket på det. Vi har totalt då 2693 timmar och av dom belägger alltså stockholmare 1553 timmar. Det är ungefär i linje med tidigare.

Första siffran i postnumret	Antal timmar
1	192
3	97
4	59
5	223
6	118
7	191
8	147
9	74

och då har vi östgötarna..ja dom tycks vara flitiga modernanvändare per regionerna och det har jag inte gjort men jag skulle tro att det är lite lägre då för..ute i landet. Jag har också siffror som belöper sig per nod och vi kan se då hur många som har kört på 300-baudsingångarna, på 1200/75-linjen och på 1200/1200-linjen. Nu har dom senare..dom linjerna tagits i bruk..till successivt så att vad gäller 1200/1200 så kan man säga att det är förvånansvärt många, som har såna modem och där tror jag att det har ökat efter årsskiftet också, när numret har kommit ut i ABC-bladet. Den linjen är dock inte öppen när vi jobbar i klubblokalen utan då använder vi den datorn. Dessutom så.. Eller om vi säger 1200/75 så, jag tror inte det är så många som kört på 1200/75 som..men kanske dom inte vet..dom känner kanske inte till telefonnumret, för vi har inte fått ut det. Vi har alltså just nu tre stycken 300-bauds-linjer varav en är ny. Vi använder då, kör modem på 80 17 25, 80 17 25 är normalt sätt en telefon vi har för att prata i i klubblokalen, så..att..men det är ju så att televerket har monopol på det här med telefonlinjer och sånt så att vi får ju inget gruppnummer av televerket förrän i tidigast i maj, så för att slippa beställa extra abonnemang så utnyttjar vi den här linjen till det tills vidare. Nu har vi ett nytt Slett-modem som innehåller ett kort för automatisk hastighetsavkänning, egentligen..nej egentligen känner kortet av om man får bärvåg in på backkanalen och får han bärvåg på backkanalen så är det 1200/75, annars tror han att det är 300 baud. Det här modemet talar dock inte om för ABC:n eller datorn vilken hastighet han har valt, och de skall Lars-Göran fixa så att modemet talar om för datorn vilken hastighet som körs med och när vi gjort det kan vi räkna med att köra 1200/75 och 300 på dom linjerna, alltså i dagsläget fyra linjer. På 1200/1200-linjen så kan man nog knappast..det blir för dyrt och kombinera det med en modemväljare. Det är väl vad jag har och redovisa. Ni kan gärna fråga om nånting, om ni använder monitorn är det kanske..kan vi återkomma till för att det finns väl..

Lars-Göran Göransson:

Angående det här Bosse sa om modem förut, så att det inte går att kombinera 1200 och 300. Det finns ett företag som kommer att komma ut med ett 1200 baud full duplex-modem kombinerat med 300 full duplex och 1200/75 i samma modem i samband med att televerket tänker släppa 1200 baud full duplex om dom gör det. Så det finns, eller kommer att finnas så fort televerket släpper dylikt.

Bo Kullmar:

Det är lite tveksamt men det får vi diskutera senare och införa ett sådant modem för då är jag rädd att majoriteten av innehavare av 1200/75 och 300-bauds-modemen belägger den ingången så att dom stackarna som har 1200/1200 och måste just på det modemet kommer aldrig in.

Torbjörn Alm:

Det här håller på att bli en ganska teknisk diskussion och mitt förslag är att den tekniska diskussionen skjuter vi till övriga frågor och tar dom här formella bitarna först så att vi blir klara med dom och så kan vi ha en teknisk diskussion efteråt.

Ulf Sjöstrand:

Det kanske blir en teknisk avdelningen. Det är bara tre frågor jag hade tänkt ställa. Först hade jag tänkt fråga Bosse om den här 88 och ISAM-filerna. Om man måste byta system i stället för att byta skivor när det är fullt. Han kan väl fundera på det medans jag tar nästa fråga, dom två som jag hade anmält. Jag tänkte bara fråga eftersom ÅM anses vara representativ så tänkte jag fråga er, att be er räkna upp handen för dom som har 1200-modem hemma. En! Jag menar dom ..hur många har 1200-bauds-modem..jag kommer till det sen..min nästa fråga var nämligen hur många har tillgång till 1200-bauds-modem, då blir det naturligtvis många flera.

Gunnar Tidner:

Får jag bara göra tillägget här. När vi talar om 1200 så finns det två system. Det ena kallas för V23 och är 1200 i ena riktningen och 75 i den andra. Det är frisläppt monopol på det. Sen finns V22 1200/1200 som just nu ännu inte är frisläppt. Vilket av dom två menade du när du frågade om 1200?

Ulf Sjöstrand:

Ja, jag menar den som Bosse pratar om och den som vi har tillgång till nämligen 1200/75 då i det här fallet. Dessutom så pratar ..min andra fråga..eller den som jag..jag kan säga det andra som Gunnar frågar om, det är alltså ju när Bosse då går över till att säga att vi skall ha 1200/1200 och det ligger naturligtvis i förhållningen av min fråga. Men jag har hittills på en av mina frågor fått att det är en av sextio personer närvarande som säger sig har till 1200.

Torbjörn Alm:

Eftersom du..frågarna var så oklart formulerad så fick du också ett oklart svar. Hade du klagat 1200/75 så hade betydligt fler svarat ja.

Ulf Sjöstrand:

Får vi då ta repris på det här då. 1200/75 hur många har det? Det är alltså max tio stycken. Nu kommer frågan har tillgång till. Då kommer alla dom som har det på jobbet, va..Men det var inte många fler som kom till alltså, och det är fortfarande knappast 20 personer. (15-20 personer räcker upp händerna..)

Bo Kullmar:

Jag tror att Lars-Göran vill ha en replik här.

Gunnar Tidner:

Det kanske är inte så konstigt att många av dom som kör här har kvar sina gamla 300-bauds-modem. När vi talade om televerks-taxonerna, den som det betyder något för att man kan köra högre hastighet det är framför allt dom ute i landet som kan köra och hämta saker fyra gånger så snabbt som dom annars kunde göra det.

Röst:

Bara en kort sak. Du verkar förutsätta att alla har modem här. Så att alla som inte räckte upp dom sitter med 300, men det kanske är ganska många som inte har modem också, då. Det blir inte en rättvisande bild med en sän fråga om du inte frågar om hur många överhuvudtaget har modem.

Ulf Sjöstrand:

Ja, striden står ju alltså inte mellan modem och inte, utan striden står ju mellan 300/300 och 1200/1200, 1200/75. Det var av den anledningen som min fråga kom. Med anledning av den diskussion som Gunnar då säger att vi hade föregående år.

Torbjörn Alm:

Ja, jag skulle vilja skjuta över öven den här diskussionen till den tekniska sidan och så fortsätter vi med dagordningen.

Bo Kullmar:

Då skall jag först svara på den här lilla frågan. Naturligtvis kan man byta flexskiva och dela upp registret i två ..på två flexskivor men det är ju så att Berit jobbar inte med det här med det här som nån slags hobby utan det är ju en yrkesverksamhet och det skall ju fungera rationellt så att även om du Ulf har kört registret på fyra eller fem stycken fem och en kvarts tums skivor så vill jag verkligen inte rekommendera den lösningen speciellt om vi skulle öka med så pass många medlemmar så att vi spräcker den här åttatumskvivan så har vi verkligen råd och göra att köpa en winchester dessutom så brukar vi få en bra rabatt på dom. Så de kan jag knappast ur varken rationell synpunkt eller ekonomisk synpunkt är att föredra den här lösningen som Ulf säger som i och för sig är fullt genomförbar.

Ulf Sjöstrand:

Jag vill bara påpeka att jag inte så att säga rekommenderar den här lösningen jag frågar eftersom Bosse förutsätter att det här är en slags naturkatastrof om vi liksom måste byta skivor, va. Sen kan jag också kommentera att jag har..valde inte att på slutet köra med fem skivor på medlemsregistret. Jag rekommenderade väldigt tidigt att vi skulle så att säga ha en framförhållning på att vi skulle gå ut på system. Men då är det naturligtvis .. jag förstår också den här attityden att när man jobbar med ideella krafter då kan vi..då behöver vi inte hushålla med dom. Men därför är det ju väldigt tacksamma att vi har Berit nu då som..som tvingar oss till att göra rationella lösningar. Sen om det betyder stora investeringar över stora investeringar det är en helt annan sak. Den diskussionen tycker jag vi tar på övriga frågor.

Torbjörn Almqvist:

Jaha, kan vi fortsätta med dagordningen nu. Vi har alltså ett förslag från styrelsen på budget för 85 och förslag till preliminär avgiftsram för 1986. Kan ÅM godkänna dessa förslag?

ÅM:
Ja.

Torbjörn Almqvist:

Jaha, då är vi av med den punkten. Härigenom fastställer vi också medlemsavgift för 1985, 140:- för seniorer och 80 :- för juniorer. Är det mötets avsikt?

ÅM:
Ja.

BEHANDLING AV MOTIONER**Torbjörn Almqvist:**

Jaha, då är det klart. Då har vi punkt 15. Motioner. Vi har fått motioner till ABC-klubben. Vi har fått en motion av Lars Frej om medlemsmatrikel och sen har vi fått ytterligare motioner om röstning med fullmakt och om familjemedlemskap. Jag lämnar ordet till GT.

Gunnar Tidner:

Ja, jag vet inte om ni har läst motionerna, annars är vi beredda att låsa upp den här. Det är alltså en motion av Lars Frej, som bor någonstans norröver och han vill att vi skulle ta fram en medlemsmatrikel. Han tyckte att den gamla, den gula vi hade, som ser ut på det här sättet, den var så pass gammal så det var dags att göra en ny. Och han vill också att man skulle komplettera föreningens stadgar så att man där skriver in att det skall komma en matrikel som möjliggör sökning på namn, medlemsnummer, postnummer av alla medlemmar och skall utges årligen. Eller också när förändringar har uppgått till tjugo procent. När vi fick den motionen så skrev jag ett litet brev till honom på det här MSG-systemet, och det har sen legat till grund för styrelsens yttrande över motionen och där kunde vi då konstatera att vi hade i styrelsen redan den 29 november tagit ett beslut att göra en ny matrikel och när vi fick in den här motionen så låg faktiskt underlaget redan klart och det meddelade jag honom i det här brevet. Samtidigt så påpekade jag att kostnaden för att göra en matrikel ökar inte proportionellt mot antalet medlemmar utan den ökar proportionellt mot kvadraten på antalet medlemmar. Många kanske tycker det är förvånande men det är ju så att omfånget av varje matrikel blir ungefär proportionellt mot antalet medlemmar och kostnaden för ett exemplar blir då också proportionellt mot antalet medlemmar. Sedan skall det multipliceras med antalet medlemmar, och då får man att det i stort sett en kvadratisk funktion som gäller. Och det innebär om man tittar på hur många det var i den förra matrikel och tittar på hur många det är nu då kommer bara av det här skälet kostnaden att stiga med ungefär 84 procent. Därtill kommer den allmänna prisutvecklingen. Lars Frej svarade i ett brev också på MSG-systemet jag kan låsa upp det eftersom han säger att han inte kunde vara här vid ÅM:

Lars Frejs brev 'Ärendet: Matrikeln'

Styrelsen har alltså föreslagit att... ja vi har tagit upp i budgeten 85 tkr för ny matrikel och det har förberedelserna att trycka den är mycket långt framskridna men vi anser att vi tycker då att det är viktigt att en matrikel kommer ut men vi tycker då att man skall inte i stadgar binda upp sig för hur ofta utan här får så att säga ödmödet, ekonomin och sunda förnuftet råda. Och med det vill vi besvara den här motionen.

Torbjörn Almqvist:

Jaha vi har nu fått ta del av kommentarer till motionen. Kan vi då anses den motionen besvarad?

ÅM:
Ja.

Torbjörn Almqvist:

Jaha, då har vi motioner från ABC-Öst och ABC-Väst angående röstning med fullmakt. Jag lämnar ordet till GT igen. Jaha, vi kanske har några av motionärerna närvarande, här, jaha, det har vi kanske. Ja, just det. Vi har ABC-Östs styrelse här, någon, Lars Källner eller Nils Larsson.

Nils Larsson läser ABC-Östs motion angående röstning genom fullmakt

Torbjörn Almqvist:

Jaha, vi har också en motion från ABC-Väst. Då undrar vi är Hans-Olof Sturk här? Kan kanske GT dra den motionen? För dom är ju samma innehåll, samma sak så vi kan ta dom tillsammans.

Gunnar Tidner:

Eftersom vi läste upp den förra är det väl lika bra att vi läser upp den här.

Gunnar Tidner läser upp ABC-Västs motion angående röstning med fullmakt.

Gunnar Tidner:

Sen om vi vänder på bladet så ser man där att det här var upp på deras ÅM och dom ställde sig där bakom motionen.

Forst några ord om varför man normalt inte tillåter röstning med fullmakt. I dom flest föreningar är det så att ett... det högsta beslutande organet, nämligen ÅM, till det kan inte alla föreningens medlemmar komma. Om man då har möjlighet att rösta med fullmakt så har man ansett, och det anses i andra föreningar att den som samlar på sig en massa fullmakter och kan gå ut och ragga ganska fritt kan alltså genomföra s k kupper och helt enkelt ta makten i föreningen på ett sätt som man inte vill skall ske, därav denna begränsning att varje delegat röstar med en och endast sin egen röst. Så långt motivet för stadgarna.

I det här speciella fallet så har styrelsen ansett att det ligger så pass mycket i det som föreslås från representanter från ABC-Väst och ABC-Öst så att vi har tyckt att vi på något sätt bör gå dom till mötes, men samtidigt har vi velat införa såna regler så att man undviker det missbruk som skulle kunna ske. Och styrelsen har därför föreslagit att vi ändrar stadgarna på det sätt som syns nedest på den här sidan. Ny lydelse alltså av paragraf 4:

Såväl aktiv medlem som hedersmedlem har rösträtt med en röst vid ÅM och extra föreningsmöte. Röstning med fullmakt är tillåten endast i nedan angivna fall. Röstning med fullmakt är till för ombud för lokalavdelningar i region som ej omfattar den ort där mötet hålles. Varje ombud för en lokalavdelning får representera högst tio röster avgivna med fullmakt från medlemmar i lokalavdelningen. Tillsammans får ombuden från en lokalavdelning inte utöva rösträtt för mer än 15 procent av totala antalet röster på mötet.

Och i konsekvens härmed föreslår vi att det läggs till en punkt under dagordningen för ÅM, nämligen justering av röstlängd.

Torbjörn Almqvist:

Nils, nu har vi hört förslaget. Några synpunkter? NL.

Nils Larsson:

Ja det här är ju fortfarande så att säga att det än så länge är det bara två lokalavdelningar, va. Om det vore fler lokalavdelningar så skulle jag kunna acceptera det här. Men eftersom vi bara är två lokalavdelningar, föråt, tre, det är ju Stockholm också, och stockholmarna knappast kommer att gå hit en man som representerar tio utan dom kan komma samma mängd som dom har varit tidigare år. I år är det ovanligt litet inom parantes. Då är fortfarande så att stockholmarna har den avgörande makten och lokalavdelningarna även om dom representerar en större mängd medlemmar så har dom bara små bagatellbitar i det hela. Vi får mer att säga till om, helt klart, det är ju överens om, och det här är bättre än det varit tidigare, men jag tycker inte det är tillräckligt och att det är bra. Därför att vi får icke möjlighet att agera på det sättet vi vill göra för alla våra medlemmar, i alla fall, alltså, genom att det skärs ner på det här viset som det skall vara. Så jag vill höja det där 15 procenttalet en del, utan tvekan.

Erik Nilsson:

Ja, herr ordförande, jag tycker att det här som styrelsen har skrivit det kan man i viss mån godta, men...möjligheten för en enskild att överläta sin fullmakt eller sin röst till någon den här försunnet i det här sammanhanget. Och sista raden om att högst 15 procent av totala antalet röster på mötet skall kunna komma med fullmakter, det innebär alltså att här har Stockholm-delen tillförsäkrat sig att alltid ha minst 85 procenters röster kan man nästa säga. Det är jag och någon annan som kommer resande med min huvudellen är på det sättet. Man kan väl tänka sig så här, att ju jag undrar om styrelsen någonsang har funderat på att lägga ÅM på annat ställe, så det alternerar mellan Sundsvall, Malmö, Stockholm och då skulle alltså Stockholmssiten i samma situation som övriga delen av landet har levt hittills. Det jag sa nyss om Stockholm det var alltså rätt så tillspetsat. Men vi har nog den uppfattningen att, som någon sa tidigare här, att dom som bor utanför stockholm det är 80 procent men dom nyttjar sina möjligheter till 20 procent, det var förra ÅM så jag tror det var du Bo som redogjorde för hur monitorer utnyttjades vid det tillfället. Jag tycker-jag yrkar på att i den här paragrafen 4 skall tas med en punkt även för enskild att överläta sin rösträtt med fullmakt.

Bo Kullmar:

Jag skulle egentligen bara redovisa några siffror, för jag vill inte lägga mig i sånt här stadgeskrivier, faktiskt. Men i alla fall, jag tror att det är förvånansvärt många medlemmar i ABC-klubben som bor här upp i Stockholm-regionen. Vid en genomgång av registret, det var inte alltför långesedan så fann vi att det är cirka en fjärdedel av medlemmarna som finns här uppe, alltså cirka tusen personer av medlemsantalet och av dom så är det då cirka tusen jag rädda mig, ABC-Stokholm om det är 300 ungefär medlemmar i ABC-Stokholm och dom andra lokalavdelningarna så finns det tyvärr betydligt mindre medlemmar helt enkelt. Det är bara det faktat vi får nog-jag ville framhålla så att säga vad gäller medlemmarnas spridning över landet.

Erik Nilsson:

Det poängterar ännu mer det jag trycker på, att det skall finnas möjlighet för enskilda också att överlämna sin rösträtt med hjälp av fullmakt, till någon som har möjlighet att åka hit. Annars måste det göras krafttag för att försöka få igång lokala föreningar.

Gunnar Tidner:

Ja, jag skulle vilja rätta litet granna missförstånd som kan finnas framför allt ute i landet. Jag tror att många är oroliga för att det finns en viss Stockholmssdomans, på ÅM och det är väl otvivelaktigt så att väldigt många som är här har bostadsorten i Stockholm. Det är också så att vi har en aktiv lokalavdelning här i Stockholm. Under dom är jag har setat i styrelsen så har jag ibland märkt att det går ibland en skiljelinje i uppfattningarna mellan riksstyrelsen och en lokalavdelnings styrelse, och det är egentligen oberoende var lokalavdelningen har sitt säte om det är Göteborg, Östergötland eller i Stockholm. Det är ungefär samma typ av problem som gäller. Att man inte har röstning med fullmakt, jag inledde med att säga, att det är huvudregeln i dom flesta föreningar att man inte har det, det har jag alltid uppfattat som en garanti mot att specialintressen skulle kunna göra sig otillbörligt gällande. Om man tillåter röstning med fullmakt så kan en person som är väldigt dynamisk och aktiv och har talets gåva, han kan gå runt till ett antal medlemmar och utan att säga riktigt vad han skall använda fullmakterna till så kan han alltså samla på sig ett mycket stort antal fullmakter och därigenom driva igenom ett specialintresse. Jag tror alltså att, det här är en lång erfarhet från flera andra föreningar som har gjort att man har begränsat det där. Och det leder till att dom som sitter på ÅM förutsätter att det är 300 ungefär specialintressen utan vara så videsynt och se vad det får för konsekvenser. Jag tror att jag-jag vill alltså göra gällande att när styrelsen har fört sådana här diskussioner så har vi försökt att alltid stå vakt om dom små medlemmarna som sitter ensamma uti i busken och inte alltid kan göra sitt inflytande gällande. Vi får ibland kontakta medlemmar på olika sätt dom hör av sig och då får vi ofta höra att dom i stort sett har gillat den linje som styrelsen har förfäktat. Varför vi i t ex inte tyckte att vi kunde ta motionen...eller ta motionen direkt som det stod var ju att i så fall skulle, så länge ÅM hålles i Stockholm representanter för ABC-Stokholm kunna skaffa sig ett väldigt stort inflytande. Därför tycker vi att det är bättre att dom få komma hit personligen i så fall. Det här är ett försök att få en rimlig balans så att man inte driver en fråga väldigt tillspetsat och väldigt snävt som man lätt kan göra när man röstar med fullmakt.

Torbjörn Almqvist:

Ett klarläggande här. 15 procent av totala antalet måste ju gälla 15 procent för var av en av lokalavdelningarna som det gällde, dvs inte 85 procent Stockholm då garantier, utan antag att det funnes 8 st lokalavdelningar då skulle dom kunna göra som dom ville bara med ombud, för att vända på den steken. För det är ju så här att... om man läser det här rätt med betoningen så skall man läsa så här 'Tillsammans får ombuden från EN lokalavdelning inte utöva rösträtt för mer än 15 procent av totala röster på mötet', då får du en helt annan lydelse på medningen än den som uppfattades på annat håll. Någon missuppfattade den meningen där. Om man betonar det första en lokalavdelning så ser man vad det innebär. Vore det sex lokalavdelningar så skulle dom kunna ha 90 procent. Okej, då är den punkten borta.

Börje Jansson, 4934:

Jag tycker att jag vill ansluta mig till det jag hörde här tidigare om förslaget

Gunnar Tidner:

Den som kan styra trettio röster har i så fall ett väldigt stort avgörande och stor tunga på vågen. Dom kan inte diktera allt men dom kan avgöra frågor väldigt starkt. Därför är det...har vi tyckt det vara nödvändigt att ha nänn form av begränsning så dom trettio rösterna inte får vara för många i förhållande till dom övriga som finns där. Jag känner till hur man brukar reglera sådana förhållanden i en del andra organisationer och då brukar man införa nänn slags röstbegränsning från alltför dominanta intressen, och det är det vi har försökt att göra med det här förslaget.

Nils Larsson:

Vanligen är det faktiskt så Gunnar att när det är frågan om det här med föreningar av den här sorten så brukar det nog inte vara vanligt att var och en har sin egen rösträtt, dom brukar vara valda så att dom kommer som ombud med representation, och då har allihopa i allmänhet med anledning av hur många medlemmar dom har i föreningen ett visst antal ombud. Och därmed alltså klart och distinkt att varje ombud i princip är värd en röst men dom kommer från olika håll. Vi är en förening här som har tillkommit på bakvänt sätt, därför att vi har bildat mer eller mindre riksföreningen som en lokalavdelning och därför är det så här olyckligt. Jag tror att det där kommer att ändra till sig så småningom, vi diskuterade detta på föregående möte, och jag har samma uppfattning nu som då. Men här är fortfarande det här problemet att dom som sitter här upp i Stockholm, har idag 70 procent av det hela. Jag tror fortfarande att allihopa medlemmarna har en innersta tanke att dom skall inte utnyttja detta annat än till hela föreningens bästa, det tror jag upprigtigt, så det är inga problem i det fallet. Men det är inte frågan om vad vi tycker, det är frågan om hur uppfattar folk det hela ute i bygderna, och det är mer där det sitter tror jag än just det här med kupper i övrigt. För visst kan det förekomma kupper men jag tror den risken är ganska liten, trots allt.

Börje Jansson:

Jag tror också att styrelsen har klarat av det här jättefint och vill ansluta mig till alla som tycker det. Däremot så är jag litet tveksam till dom här 15 procenten också, för att man kan ju tänka sig att det finns ombud som kommer ifrån en lokalavdelning om det är frågan att svara ja eller nej på en fråga. Det är inte självklart att alla ombud ifrån Östergötland exempelvis, tycker exakt likadant ja eller nej. Och hur skall man då bete sig ifall två ombud har olika uppfattning ifrån samma lokalavdelning som det står här? Det blir ju en oerhörd diskussion om procentuell fördelning hit och dit, om vem som skall rösta på vad. Så att om den här frågan skulle tillspesta sig på det viset tror jag inte man kommer att få någon lösning på det ÅM som kan tillfredsställa vad stadgarna säger i varje fall. Alltså är det tveksamt med 15 procent, och hur skall man då göra för att klara det här? Man kan ju tänka sig att man har färre antal än tio som man får representera, och jag antar då att man kan representera medlemmar oberoende om man är medlem själv i en lokalavdelning eller om man representerar medlemmar i en lokalavdelning. Huvudsaken är att man då representerar någon grupp som kommer utanför orten där man håller ÅM. Man skulle alltså kunna tänka sig att kunna skära ner det hela tio kan bli fem, eller tio kan bli två eller en, eller vad som helst och slippa den här begränsningen till 15 procent. Tack.

Torbjörn Almqvist:

Gunnar Tidner vill komma med stickreplik, här.

Gunnar Tidner:

Ja, vi har haft den här diskussionen som Nils Larsson tog upp. Jag tror det var ÅM för två sen. Då Sten Staxler och Dieter Leve la fram en organisationskiss, då dom tänkte sig att man skulle så att säga struktureras upp hela landet. Jag har haft tillfälle att diskutera med medlemmar ute i busken om det där förslaget. Och då kommer det ju fram att dom som bor i en glesbygd där det inte finns förutsättningar för att ha lokalavdelningar, dom är fullt nöjda med att ha det som det är. Dom vill alltså inte tvingas in i någon konstlad region utan dom...vi kommer alltså att finna det att det kanske på sikt blir så att det blir genomstrukturerat, men än så länge och åtskilliga år framåt så kommer vi att ha ett antal medlemmar som inte är medlem i några lokalavdelningar, eller i någon lokalavdelning. Sen har vi andra orter där det finns förutsättningar, och där kommer vi att ha lokalavdelningar, och jag hoppas att vi kommer att ha fler lokalavdelningar. Vi har konstaterat sen lång tid tillbaka att det borde finnas förutsättningar för att ha tex en i Skåne, där det bor ganska mycket ABC-medlemmar. Men Avesta, kommer det att finnas någon lokalavdelning där? Att rösta med fullmakt det innebär i alla fall att man går...kan ta ställning i en fråga och då representera flera medlemmar än sig själv, och det finns alltid inneboende risker med det. Därför har vi velat göra dom här begränsningar. Om jag tar fasta på ditt förslag här att man skulle stryka hänvisningen till lokalavdelningar och detta skulle gälla alla medlemmar, så ligger det väl en hel del i det, men vi har fortfarande gränsdragningsproblem då, för vad skall vi mena med...så länge mötet hålls här i den här salen, vad skall vi mena med utanför den här regionen? Skall dom som är i Uppsala få skicka, skall dom som är i Norrtälje få skicka, skall dom som är i Södertälje få skicka? Säger vi i stället att det är dom som har organiserat sig i lokalavdelningar där det rimligtvis är litet större aktiviteter, än ute i landet så kan det finnas rim och reson varför deras inflytande skulle bli något större än vad det av praktiska skäl kan vara. Därför tyckte vi att det låg så pass mycket i ABC-Västs och ABC-Östs motioner så att vi ville tillgodose dom intressena. Vi tyckte alltså det inte skulle vara möjligt att generellt rösta med fullmakt utan man måste låta det här vara möjligt för dom som bor på litet längre avstånd och verkligen har svårigheter att ta sig till mötet.

Hjalmar Molin, <1992>

Jag vill föreslå ett konkret alternativ, nämligen att tillåta röstning genom ombud men att varje ombud får medtaga högst tre röster.

Torbjörn Alm:

Skall kanske påpeka att stadgeändring måste krävas en 2/3-majoritet för att kunna genomföras...eller hur står det?

Gunnar Tidner:

Enligt dom nuvarande stadgarna för att vi skall kunna göra en ändring så fordras det att antingen ett enhälligt ÅM eller också skall det vara två på varandra följande möten och då skall det vara med 2/3, minst 2/3 av de närvarande röstberättigade.

Erik Nilsson:

Det som Torbjörn tog fram nyss om dom som bodde ute och ensamma och inte ville vara med i någon region eller hade någon region att komma till, det är ju just dom vi försöker värna om. Dom skulle genom att inte få ge sin fullmakt till någon inte ha någonting att säga till om. Sen har du hänvisat till många föreningar du varit med i eller känner till, jag kan väl bara gå en, Sveriges Sändamatarör, kanske inte helt obekant för en del, cirka 8000 medlemmar, rikstäckande, precis som den här föreningen, ingen huvudorganisation inga lokalavdelningar, dom har ÅM naturligtvis varje år men som jag sa nyss alternerar. Komm- om året firar dom 60-års-jubileum, tillsammans med Helsingborg som har något mycket längre jubileum. Där får man ha med sig hur många röster som helst. Och där brukar i allmänhet vara 250 tillresande och dom representerar dessutom cirka 500 fullmakter, det har aldrig förekommit någon kupp, men där känner vilken medlem sig som helst inom landet att han har sin stämma hård och det är väl det som jag har förstått och själv upplevt precis som du att det är där det kniper ut i landsorten. Sen tycker jag att vi kan väl göra den här diskussionen kort, och jag tycker det är ett steg på vägen det förslag som styrelsen har lagt och jag yrkar på bifall till det förslaget och sen får vi se vad som kommer nästa år.

Torbjörn Alm:

Jaha. Stig Löfgren ville komma in här också.

Stig Löfgren:

Ja, jag vill bara tala om att jag inte riktigt delar alla synpunkter i den här diskussionen. Dels så tycker jag nog att vi skall ha litet representation utifrån landet på något sätt och det kan ju inte vara något okänt fenomen, det finns ju många andra föreningar som jobbar på liknande sätt. Och jag vet ju också från den tid i när jag satt i ABC-Stockholm som ordförande att vi hade väldigt svårt att göra oss hörd i riksstyrelsen och jag uppfattade nog oftast motståndet där såsom att det är hela landets intresse men jag uppfattade det mycket att det var därför det var vi som kom med förslagen, så att jag förstärker dom här lokalavdelningarnas synpunkter. Sen det här med demokratin tycker jag är ganska viktig och att vi har nog förmodligen inte haft särskilt bra kontakt med medlemmarna ut i landet i dom olika frågorna. Och när det gäller demokratin inne i styrelsen så har jag faktiskt inte fått den här motionen utsänd inte någon av dom här två och jag var tydligen borta just det mötet när det här drogs. Den är helt okänd för mig fastän jag suttit i styrelsen. Och jag skulle vilja föreslå att vi, Stigs sista passus där att vi tillsätter en arbetsgrupp som får arbeta om den här paragrafen på ett mera genomtänkt sätt, så att den kan tjäna ett bättre syfte och den omarbetning får gå i remiss till lokalavdelningarna. Det är vad jag ville säga.

Torbjörn Alm:

Jaha, vi har två förslag här nu, dels förslag från Strängnäs att vi skall ta den här motionen i sin helhet, och så har vi ett förslag från Stig Löfgren, om en återremiss till samtliga föreningar då för att ta upp den här frågan till nästa ÅM, och väl förberedd. För det här kom ju också för dom flesta ganska hastigt. Man kan alltså förbereda det hela i god tid via ABC-bladet osv till nästa år.

Nils Larsson:

Herr ordförande, jag skall be Stig att han tar tillbaks sin motion. Jag tycker här att vår Strängnäs-modell kom väldigt bra till. Ta den här just nu. Då får vi igenom det i år om vi kan ta ett enhälligt beslut. Men sen kan vi bakom detta tillfoga gör om och titta igenom det och kom igen till nästa år med en ytterligare grej. För det här förslaget som styrelsen har kommit med är trots allt ett steg på vägen. Det kan vi allihopa vara överens om, även om vi inte är nöjda med det från vår sida heller, för det har jag deklarerat att det är vi inte, så fortfarande är det i alla fall betydligt bättre än det som finns idag, och då kan vi ligga jämt och säga ja till det och få fram ett enhälligt beslut. Jag vänder till mötet att ta det, och så att vi sen tillsätter en kommitté för att gå igenom dom här frågorna på ett mera genomtänkt sätt till nästa år. Och eftersom då den nye ordföranden tydligen är inne på samma linje då tror jag att vi kan komma överens även på den biten. För att jag tror styrelsen i övrigt också är inne på samma linje, om jag skall vara ärlig.

Torbjörn Alm:

Fler synpunkter?

Stig Löfgren:

Ja, jag tänkte bara säga att det blir inget enhälligt beslut.

Torbjörn Alm:

Vad sa du?

Stig Löfgren:

Beslutet blir inte enhälligt, och då kan det inte verka, så jag föreslår fortfarande att vi genomarbetar det till nästa ÅM.

Torbjörn Alm:

Jaha, då har vi alltså två förslag, det ena är att vi tar det i sin helhet, och det måste då tas enhälligt och vi har ett förslag om återremiss. Det kan då tas så att säga med delade meningar eftersom det inte innebär någon stadgeändring och så naturligtvis ett totalt avslag, det är också ett alternativ. Då ställer jag alltså proposition. Då ställer jag först frågan Kan detta beslut... detta förslag...nej..Kjell

Kjell Järbin:

...trejde förslag..

Torbjörn Alm:

Då kanske vi skall ställa frågan om vi skall ändra stadgarna först... om vi skall göra förslag om en stadgeändring och eller om vi skall återremittera det, och sen så får vi ta punkterna i den eventuella ändringen, som då måste bli enhälliga. OK. Då ställer jag ..

Gunnar Tidner:

Som jag ser det, antingen kan ni ta en stadgeändring enhälligt och då träder den ikraft omedelbart. Eller så kan man ta en stadgeändring med 2/3-majoritet och då träder den i kraft om det beslutet upprepas på ett kommande ÅM eller extra ÅM. Eller också tar man inte...går det här förslaget inte igenom då kan man i alla fall tillsätta en arbetsgrupp. Oavsett om förslaget går igenom eller inte så kan man tillsätta en grupp som ser över stadgarna. Vad jag kan säga att i tidigare diskussioner har varit redan förra ÅM så fanns det en tanke som...ja, det har länge funnits en tanke att man skall modernisera stadgarna och bland annat ta upp sådana här tankar om kuppberedskap, ha litet bättre handläggningstider för motioner osv. Och det är ett ganska stort och besvärligt komplex att gå igenom, som vi inte har maktat. Det här är alltså ett försök att komma en liten bit på väg vid det här mötet.

Nils Larsson:

Jag vill på nytt väjda till Stig. Ta tillbaka det förslaget och låt oss ta ett enhälligt beslut om detta. Så har vi nått ett stycke på väg. Vi har fler ändringar här så vi behöver ändå också avslutning tillsätta en arbetsgrupp för att revidera stadgarna. Låt då dom komma tillbaka.

Stig Löfgren:

Jag skall inte vara den ende i så fall som spräcker det.

Torbjörn Alm:

Jaha, fler synpunkter? Då ställer jag frågan om vi kan ta ett beslut om att göra en sådan här stadgeändring.

ÅM:

Ja.

Torbjörn Alm:

Jag har fått ett nej här. Det betyder att vi inte kan göra det med omedelbar verkan. Jaha. Då ställer jag frågan. i så fall har vi så har vi ett alternativ vi kan ta den här stadgeändringen vilande på ett år...förslåt, Gunnar.

Gunnar Tidner:

Vi har uppfattat att nej inte var till stadgeförslaget, utan nej var till proportionsordningen och om nu mötet har med övervägande ja besvarat ordförandes förslag till proportionsordning så kan han tillåta propositionen sedan får vi se vad som händer. Finns det en klar majoritet kanske att man sen kan få det i enighet också om det.

Torbjörn Alm:

Jaha, då tar jag tillbaka det, då gjorde jag fel. Jag säger då har vi...jag ställer frågan om vi kan ställa frågan och proposition och det har jag fått med ja besvarat och då ställer jag frågan kan vi ta detta förslag.

ÅM:

Ja.

Torbjörn Alm:

Är det enhälligt?

ÅM:

Ja.

Torbjörn Alm:

Då finner jag att detta förslag har tagits enhälligt och därigenom kan det träda i kraft. Jaha, då har vi klarat av dom motionerna. Då har vi ytterligare en motion ifrån ABC-Öst. Nils Larsson, kan du föredra den?

Nils Larsson föredrar ABC-Östs motion angående familjemedlemskap

Torbjörn Alm:

Jaha, jag lämnar ordet till GT.

Gunnar Tidner:

Styrelsen har uppfattat den här motionen som att vad ni egentligen är ute efter, det är att kunna få med familjemedlemmar i era möten och träffar. Du ruskar på huvudet, det kanske är en missuppfattning. I normalstadgar för lokalavdelningar som har tagits på tidigare ÅM så finns det en föreskrift att dom som är medlemmar i en lokalavdelning också skall vara medlemmar i ABC-klubben, dom skall så att säga vara allesammans vara fullvärdiga medlemmar. När vi diskuterade det här så kom vi fram till att vi tyckte inte att vi borde motsätta oss om det finns intresse på lokalavdelningsnivå att ha familjemedlemskap inom den föreningen. Så vi skulle då att vara beredda att godkänna era stadgeändringar på den här punkten så att ni öppnar möjlighet för familjemedlemskap i själva lokalavdelningarna. Men eftersom det är en ganska begränsad medlemsavgift som skulle utgå och värt kanske blir ganska mycket belastat med administrativa saker, så trodde vi att dom totala kostnaderna skulle bli så stora om vi samtidigt förde in dom i vårt register. Därför menar vi att det här familjemedlemskapet får vara någonting man gör på lokal nivå och det får skötas och administreras helt utav lokalavdelningarna själva och dom kommer alltså inte bli noterade som medlemmar i ABC-klubben och vi kommer inte att drabbas av någon meradministration för dom här medlemmarna. Dom får inte heller några av dom medlemsförmåner som dom fulla medlemmarna får. Dom får det här via den som redan i familjen får dom. Så har vi sett på den här frågan.

Nils Larsson:

Herr ordförande. Vi har bl a i vårt resonemang när vi diskuterat det här haft upp till att man skulle kunna välja att betala en högre avgift för en individ och sen säga att man ansluter därigenom hela familjen. Och bara anger hur många medlemmar man är i den familjen på plats. Då blir det en ganska liten extra administrativ kostnad i och för sig. Och det är ett sätt att se det här. Hur man än gör den här biten så är jag medveten och att det här förslaget kommer att väcka betydligt större diskussioner än vad det gamla har varit. Och vi har diskuterat hit och dit närmare innan vi ställde förslaget såsom det var, men helt och hållet är att vi vill inte stå och säga att det här bara skall vara för lokalavdelningsgrej, alltså. Det är bättre att det kan vara så än som det är nu, det är vi överens om. Men det är fortfarande inte så att vi har ett komplett medlemskap på det sätt vi vill uppnå på det sättet. Jag tror det andra alternativet då i så fall en högre avgift för en högre en hel familj är att föredra. Och då kanske vi där kan uppnå t.ex ett betydligt större antal och mer inbetalad medlemsavgift också. Jag tror vi kanske vinner på detta till syvende och sist.

Gunnar Tidner:

Det är ju så att alla dom som är registrerade i ABC-klubben vi har för närvarande medlemskap av två kategorier, kan man säga om vi bortser från hedersmedlemmar ett ögonblick. Antingen är man senior och betalar full avgift eller också är man junior det är när man ännu inte har fyllt 18 år och då betalar man junioravgift. Skall det uppfattas ett förslag som att ni vill införa en ytterligare medlemsgrupp som inte får tidning inte får kassetter, vilka förmåner skulle den ha, vilka rättigheter skulle det innebära och vilka krav på registrering centralt skulle det innebära? För att kostnaderna för oss måste ju vägas med hänsyn till den administration som det innebär. Och bara att belasta register och matrikel och så vidare är en kostnad för klubben och eftersom vi trodde att dessa familjemedlemmar främst var ute efter att få delta i dom aktiviteter som anordnas lokalt, eftersom ABC-klubben inte anordnar någon annan aktivitet än det här ÅM och ev extra möten då borde det huvudsakliga kravet vara tillgodosett och då kan den här meravgiften hållas ganska låg, men skall vi behöva registrera dom, då kommer avgiften att öka och det tror vi inte dom är berjätta av.

Torbjörn Alm:

Får jag säga någonting också där i sammanhanget. Som jag uppfattar styrelsens synpunkt här så skulle det här innebära att familjemedlemmar skulle vara lokala till lokalavdelningen, det skulle också innebära att deras avgift går direkt till lokalavdelningen och ingen annanstans. Men då kan dom inte heller belasta riksföreningens administration, för det kostar pengar, men hanteras dom helt lokalt så skulle det alltså bli ett slags stödjande medlemskap i princip till lokalavdelningarna, och det kan ju vara bra för lokalavdelningarna, huvudämnet ligger ju i alla fall i matrikeln och allihopa, men då betyder det att lokalavdelningen får alltså ytterligare pengar att röra sig med utan att det belastar någon administration någon annanstans.

Berit Gustavii:

Det skulle vilja ställa samma fråga som Gunnar, av vilken anledning skulle en familjemedlem vilja betala nånting för att inte få någonting. Jag menar, varför skulle man vilja vara med i riksföreningen utan att få någonting från riksföreningen? Det enda intresse som kan finnas från en familjemedlem är ju i såna fall att delta i lokalavdelningens aktiviteter. Men det kanske du kan förklara?

Nils Larsson:

Ja, det finns faktiskt någonting som heter idealitet också. Det är där det ligger.

Claes Schibler:

Jag tänkte säga en sak när ni pratar om idealitet att vara medlem i Årstaavikens segelsällskap, vilket jag nu har gått ur eftersom i min båt kunde man se landskapet genom botten på den, och det där datorikandet tar för mycket tid, där hade man ju familjemedlemmar, de stödjande. Det där ansåg man som en belastning. Det kostade mera i porto och övriga avgifter att serva dom här familjemedlemmarna, än att det tog in till föreningen. Det blir ju likadant här, skall dom inte ha någonting, då blir det ju bara en onödig belastning som tar upp onödig plats i registret.

Berit Gustavii:

Jag undrar vilken idealitet som i såna fall finns i den här klubben, när många seniorer, fäder då i första hand, till söner bayer sitt medlemskap från att ha varit seniormedlemmar till att vara ett juniormedlemskap för att tjäna 40 kr, nej 60 kr per år på det. Det är väldigt, väldigt många som gör det vid varje årsskifte. Och jag tror inte att man skulle då om man har en fru och två barn att man gärna skulle betala in en tia extra av idealitet, faktiskt inte.

Krister Lindhoff:

Och just det här du tar upp med att man övergår ifrån senior till junior, det var det vi ville få bort, bland annat, med det här familjemedlemskapet. För du ger 25 kr mera för hela familjen eller 140 kr för bara en. Det var det vi hade i åtanke för att få flera familjemedlemmar och slippa den här övergången som är. Inte tvinga men då vet hela familjen att dom är ansluten. Och det är ju ingen större kostnad för klubben centralt, så att säga, för att det står familjen det och det namnet eller för att det står herr eller fru eller vad det nu står. Så kostnaden blir icke mer för klubben centralt. Och sedan kan då alla komma in i lokalavdelningarna som det icke går i dag för då skall dom vara betalande medlemmar.

Berit Gustavii:

Jag håller med dig om det där i och för sej, men min erfarenhet är i alla fall att alla vill komma undan så billigt som möjligt, och det gäller oavsett om man har bra lön eller inte osv. Alla vill betala så litet som möjligt för att få så mycket som möjligt, i fall man inte är superidealist i såna fall.

Krister Lindhoff:

Det håller jag med om men för att kunna komma i en lokalavdelning så står det nu i stadgarna att man måste vara betalande, fullbetalande medlem och säj då att man gör en familjemedlem som då kanske ligger på cirka 20, 25, 30 kr mer än för fullbetalande medlem, så är hela familjen medlem och kan vara med på lokal nivå, allihop.

Då kanske det är bättre än att ha en junior som är idag och då kan inte bara junioren vara med i den här lokalavdelningen och då kommer inte den med som verkligen ville vara med.

Berit Gustavii:

Det är det styrelsen föreslår, att man skall kunna gå med i såna fall i en lokalförening som familjemedlem utan att vara medlem i riksföreningen. Det är det som är styrelsens förslag. Så då är väl ni överens?

Nils Larsson:

Jag har en annan sak också. Och det är det att du har det förhållandet, att vi byter medlemmar, den ena junioren blir en annan junior i samma familj. Och sen kommer det en ny junior i samma familj, allt efter ungarna växer till och blir seniorer så försvinner dom ur registret och det kommer en ny junior. Det är också en tendens som kommer att helt ta slut i samband med det här, hoppas jag.

Kjell Järbins:

Jag tycker problemet med familjemedlemmar är rätt så litet egentligen. Kan man inte lösa det helt enkelt med att vi säger det att en seniormedlem har rätt att föra med sig en junior-medlem på mötena och dom andra får gärna deltaga i det hela. Då får man en kassett dom får en tidning etc. Men dom får gärna vara med och behöver ju inte ha rösträtten då utan... och vill sedan lokalavdelningen ha någon extra avgift för att ansluta för att vara med på mötena så OK. I Stockholm där gör vi på det viset att vi har en avgift, medlemsavgift. Är det någon som har nån med sig till våra möten, det gäller ju inte bara familjemedlemmar, gäller även om Öst-medlemmar eller Göteborgs-medlemmar är och vi räkar ha ett informationsmöte den dan så är alla hjärtligt välkomna. Då tar vi en tia i entreavgift.

Torbjörn Almq:

Kan inte det här med familjemedlemskap möjligen kunna ha den funktionen, om jag får bryta in ett ögonblick, att dom blir registrerade som formella medlemmar i en lokalavdelning så kan man också utnyttja sådana här aktivitetsbidrag av alla möjliga slag? För att få dom så fodras ju att personerna är formella medlemmar. Dom får pengarna, 25 kronor, skall alltså gå till den lokala kassan och då dessutom fungera som ett handtag för att få mycket mera pengar från kommuner och stat o s v. Så det är ju den funktionen som såvitt jag kan förstå egentligen som ligger bakom här.

Nils Larsson:

Ja, det kan gälla för Stockholm, men det gäller knappast när vi kommer ner i sådana regioner därför att det måste ligga inom en och samma kommun då. Två eller flera kommuner när det gäller ett helt landsting så skär det sig direkt, alltså.

Torbjörn Almq:

Fem, tio personer i en liten kommun när det gäller ungdomar kan göra ganska mycket det. En studiecirkel på fem personer i det här sammanhanget i en liten kommun kan ju också gå att få ihop, och det blir kulor påsläppta.

Gunnar Tidner:

Ja, idealiteten kan ta sig många uttryck. Det finns exempel på där både far och söner har gått med som fullvärdiga medlemmar i ABC-klubben och det tycker vi naturligtvis är väldigt bra och då får dom alltså tre tidningar, sönerna och pappan, och varsin kassett. Och så vill dom tydligen ha det i den familjen. Sen har vi andra exempel där fadern efter en tid upptäcker att det finns något som heter junioravgift och då kan man komma undan en bit, så låter han äldste sonen gå in. Sen när sonen fyller 18 år, då ringer han till Berit och ber att få medlemskapet överfört på sin nästa son och sen när han blir 18 år, ja då ringer han och pushar in den tredje sonen. Så att folk har väldigt olika värderingar och olika syn på vad som är lämpligt att göra i en sådan här ideell förening. Vi tyckte inte att man skulle belasta den centrala administrationen med några avgifter där dom ändå inte kan få någonting direkt ut av det. Det här tycker vi att det är en typisk grej som ni på lokalavdelningarna kan få sköta helt själva utan att vi lägger oss i det.

Nils Larsson:

Detta kräver stadgeändring, alltså.

Claes Schibler:

Förre året i föreningen Programbiten där jag sköter medlemsregistret och jag är postmottagare och allting, vi är en liten förening vi har nu 500 medlemmar ungefär. Då kom det in en del kom i två inbetalningskort. Den ena hade ju då hade jag som en medlem från tidigare, men en var ju då en ny, samma efternamn, låg i samma PG-kuvert under tecknat av samma handstil, betalt vid samma tillfälle, den ena bodde då i Farsta och den andra ute i Järfälla. Och så småningom från vår dåvarande ordförande, 'Dom har ringt här, kan inte han få medlem för enkel medlem, eller skall vi skicka tillbaka pengarna? Ja, det går väl om dom ber på samma adress, men skall vi skicka tidningar till två olika adresser, då är det ju två olika medlemmar. Och om nu en gubbe betalar för sin son och den sonen bor på en annan adress och han är då cirka så här gammal, va, och han vill ha fullständiga medlemsformär, då är det ju att se som två avgifter. Då skall man ju inte efteråt man betalt komma underfund att javisst han jag har ju betalt för min son, skall det inte kunna gå som en avgift? Och sen skall vi ändå hålla på med att skicka grejer till två. Den biten finns, och det är flera andra och det här just det konkretaste exemplet jag har. Det finns förmodligen samma sort inom ABC-klubben att man vill tjäna. Ibland så vill man inte tjäna och då sprider man sin avgift. Jag vet från tidigare år så skulle vi ha gratismedlemskap i stort sett, Sten Staxler och kompani, vi skulle skicka ut det här, 'Ungdomarna, ungdomarna' men då var det ju att det att ett års medlemskap det är ungefär två biobesök tre kanske om man bor i samma kommun där det är billigt att gå på bio men här kostar det en 30 till 40 spann att gå på bio tydligen.

Torbjörn Almq:

Jaha, nu har det varit många diskussioner fram och tillbaka. Kanske dags att komma till beslut så småningom. Om vi skall kunna införa dom våra lokala familjemedlemstypen, alltså en helt lokal för en lokalförening som faller helt utanför riksföreningens administration, det skall alltså inte belasta riksföreningen, om jag förstår det här förslaget, utan lokalföreningarna får administrera dom här personerna och så få in pengarna.

Nils Larsson:

Herr ordförande, läs förslaget en gång till. Läs det ordagrant själva förslaget.

Torbjörn Almq:

Nja, det framgår inte av förslaget om dom här medlemmarna skall belasta den centrala administrationen eller inte.

Nils Larsson:

Nja, det står enligt förslaget att man skall införa en ny medlemstyp.

Torbjörn Almq:

Ja, det innebär att dom skall belasta den centrala administrationen?

Nils Larsson:

Jag tolkar det så, ja.

Torbjörn Almq:

Ja, då måste riksföreningen ta ut alla sina kostnader för den biten först.

Nils Larsson:

Ja, men det är därför vi är ute efter att vi vill göra det så enkelt som möjligt och i diskussionen som vi hade innan vi läde det här förslaget låg bland annat att man skulle införa ett familjemedlemskap också, det fanns också med i bilden, att en avgift skulle gälla för en hel familj. Och det skulle alltså vara en betydligt högre avgift än det andra.

Bo Kullmar:

Jag tycker egentligen att det här är en skitsak. Jag skulle nog hellre vilja se att vi kunde införa ett företagsmedlemskap, för jag tror nog mera att det finns det är lättare för företag att betala litet mer, men...och göra det det är inte så jäkla enkelt för att dom skall ju kunna dra av sina avgifter och sånt där, men det finns ett uppenbart intresse för företags sida av som har sådana här utrustningar och dom är ju i många fall medlemmar, det ser vi på care of-adresser. Jag tror nog att det är ett större intresse än att...för klubben, det är lättare och få in pengar den vägen. Luxor har även till oss vid ett tidigare besök uttryckt ett önskemål om att vi inför ett företagsmedlemskap. Att sitta här och tjafsas om det här med familjemedlemskap det tycker jag nog inte är så intressant

Ulf Sjöstrand:

Jag hoppas att det här inte är att fatta som ett styrelsens förslag det Bosse nu säger.

Bo Kullmar:

Nej det är inte styrelsens förslag.

Ulf Sjöstrand:

Då tycker jag att vi bordlägger...eller stoppar det här ganska långt ner redan på en gång.

Bo Kullmar:

Du menar företagsmedlemskap, det har vi inte ens tagit opp, till årsmöte. Jag bara nämner det som..

Ulf Sjöstrand:

Du tog opp det nu.

Bo Kullmar:

Va. Javisst har jag sagt det, men jag vet att du inte gillar det och det har du aldrig gjort, men jag kan bara redovisa att Luxor vill det..

Ulf Sjöstrand:

Ja, men dom vill ju att vi skall byta det här NET-et. Men vad jag tar opp det nu är av formella skäl, alltså. Det kan inte fattas ett årsmötesbeslut utan beredning, det fick vi tutat förra gången. (BK bryter in och gör det ohörbart)

Torbjörn Almq:

Så vitt jag förstår här så finns det inget som helst förslag eller yrkande eller någonting från Bo Kullmaris sida. Vad du säger det är att ha gjort ett yrkande och så börjar du tala emot det. Det var ju inte fråga om det, utan bara ett...Då har vi den här tillbak till det här familjemedlemskapsfrågan igen, där vi har ett förslag från styrelsen.

Gunnar Tidner:

Om man skall föra in det här, och jag antar att du menar att det skall sättas in i stadgarna på något sätt, så måste man då klara ut vad det skall ge för förmåner, för rättigheter och för skyldigheter. Och vi har inte känt oss mogna, vi har inte uppfattat som att det har varit det som har föreslagits. Nu säger du att det är det, men då borde du precisera vad det egentligen du vill att det skall medföra för rättigheter för den här medlemmen och för skyldigheter så vi kan bedöma på vad sätt kommer det här att belasta den centrala hanteringen.

Nils Larsson:

Jag säger fortfarande läs förslaget. Det står där.

Gunnar Tidner:

Jag har läst förslaget fem gånger, men jag blir inte klokare för det.

Nils Larsson:

Där står att det skall inte ge några andra grejer i stort sett än att du har rättighet ha rösträtt, du har rättighet att vara med i lokalföreningen på lika villkor. Du behöver inte känna att du är med på sidan om, vilket många, många och många men någon i alla fall, reagerat på det viset och därför har vi i ABC-Öst fått en som har betalt in ABC-Öst-medlemskapet direkt och vi vet inte vilket ben vi skall stå på, därför, i klartext, som stadgarna idag är utformade kan vi inte ta emot henne.

Claes Schibler:

Så du här att dom skall ha rösträtt? Betalar dom inte full avgift då skall dom ju...i min själ inte ha rösträtt. Ta mig i h...e heller det skall vara fulla avgifter i så fall.

Gunnar Tidner:

Ja, vi har ju faktiskt juniorer som har full rösträtt utan att dom har full avgift.

Claes Schibler:

Javisst, men det är skillnad på junior och dom skall ha 25-kronorsmedlemskap i så fall. Det är en j--a skillnad. För en junior han är ju i så fall junior och det är ju något som vi tagit till. Men skall dom ha rösträtt då skall dom sättas som juniorer eller sättas som fullbetalande medlemmar.

Gunnar Tidner:

Nja, jag vill bara säga det har man rösträtt så blir det automatsiskt då dom skall in i registret. För det är klart att vi måste ha en central registrering av alla dom som är rösterättigade. Och då blir det kostnader. Jag tror inte att dessa som kan vara intresserade av ett familjemedlemskap är intresserade att betala dom centrala merkostnader det blir om man skall tolka ditt förslag fullt ut. Kan vi inte nöja oss med att det här får ni sköta som ni vill på lokal nivå, men det belastar inte riksföreningen? Det är det som är innebörden av styrelsens förslag.

Claes Schibler:

Jag förstår precis vad det är. Man får igenom en kupp. Man har en medlem, man har familjemedlemmar, man kommer med hela sin stora familj, tripp, tripp, tripp, tripp, tripp och så kommer man naturligtvis jag har ju alla mina baaarn här, jag har samlat ihop dom ifrån alla kommuner där jag har varit ute och sprungit. Då får man ju en djävla familj. Är det sen en kille som har varit djävligt på alerten och varit gift många gånger, och då förstår man vad många kommuner han kan springa och hämta familjemedlemmar från. Så får man den här kuppen i alla fall. (Spridda applåder och skratt)

Nils Larsson:

Meningen var ju trots allt att dom skulle bo på samma adress. Så så många kommuner kan dom troligen inte springa i.

Claes Schibler:

Man kan ju samla ihop dom så dom är hemma just den dan i varje fall, och samskrivna.

Erik Nilsson:

Det finns två konkreta förslag och jag anholder om beslut.

Torbjörn Almq:

Ja. Det finns alltså två förslag här. Det ena är ett förslag från styrelsen att familjemedlemskapet skall vara en lokal angelägenhet, d v s lokalföreningen får etablera dessa familjemedlemmar, själv sköta registreringen allt vad det innebär, och ta hand om pengarna och blanda överhuvudtaget inte in riksstyrelsen, vilket innebär att det inte heller är några kostnader som belastar riksstyrelsen. Då får dom göra som dom vill. Det andra förslaget är att dom skall vara en slags halvfulla medlemmar, d v s dom skall ha en del rättigheter och dom skall innebära hela den belastning som innebär med registrering och alltså och så skall dom ha bara vissa fördelar och så komma billigt undan, för kupper eller vad det nu är tänkt på.

Då frågor jag skall vi överhuvudtaget införa någon form av familjemedlemskap. Det måste vara den första frågan. Om den frågan blir med Ja, besvarad, då får vi se ta upp om vilken typ vi i så fall vi skulle kunna tänka oss. Detta är...det senare förslaget...alltså som en ny typ av medlemmar måste ju innebära en stadgeändring med allt vad det innebär i fråga om att...jo, det måste det innebära. Inför vi en ny typ av medlem så måste det bli stadgeändring..

Nils Larsson:

Det krävs även i övrigt, om man skall införa på lokal nivå, därför i stadgarna står att man icke får vara lokalmedlem utan att vara fullbetalande. Stadgeändring krävs i vilket fall som helst.

Gunnar Tidner:

Det är så att de här s k normalstadgar för lokalavdelningen, dom har tagits på ett årsmöte, och dom har egentligen inte karaktären av stadgar för riksföreningen. Även om tanken en gång var att när man gjorde en stor stadgerevision så skulle man arbeta in det. Utan vill man nu lokalavdelningarnas stadgar så går det till på det sättet att lokalavdelningen själv kommer med ett förslag. Och det förslaget skall då godkännas, den ändringen, av ABC-klubbens styrelse, inte av ABC-klubbens årsmöte. Och med ett årsmötesbeslut i enlighet med styrelsens förslag här, så kan alltså den nyvalda styrelsen när det kommer sådana här propäer, ta och godkänna det avsteget från den generella regeln att man skall vara fullvärdig medlem i ABC-klubben för att få vara med i en lokalförening. Så tolkar jag det.

Torbjörn Almq:

Jaha, då kommer vi tillbaks igen. Får jag då föreslå en propositionsordning som innebär att vi först ställer frågan skall vi överhuvudtaget införa nån form av familjemedlemskap eller inte. Och sen om vi finner den frågan med Ja besvarad, då får vi gå vidare till nästa steg och diskutera på vilket sätt detta familjemedlemskap skall då införas. Kan vi godkänna den propositionsordningen?

ÅM:

Ja.

Torbjörn Almq:

Då ställer jag frågan skall vi överhuvudtaget införa nån form av familjemedlemskap?

ÅM:

Ja/Nej.

Torbjörn Almq:

Jag tycker att det är Ja besvarat.

Röst:

Får jag ta upp en teknikalitet? Om vi är eniga här vi då inte också ändrat stagarna?

Torbjörn Almq:

Nej, det kommer i nästa punkt. Det här beslutet togs inte enhälligt, men med ett överväldigande Ja. Är det rätt uppfattat?

ÅM:

...

Torbjörn Almq:

Jaha, votering är begärd och skall verkställas. Då ställer jag frågan hur många röstar för att vi skall överhuvudtaget införa begreppet familjemedlem.

Dom som vill införa någon form av familjemedlemskap sticker upp händerna nu!

Dom som inte vill införa någon form av familjemedlemskap sticker upp händerna nu!

Jag finner att det är 19 röster mot och 6 röster för. Jag finner att förslaget om familjemedlemskap som sådant har fallit.

ÖVRIGA FRÅGOR

Och därigenom har vi behandlat den sista av motionerna och så kommer vi till övriga frågor.
Och då skulle jag vilja börja med att... jag fick en liten lapp här från styrelsen att styrelsen för ABC-klubben har beslutat att utse Gunnar Tidner...jaja...styrelsen föreslår ÅM..

Röst:

Nej, styrelsen utser själv!

Torbjörn Alm:

Vadå? Styrelsen har att utse..

Bo Kullmar:

Nej, jag är tveksam på det formella. Frågan är alltså som US sa om det är styrelsen eller ÅM som utser GT till hedersmedlem. Är det någon som har...kan klargöra det så är det bra. Jag vet inte vilket. Jag tycker att det blir samma resultat.

Claes Schibler:

Hur formulerade han det förra året till dom andra gubbar?

Ulf Sjöstrand:

Det blev fel förra året. Det står i stadgarna att det är styrelsen som utser hedersmedlem.

Torbjörn Alm:

Jaha.

Bo Kullmar:

Enligt Gunnar Tidners tolkning som jag tycker är rimlig, så kan alltså ÅM överordna styrelsen och därför kan ÅM också göra det. Är det mötets mening att ÅM kan utse hedersmedlem i ABC-klubben?

Ulf Sjöstrand:

Det går att ta det varvet att det övriga frågor som styrelsen vill förelägga ÅM och inte på det här sättet. (Mikrofonskrap) Räcker det inte att det är styrelsen...?

Torbjörn Alm:

Det borde räcka?

Ulf Sjöstrand:

Det borde räcka.

Torbjörn Alm:

Ja, OK, då tar vi på det sättet. Skall vi så..

Ulf Sjöstrand:

Meddela helt enkelt att styrelsen..

Torbjörn Alm:

Ja, OK.

Bo Kullmar:

OK. Då får US som han vill. Då meddela jag att styrelsen ..och i beslutet deltog inte GT, har beslutat att utse Gunnar Tidner till hedersmedlem i ABC-klubben. Och jag får därmed be Berit Gustavii och överlämna en liten blomsterbukett till Gunnar som egentligen har varit ordförande i ABC-klubben ända sen klubben bildades, låt vara att en interimstyrelse i början hade Odd Rolander som ordförande, men sen dess så har vi haft glädjen att ha Gunnar Tidner som ordförande.

Applåd.

Gunnar Tidner:

Jag får tacka så mycket för dom hedersbetygelser som kommit mig till del. Det känns lite vemodigt att, efter så lång tid lämna ordförandeskapet, men samtidigt skall bli ganska skönt för hur det nu är så har det varit ganska krävande och min familj har blivit ganska lidande på det. Min fru brukar alltid säga när någon ABC-klubb-medlem har ringt, och så säger hon det så högt i telefon så alla skall höra det!"Nu är det någon som inte vet vad han heter, som frågar efter dej!" Jag vill också passa på och tacka alla ABC-klubb-medlemmar för den fina kontakt som jag tycker att jag har haft med dom, det har varit skojigt när ni har ringt, trots att det har blivit många samtal och jag har tyckt att jag har känt att jag har haft medlemmarnas förståelse.

Jag vill också tacka mina styrelsekamrater, inte bara det här året utan även tidigare år. Även om vi kanske inte sett helt lika i alla frågor så har vi ändå jobbat gemensamt, för ABC-klubben och trivts ganska bra i varandras sällskap, även om det kanske någon gång har betett till lite extra. Tack skall ni ha!

Ulf Sjöstrand:

Jag tycker att vi även i den här kommande applåden skall låta den gå hem till Mait och tacka henne så mycket för att vi fått haft Gunnar så mycket bland oss ibland. Det tycker jag verkligen hon är värd. Hon räknade nämligen förra söndagen fyra år, jag vill inte säga hur många, men det var jämt i alla fall.

Applåd.

Torbjörn Alm:

Jaha, då ställer jag frågan om det finns några ytterligare frågor att ta upp.

Erik Nilsson:

Herr ordförande, jag har väl när jag har skrivit ett par brev till redaktören. Det är ju så när alla föreningar startar så har dom visst igångsättningsmotstånd, vissa barnsjukdomar och till dom räknar jag kanske dom första årens tidningsutgivning. Man visste inte när den kom, när den skulle komma eller nånting. Men jag tycker att vi har vuxit ur den barnsjukdomen. Vi vet när tidningen skall komma, det står inuti den, och kommer ungefär vid den tiden. Jag tycker att det skall vara en eloge till redaktören för det jobb han utför med vår tidning. Ni som bor i Stockholm ni har kontakterna här, men vi som bor långt ute vi har bara tidningen och då kontakt med klubben i övrigt, vet vad som händer, vilken kassett som skall komma osv. osv. Så jag tycker att vi skall ge honom en stor applåd och i det sammanhanget har jag bara ett litet önskemål, skulle man inte kunna göra några fasta rubriker fast sida för programmakare, för maskinmakare eller nånting annat så att det inte var redaktören och Bo däruppe som ensamma fick fylla tidningarna nummer efter nummer. Jag tycker väl att det skulle kunna finnas så många aktiva här i ABC-Stockholm som skulle kunna ta ihop en sida om programtips och maskintips osv och så underlättar vi jobbet för dom två en hel del. Alltså en applåd för redaktören, och där kan vi ta med Bo också, som skriver så mycket.

Applåd.

Claes Schibler:

Eftersom jag tillhör den där som hjälper...och det gör ju Uffe också, och Odd Rolander, vi hjälper ju då Rune, eller har hjälpt Rune att göra tidningen, men det är han som har sett till att det kommer fram så här. Då vill jag direkt svara på din fråga här, "Fasta rubriker". Vi har en sjuådra massa fasta rubriker, men det är ingen som skickar in..dom här i landet, det är ni som skall skicka in. Då kan vi utnyttja dom fasta rubrikerna som finns i lädorna. Det finns många rubriker, så vi kan plocka upp gamla rubriker. Det är inte vi som skall skriva, men sen är det alla ni andra som har era specialintressen. Det finns väldigt mycket att skriva. Kom igen bara!

Torbjörn Alm:

Om var och en skrev åtminstone en artikel om året skulle det bli ganska mycket i tidningen. Men det här är samma problem i varenda sån här föreningstidning.

Röst:

Vart skall bidragen skickas?

Torbjörn Alm:

Till ABC-klubben, förstär.

Claes Schibler:

Det finns en adress som står framme i tidningen, ABC-klubben, Vidängsvägen 1, 161 33 Bromma.

Torbjörn Alm:

Och eftersom dom flesta i ABC-klubben har tillgång till någon form av dator, så det bästa är att skriv artikeln i något ordbehandlingssystem och så skicka kassetten eller disketten, det blir väldigt populärt när den kommer fram, vad jag förstår.

Gunnar Tidner:

Ett litet påpekande. Någon frågade här hur man skulle skriva. Enklaste sättet är att göra det i maskinläsbar form på sådana medier vi kan läsa. Det kan också gå in på vår monitor som inlägg under ABC-bladet. Om ni skriver ett längre artikel, så kan det vara praktiskt att redigera det på det sättet att man gör själv en stycksuppbyggnad. Enklart är att bara lägga en extra blankrad genom att trycka två RETURN när man kommer dit. Och då är det väldigt lätt för dom som sätter tidningen att sen lägga in rubriker och justera det, och så riskerar man inte att stycken som inte hör ihop automatiskt förs ihop. Det går att skicka på kassett, det går att skicka numera även på 832, förstår jag.

Claes Schibler:

Vi vill helst ha på 830.

Ulf Sjöstrand:

Jag skulle vilja lägga till att får vi en kassett så är det väldigt bra om vi får en utskrift på papper också. Där kan ni alltså skriva anvisningar till hur ni vill att det skall göras. Det kommer många små snuttar som det ligger bilder i, dom behöver ni inte lägga in i den här textformen, utan ni kan rita dem vid sidan om. Och sått tydliga markeringar var nångångens dom skall in. Vi är som sagt tackssamma om vi får en pappersutskrift, för utifall det skulle mangla nångångens, så få vi naturligtvis sätta oss och knappa in det där igen. Eller också hör vi av oss. Så sätt ut avsändare, adress eller telefonnummer.

Arne Hartelius:

Det här gäller en tidigare punkt på dagordningen som jag undrar över. Dom avier som gick iväg tidigare i veckan, var inte det medlemsavgiften dom aviernas gällde? Om det nu är så att 4000 avier är utskickade är det då inte fel att man på årsmötet frågar om man kan fastställa medlemsavgiften, är inte det en felaktig tidsordning? (Röst: För nästa år). Nej han sa för 83, det var därför jag reagerade.

Gunnar Tidner:

Jag skall försöka besvara det här. När stadgarna skrevs så hade man ursprungligen att avgiften skulle vara inbetalad till ett ganska sent datum på året. Då kunde man vänta med avgiftsuppbörden till efter ÅM, men det tog så pass lång tid innan man kunde avföra medlemsavgiften som inte hade betalats att det blev dyrt för klubben. Då ändrade vi stadgarna så nu gäller det tror jag 15 mars. Men för att det skall fungera bra, så har tidigare styrelser tyckt att man skulle kunna skicka ut avier i början på året, alltså egentligen före ÅM. Och då har varje år styrelsen utbett sig om ett mandat på en ram inom vilken styrelsen har fullmakt att gå ut med avisering. Och sen har ÅM sanktionerat styrelsens beslut om avgiftshöjd och lämnat en ram för nästa år. På förra ÅM 1984 så fick vi en fullmakt att höja om så skulle vara erforderligt medlemsavgiften upp till nivån 1600,-, men vi kom i höstas till det beslutet att inte föreslå någon höjning, utan vi gick ut med oförändrad avisering. Skulle det här ÅM ha beslutat om en annan avgift än det vi hade gått ut med så skulle vi ha fått ett visst mer administrativt jobb med att kräva på tilläggsavgift eller att returnera för mycket avlagd avgift. Det är förklaringen till att vi anser att aviernas kan gå ut före årsmötet.

Bo Kullmar:

Jag har också en detalj och det är det att i den här värnings-broschyren där är ju..måste vi ju trycka och ange medlemsavgiften och vi kan ju knappast skicka ut den och trycka den värnings-broschyrer liksom utan att ange någon medlemsavgift, så..i allmänhet så brukar ju ÅM godkänna den.. de förslag som styrelsen lägger.

Arne Hartelius:

Vad jag reagerade på var att frågan överhuvudtaget ställs på årsmötet.

Torbjörn Alm:

Den måste ju formellt ställas.

Arne Hartelius:

Skall det inte bara vara en rapport egentligen?

Torbjörn Alm:

Den måste ju formellt ställas till ÅM. ÅM måste ju godkänna så att säga styrelsens åtgärder. Styrelsen har ju tagit det här beslutet så att säga själv, och sen måste detta ändå godkännas av ÅM.

Arne Hartelius:

Jamen, skall det inte vara i verksamhetsberättelsen i så fall? Varför är det en speciell punkt, det här är ju bara en punkt som styrelsen har gjort under året.

Torbjörn Alm:

Ja, men en mycket viktig punkt. Det är ju inte bara ett beslut vilket som helst, för det är ju ett fundamentalt beslut, men.. man skall utgå ifrån att styrelsen har vetat vad som är rimligt att ta ut. Den har ju dessutom fått en fullmakt och håller dom sig inom den här ramen så har dom inte gjort fel.

AH:

Just det. Därför tycker jag det är fel att ställa frågan på mötet. Därför..

Gunnar Tidner:

Eftersom det står i stadgarna att det skall fastställas och vi har i viss mån gjort en omtolkning av stadgarna för att kunna anpassa oss till verkligheten. Andra föreningar gör ibland så att man fastställer en budget ett helt år i förväg, men det kan hända så mycket saker att vi knappast kan göra på det sättet, och då har vi löst problemet med att utbe oss om fullmakt om en ram och inom den ramen har vi då försökt hålla oss. Och ÅM när dom ställt i det läget att dom har att säga JA eller Nej till vad vi har gått ut med, så vet dom att det innebär merkostnader och merarbete att ändra beslutet och det har ÅMna hittills accepterat.

Gunnar Tidner:

Det gäller matrikeln. Vi har alltså gjort ganska långt gående förberedelser för att få ut en sådan här matrikel. Jag vill läsa upp en liten passus som har stått på baksidan av dom tidigare matriklarna. Det står så här:

"Copyright för matrikeln och de namn- och de adressuppgifter som den innehåller är förbehållna ABC-klubben. Registret får ej helt eller delvis kopieras, överföras till maskinläsbar form, eller användas för direktreklam utan särskilt tillstånd av ABC-klubbens styrelse. Otillbörligt utnyttjande kommer att beivras. Särskilda åtgärder för att upptäcka eventuellt missbruk har vidtagits."

Vi har ibland fått förfrågningar om det där folk så att säga vill ha tillgång till vårt medlemsregister, och i några fall har styrelsen gett dom företaget som har hört sig för, dom har fått köpa adressetiketter, men det är dom exklusiva fall där vi trott att det var i överensstämmelse med medlemmarnas intresse att få den här typen av information och vi har tagit ganska bra betalt av dem. Vi har också haft som grundläggande policy att vi i första hand hänvisar dem att annonsera i ABC-bladet, men i några fall har vi gjort på det här sättet. En del har frågat oss om dom kan få köpa hela registret och det har vi konsekvent sagt nej till. Sen har det påpekat för oss att det finns tekniska möjligheter med OCR-läsning osv att man kan överföra registret från matrikeln till maskinläsbar form och då skulle utan vårt medgivande kunna användas det, men vi har alltså lagt in spår-adresser så vi kommer att få reda på när det utnyttjas otillbörligt. För övrigt, och det har jag kollat med datainspektionen, skulle ett sånt förfarande stå i strid med datalagen och det rubriceras som dataintrång och är straffbart. Så ajabaja, så håll fingrar borta ni som eventuellt tror att ni kan ta den nya matrikeln och överföra den med teknisk hjälp till maskinläsbar form och sen gå ut och sälja ABC-klubbens register, det är dataintrång. Sen kanske det finns medlemmar som inte vill ha den här formen av direktreklam. Då hade ni förra året möjlighet att kryssa för en ruta "Jag vill inte ha direktreklam", och då läggs det in en markering i registret så när vi i så fall selekterar ut adressetiketter som går till dom företaget som köper så kommer dessa adresser inte med. Det sker även i år med de avier som gått ut, passa på det tillfället när ni nu skall betala dom här avierna. Sedan är det en sak till, och det gäller kassetterna. Dom som har ABC806 har ingen möjlighet att läsa in kassettinformationen och har därför inte heller kanske inte något bruk av kassetten. Ni gör då oss en tjänst om ni så att säga väljer bort denna förmån. I gengäld kan ni hämta alla dom program som ligger på kassetten på Monitorn. Kommer det tillräckligt många som väljer bort kassetten, så minskar det upplagstorleken och ni spar kostnader åt klubben. När annan kreditering får ni inte.

Ulf Sjöstrand:

I det nya numret av ABC-bladet som kommer, kommer det med en kassettrutt till ABC806. Tyvärr skall man då, jag tror inte att den kommer att användas särskilt mycket, men den kommer ändå att finnas, för det innebär ingrepp i hårdvaran, och det gör man ju inte jag tänkte nästan säga straffad, men det är inte alla fall en liten byråbanning till det här och det är lite pilligt att göra men man kan ju alltid säga att nu finns möjligheten.

Erik Nilsson:

Jo, jag bara undrar, Gunnar, det du framförde till oss som sittit här, var det på förekommen anledning, den här varningen att överföra till maskinläsbar form osv? Jag menar, har det överhuvudtaget förekommit något felaktigt med vår matrikel?

Gunnar Tidner:

Jag vill helst inte svara på den frågan så direkt. Jag vet bara att tekniken medger detta, det har jag säker uppgift på. Det är ju så att det kommer ut ett referat av det här ÅM, i ABC-bladet och då tycker jag att det här går ut nu, när matrikeln kommer. Det kostar mycket att göra det här och jag tycker inte att dom som går i dom här tankarna dom skall veta vilka bestämmelser som gäller så att dom inte efteråt kommer och säger det hade jag ingen aning om.

En fråga bara lägga till för att undvika missförstånd. Sättet på vilket man använder att få ett förekommen anledning, den här varningen föra över uppgifter är oavsettigt ur lagsammanhang. Det är alltså förbjudet att sitta och knappa i ABC-klubbens register eller delar därav. Om man sen skall skriva till en person och slår upp i matrikeln och använder sin dator för att framställa en adressetikett till den personen, då är det inte frågan om man att man lägger upp ett register. Men den som gör det för att skaffa sig en bas för direktreklam, han bryter mot datalagen. Vi har licens på det här registret och ingen annan får använda det utan vårt tillstånd.

Torbjörn Alm:

Jaha.

Röst:

Ja, det här med att välja bort kassetterna har ju en annan sida också. Man kan ju tänka sig att man har en dator i 800-serien men inte har någon kassettdisplay och man har då blivit medlem och det går antal, kanske ett par år, och man har fått ett antal kassetter som man vill få överfört på något sätt. Man har inget modem heller. Själv har jag då gjort så att jag har varit nere på lokalen här och fått hjälp att överföra dom kassetter till skiva som jag kan visa upp, och då har jag kunnat visa upp även dom jag har köpt också sen längre tillbaka i tiden. Om man väljer bort kassetterna som ny medlem och det går något år, det har kommit ut fyra-fem kassetter så måste man få något annat sätt att bevisa då vilka kassetter man rättligen har rätt att få överföra.

Gunnar Tidner:

Det är ett problem som jag med varm hand överlämnar åt den nyvalda styrelsen.

Röst:

Det var du som tipsade att man inte skulle ta till sig alla kassetterna.

Bo Kullmar:
Jag tror inte det är så relevant. Man kan hämta samtliga kassetter från monitorn med modem utan att köpa dem.

Röst:
Problemet var om man inte hade något modem.

Bo Kullmar:
Jo, men jag menar kan dom hämta dom där så kan dom ju få... det är ju fram för allt... vi säljer ju kassetterna men dom säljer ju till självkostnadspris... vi säljer ju egentligen inte kassetter för att tjäna pengar på dom, såvitt jag ser det.

Stig Löfgren:
En kort fråga till GT. Någon frågade mej om man fick knappa in ett utländskt register, alltså från en matrikel som kom från utlandet och jag sa att det tror jag inte man får göra, men jag visste inte. Vet du hur det är?

Gunnar Tidner:
Det är så här, att som privatperson så får man göra vad man vill, du får lägga upp födelsedagsregister och annat. Du behöver ingen licens för det. Men direktreklam och det är ju det våra medlemmar reagerar emot, då är du inte privatperson längre. Antingen är du egen företagare eller har firma eller nånting och då är det inte för privat bruk och då faller det under datalagen.

Ulf Sjöstrand:
Termen har varit "närmaste verkanskrets" har vi fått lära oss av Herbert Söderström.

Gunnar Tidner:
Under tidigare diskussioner på ÅM har det framförts av en del medlemmar att dom har varit liksom rädda för matrikel och rädda för att det skall missbrukas och då har vi sagt som så att dom som inte vill ha den här typen, dom har möjligheten att välja bort det. Dom övriga får så information i det fall styrelsen har bedömt att det här är någonting som medlemmarna vill ha. Det kan vara datakataloger eller produkter osv.

Lars-Göran Göransson:
Kan man inte i såna fall också få möjlighet att välja bort sin adress ur matrikeln?

Gunnar Tidner:
Täget har redan gått den här gången. Det är möjligt att man kan vid sittningen kan måla över, eller måla över telefonnumret.

Torbjörn Alm:
Jaha, är det någon mer om den här punkten? Kan vi avsluta diskussionen och så kan vi avsluta ÅM?

Gunnar Tidner:
Det brukar vara så att man avtackar avgående styrelseledamöter. Nu har jag själv blivit avtackad och då tycker jag att det kan vara lämpligt att jag kan få avtacka mina medbröder. Då vill jag be Kalle Lindström, Rune Mattsson och Torsten Ljungström att komma fram. Var det någon mer nu? Jag hoppas att jag inte har missat någon mer här. I stället för blommor så får vi väl nöja oss med att ge symboliska blomsterkvastar och då tycker jag att Rune är värd ytterligare en kraftig applåd för det fina sätt på vilket han har rott upp ABC-bladet. Han har lyckats genomföra de som vi har förutsett oss väldigt länge, men som tidigare inte klarades av. Han har lyckats genomföra det här med fasta utgivningstider och det har betytt väldigt mycket för våra annonsintäkter för plötsligt blir det då mycket intressantare när man vet när bladet kommer ut. Och det har betytt mycket för tidingens ekonomi. Därför vill jag tacka dej särskilt, Rune. (Applåd)

Och, Torsten, du har bara varit i styrelsen i ett år men vi har lärt känna dig som en glad prick och lugn och samsad i diskussionen. Det var skojigt att sitta i styrelsen med dig. Tack skall du ha. (Applåd).

Och Kalle har varit i styrelsen litet längre och han fick det här året ansvaret för kassettproduktionen eller kassetutgivningen. Och han har också haft ansvaret för den så kallade screeninggruppen som har så att säga gått igenom, redigerat och så att säga finputsat dom program som har lagts ut på kassetterna. Det är ett ganska stort jobb att göra det där, och det är väl det som är orsaken till att det sista kom litet senare. Kalle har alltid gjort ett glatt och trevligt intryck på styrelsemötena och jag tycker att vi skall tacka honom också med en varm applåd. (Applåd)

Sen tycker jag vi borde rikta en särskild applåd till Berit som nu har verkat som kanslist i ett år och verkligen fått skjuts på dom här sakerna. Hon får väldigt mycket kontakter med medlemmar och vi har hört från andra håll att det uppskattas. Jag tycker att vi ger henne en applåd också. (Applåd)

Ja, sen om vi hade haft en ordförandeklubba här, så skulle jag ha velat överrätta den till Stig Löfgren. Jag får göra så att jag överlämnar symboliskt det pennskaft som vi brukar använda när vi fattar besluten. Jag hoppas att du skall bli lika stöd från den övriga styrelsen som jag tycker att jag har känt. Lycka till! (Applåd)

Och därmed kanske vi kan förklara 1985 års ÅM avslutad.

Tack skall ni ha.

Slutligen tycker jag att vi skall tacka vår mötesordförande Torbjörn Alm för det fina sätt han lett dagens förhandlingar. Jag föreslår att vi ger även honom en applåd. (Applåd).

SUNDSVALL 1985-01-14
Lasse Frej <2260>

Årsmötet
ABC-klubben
Vidängsv 1
BROMMA

ANKOM
21 JAN 1985
Besv.....

Hans Olof Sturk
Pennygängen 89
414 82 GÖTEBORG

MOTION
1985-01-20

ANKOM
8 JAN 1985
Besv.....

Till Styrelsen för
ABC-KLUBBEN
Vidängsvägen 1
161 33 BROMMA

Motion om medlemsmatrikel

Bakgrund:

För medlemmar utanför "lokal-klubbs-områdena" utgör kassetter, medlemsblad och MEDLEMSMATERIKEL grundläggande möjlighet till kontakt. MEDLEMSMATERIKELN är det hjälpmedel som kan användas för direkt kontakt mellan medlemmar.

För att fungera som ett sådant hjälpmedel måste vissa förutsättningar vara uppfyllda:

- matrikeln måste vara någorlunda aktuell
- den måste ge möjlighet till sökning över
 - namn
 - medlemsnummer
 - postnr (för att hitta "närboende")

Det kan hävdas att en fungerande MEDLEMSMATERIKEL en grundläggande demokratisk rättighet för varje medlem.

MATERIKELN är billig i jämförelse med MONITOR och MSG, och den kan användas av ALLA medlemmar!

Jag är inte särskilt hemma i "föreningstekniska" frågor, men jag tycker att våra stadgar borde innehålla någon passus om en periodisk MEDLEMSMATERIKEL. Om det inte är möjligt att föreslå eller andra skäl borde i andra hand årsmötet ge styrelsen i uppdrag att "se till" att MATERIKELN kommer ut.

Motion:

Jag föreslår i första hand en komplettering av föreningens stadgar, innebärande:

antingen:

att MEDLEMSMATERIKEL, möjliggörande sökning på namn, medl.nr, postnr av alla medlemmar, utges till alla medlemmar årligen

eller:

att MEDLEMSMATERIKEL, möjliggörande sökning på namn, medl.nr, postnr av alla medlemmar utges till alla medlemmar då 20% eller mer av den gamla MATERIKELN förändrats

I andra hand föreslår jag att styrelsen åläggs verka för innebörden av ovanstående

Stig Löfgren

Motion till ABC-klubbens årsmöte 85-02-16

ABC-ÖST styrelse får enligt uppdrag från ett enhälligt föreningsmöte föreslå följande ändring av §4 i ABC-klubbens stadgar.

BAKGRUND

ABC-klubben är en rikstäckande förening där enligt §4 alla medlemmar har samma rösträtt. Genom begränsningen att rösträtt inte kan överlätas kommer större delen av klubbens medlemmar att inte kunna föra sin talan och sin röst på ABC-klubbens möten p g a ekonomiska och tidsmässiga skäl.

FÖRSLAG

Vi föreslår att §4 sista meningen ändras till:
Rösträtt kan överlätas genom fullmakt. Fullmakterna skall inlämnas till och godkännas av mötet.

för ABC-ÖST
su
styrelsen

Lars Källnér
Lars Källnér
sekr

Nils Larsson
Nils Larsson
ordf

Motion till ABC-klubbens årsmöte 85-02-16

ABC-ÖST styrelse får enligt uppdrag från ett enhälligt föreningsmöte föreslå följande.

BAKGRUND

För närvarande finns i ABC-klubben två typer medlemmar seniorer och juniorer. Det finns familjemedlemmar som vill delta i ABC-klubbens och lokalavdelningarnas verksamhet men anser sig inte vilja betala full avgift.

FÖRSLAG

Vi föreslår därför att det skapas en medlemstyp s k familjemedlem avseende familjemedlemmar till en fullbetalande och med samma bostadsadress. Familjemedlemskapet berättigar inte till egna uppsättningar av ABC-bladet, kassetter och andra utskick från ABC-klubben. Avgiften för familjemedlem skall vara ett begränsat tillägg till den ordinarie medlemsavgiften tex 25:-.

för ABC-ÖST
su
styrelsen

Lars Källnér
Lars Källnér
sekr

Nils Larsson
Nils Larsson
ordf

I-Västs Årsmöte, stödier Hans Sturk's motion avgörande ändring av #4 i riksstyrelsen, ABC-klubbens stadgar.

smötet har liksom motionären, den afattningen att lokalavdelningarnas flytande, måste ökas.

Hans Sturk's motion avslås, kräver I-Väst att en arbetsgrupp, med representanter för flera lokalavdelningar skall till uppdrag, att ta fram ett förslag till hur lokalavdelningarnas intresse tillgodoses.

ANKOM
8 JAN 1985
Besv.....

ABC KLUBBEN

Styrelsens yttrande över inkomna motioner

a. Motion av Lasse Frej om medlemsmatrikel

Styrelsen beslöt på sammanträde 1984-11-29 att ta fram en ny matrikel. Underlaget för matrikeln är redan klart. Matrikeln omfattar 4187 namn. Uppgifterna är hämtade från klubbens medlemsregister och var aktuella per 1985-01-15.

Styrelsen anser att en medlemsmatrikel fyller ett viktigt behov att underlätta direkta kontakter medlemmar emellan. Den totala kostnaden för att framställa och till varje medlem distribuera en matrikel ökar dock proportionellt mot kvadraten på antalet medlemmar. Med den ökning av antalet medlemmar som skett sedan den förra matrikeln gjordes innebär detta att kostnaderna stiger med 84 %. Härtill kommer den ökning som den allmänna prisnivån medför. Mot denna bakgrund anser styrelsen att det är olämpligt att i stadgarna binda upp sig för hur ofta ny matrikel bör framtagas.

Den nya matrikeln kommer liksom tidigare att innehåller medlemmarna i alfabetisk ordning liksom i oostnummerordning. Dessutom finns ett register som ger sidanvisning för medlemsnummer. Matrikeln kommer inte att innehålla några uppgifter om medlemmarnas utrustning eftersom dessa uppgifter inte längre finns i medlemsregistret.

I budgeteten för 1985 har tagits upp 85 000 kr för ny matrikel.

b. Motioner från ABC-Väst och ABC-Öst angående röstning med fullmakt.

Styrelsen har förståelse för motionärernas krav att röstning i de fall motionärerna åberopar bör kunna ske genom fullmakt. Styrelsen anser dock att vissa regler måste tillkomma för att minska risken för missbruk.

Styrelsen föreslår att årsmötet beslutar att ändra § 4 i ABC-klubbens stadga till följande nya lydelse:

§ 4. RÖSTRÄTT

Såväl aktiv medlem som hedersmedlem har rösträtt med en röst vid årsmöte och extra föreningsmöte. Röstning med fullmakt är tillåten endast i nedan angivna fall.

Röstning med fullmakt är tillåten för ombud för lokalavdelningar i region som ej omfattar den ort där mötet hålles.

Varje ombud för en lokalavdelning får representera högst 10 röster avgivna med fullmakt från medlemmar i lokalavdelningen.

Tillsammans får ombuden från en lokalavdelning inte utöva rösträtt för mer än 15 % av totala antalet röster på mötet.

samt att i § 8 Årsmöte görs ett tillägg av ny punkt

5. Justering av röstlängd

och numreringen av tidigare punkter 5 till 17 ökas med 1.

c. Motion från ABC-Öst angående familjemedlemskap.

Styrelsen anser att lokalavdelningar bör kunna få ändra sina stadgar så att familjemedlemskap i lokalavdelningen möjliggöres.

Familjemedlemskapet bör stå öppet endast för de som tillhör samma familj som person som redan är full medlem i ABC-klubben och lokalavdelningen. Familjemedlemskapet gäller endast lokalavdelningen och ger inga medlemsförmåner i ABC-klubben. Det administreras helt av lokalavdelningen som själv får sköta registerföring och avgiftsuppbörd för dessa medlemmar.

BESTÄLL NU!

Starting FORTH, inkl kassett för ABC80	220 SEK
Starting FORTH, inkl diskett (ange typ av disk d v s 830/832, 838)	220 SEK
Starting FORTH, enbart boken	175 SEK
FORTH 79, enbart programvaran (ange typ av disk)	65 SEK

Om Du är intresserad av någon av ABC-klubbens publikationer får Du dem enklast genom att sätta in rätt belopp på ABC-klubbens postgirokonto 62 93 00-5.

Skriv på talongen vad Du vill ha samt en tydlig och läslig leveransadress.

Glöm inte att ange vilken maskin och DOS Du har när Du beställer någon av FORTH-disketterna.

ABC KLUBBEN

(HUR) LÄNGE LEVE ABC80!?

Ibland får man intrycket att ABC80 numera anses "ute". Det är en gammalmodig och förlegad apparat. Bäst göra sig av med sin så fort som möjligt och satsa på något annat, kanske ABC806 - eller rent av IBM PC..!

Visst är åttian gammal, enligt dator-måttstock. D v s den ursprungliga ABC80, med 16K och kassettspelare som yttre minne. Men om man diskuterar ABC80 i dag måste man ta hänsyn till de mycket kraftfulla tillsatser som i dag finns: 32K arbetsminne, 80 tecken per rad möjlighet att kraftigt utöka kommandorepertoaren med Superbasic eller Smartaid, skivspelare med dubbel packningstäthet och diverse annat.

Naturligtvis kostar allt det där extra pengar, och om någon i dag skall köpa en dator helt från början kan man komma billigare undan än med ABC80. Men nu talar jag om alla de datorer som redan finns hos oss.

Frågan är: hur länge till kan vi hänga med? Jag tycker mycket talar för att det blir länge än. Vi kan göra det mesta som behövs i hackersammanhang, från modem-kommunikation till dataspel - och det finns stora mängder program tillgängliga.

Apparaten är mycket väl genomforskad. Det finns möjligheter till åtskilligt, som på flertalet andra datorer är reserverat för de mystiska männen i vita rockar - och vad värdefullare är: genom ABC-klubben kan vi få kontakt med dem som kan tala om för oss hur man gör, även med sådant som inte står i instruktionböckerna.

På min apparat kan jag direkt läsa och skriva i arbetsminnet; jag kan ögonblickligen få tillbaka program som förlorats med RESET; jag kan läsa och vid behov skriva direkt på flexskivorna (och därmed i vissa fall laga trasiga skivor och förstörda filer).

Jag kan ta fram LIB på skärmen och jag kan dumpa skärminnehållet på printern utan att störa vad som finns i arbetsminnet. Jag kan leta rätt på alla förekomster i ett program av en viss variabel för att med en enkel skärmeditor ändra/rätta och veta att man inte har hoppat över något!

Jag kan skriva texter, redigera dem och spara dem utan att behöva uppta arbetsminnet med textprogrammet osv.

Det mesta av detta kan jag tyvärr INTE göra på någon 800-modell och jag har inte sett någon annan mindre dator där det går.

Visst finns det i dag BASICII, som är mycket bättre än ABC80-basic. Visst har man datorer med 16-bitars processor, färg, högupplösande grafik, flera ljudkanaler osv. Är dessa saker viktiga, då kan inte ABC80 hänga med.

Men hur viktiga är de? Är de verkligen viktigare än de andra saker jag räknat upp, där vår gamla traktor ändå ligger före?

Det som ABC80 var bra på för fem år sedan är den väl fortfarande (tillräckligt) bra på - ibland rent av bäst på - eller?

Vad anser läsekretsen? Vässa pennorna och skriv en rad!

Sven Wickberg

ABC-KASSETT 15

TRMHLP.TXT

Detta program definierar initialvärden för setup-parametrar i TERM100 terminal program (som emulerar VT100).

Inställningsförfarandet efterliknar 'setup'-moderna i TERM100.

Tryck R,T,Y eller U för att komma in i respektive setup-mode. De värden som visas kommer att bli defaultvärden för TERM100 vid uppstart och reset.

Ändra värdena genom att trycka på siffer-tangenterna 1 t o m 7.

TRMHLP.U.TXT

I SETUP-U anger man defaultvärden för de definierbara strängarna. Efter att man tryck 5, 6 eller 7 så skriver man in strängen som man vill ha den. CTRL-

CTRL-tecken måste anges med understyrkningsstecken () t.ex. M för RETURN. Vidare måste CTRL-SHIFT-O skrivas som "_ASCII(127)" och "-" måste skrivas som "-".

Inmatning av MELLANSLAG kan göras med framåtpil eller CTRL-S.

Max 25 tecken får ingå i en sträng.

Inmatning av sträng avslutas med RETURN eller mellanslag eller CTRL-X. CTRL-X tar inte bort strängen.

TRMHLP.L.TXT

SETUP-I är en specialmode i detta setup-program.

SETUP-I finns ej i TERM100. I denna mode kan man välja om tangentnedtryckningar ska ge klick i högtalaren.

Redaktionen har fått några frågor om litteratur speciellt avpassat för ABC-datorerna

Fråga:

Disassembler-rapporten, är den lämplig även för ABC-800-användare?

Svar:

"Disassembler", ABC-klubbens rapport nr 1 är en redovisning av programvaran i ABC80, och närmare bestämt med checksumma 11 273. Skillnaden mot andra checksummor på ABC80 är inte större än att man kan hitta vad man är ute efter. Det skall dock sägas att det inte bara är att läsa den från pärm till pärm, man bör nog vara ganska slämd i assembler-programmering för att kunna nyttja den fullt ut. Och då kan man få ut mycket av bokens dryga 300 sidor.

Och vissa av BASIC II:s rutiner finns ju med redan i BASIC I, men ligger nog på andra ställen. Det här är ju möjligt att med mycket träget eget arbete känna igen och hitta rutiner som kan nyttjas genom anrop från program även i ABC800/806.

Fråga:

Om inte, vilken bok rekommenderas då om man vill lära sig assemblerprogrammering på 800:an från grunden?

Finns det någon litteratur i stil med BIT för BIT med 800, men i stället avseende ABC806?

Svar:

BIT för BIT med 800 är att rekommendera och den gäller i stort sett även för ABC806.

Redaktionen

Bruksanvisning till DRAW16K.BAC och DRAW32K.BAC på kassett 15

DRAW är en subrutin i maskinkod.

Koden finns i DRAW16K.BAC resp DRAW32K.BAC tar 618 byte och lagras under BOFA i minnet. (Den innehåller även rutinerna för SPRITE)

Vad den gör är att snabbt dra linjer på skärmen. Du kan få den att dra en linje eller tusen med ett CALL till rutinen.

Man kan skapa flera bilder med massor av linjer. Dessa bilder lagras i en matris i BASIC.

DRAW-rutinen som ritar linjerna är gjord så att det aldrig blir ERROR 62, utan då hörs bara ett tickande i högtalaren som upplysning och de delar av linjerna som finns inom skärmen ritas. Inte ens de tecken som ger grafmod förstörs av misstag.

DRAW fungerar på både 40- och 80-tecken skärmbredd.

DRAW tar värdena för linjerna från den plats i minnet där tolken lagrat dem.

DRAW kan både rita och sudda.

För att använda DRAW i egna program är det lämpligt att utgå från programmet DRAWJUP.BAS .Där finns en färdig subrutin INITIERA som sköter lagring av linjer i resp bild.Den räknar även ut var maskinkoden ska hämta värdena till alla linjers ändpunkter.

Det du behöver göra för att skapa egna linjer/bilder är :

- 1) Bestäm antal bilder och linjer/bild (rad 110).
- Initiera variablerna (rad 120).
- 2) Sätt P%=bildnr du ska bearbeta eller skapa.
- 3) Lagra en linje:
100 X1%=<kolumn>;Y1%=<rad>;
X2%=<kolumn>;Y2%=<rad>;GOSUB 60021
- 4) Upprepa 3) tills bilden är klar.
- 5) Sätt skärmen i grafmode:
150 ;CHR\$(12):FOR I=0 TO 23 :
;CUR(I,0);NEXT I

När bilderna är skapade får man dom blixtnabbt visade med följande satser.

(Rita bild 2)

POKE Q%,Q1% : REM setdot

Z%=FNP%(2) :REM execute PIC 2

(Sudda bild 3)

POKE Q%,Q0% : REM clrdot

Z%=FNP%(0) :REM execute PIC 3

SPRITE är en subrutin i maskinkod

Både DRAW- och SPRITE-rutinerna ligger i DRAW16K.BAC (för 16Kbyte minne) och DRAW32K.BAC.

Sprites är "gubbar" som kan förflyttas på skärmen utan att förstöra den befintliga bild som de rör sig över.

Lista programmet SPRITE.BAS och försök förstå det.

Här är lite hjälp för egen programmering

"Gubbarna", högst 4 st görs lättast i DATA-satserna. Men man kan även lagra dom själv byte för byte och POKA dom på plats.Det senare kostar mindre minne.

Om du gör (POKE Q3%,1) så fungerar gubbarna var för sig vid förflyttning. Om du däremot gör (POKE Q3%,0) så avlöser dom varandra vid förflyttning.

En sprite förflyttas sålunda:

100 Z%=FNS%(S,R,K)

S= sprite nr 1,2,3 eller 4.

R= till rad i grafmod.

K= till kolumn i grafmod.

HAFISK

VARFÖR LÅTA DATORN SPELA MED SIG SJÄLV?

Det finns dock en rad exempel på "spel" där datorns fantasilösa och helt logiska funktion är en tillgång. Man matar programmet med ett antal regler och utgångsvärden, och sedan utför den på kort tid ett stort antal "drag" i detta spel.

"Spel" av denna sort kan man t ex kalla meteorologiska program som ger oss endygnsprediktor för vädret i TV. Det är ett aktningsvärt jobb att med hjälp av tusentals mätvärden på tryck, temperatur, vind osv räkna ut vädret. Teorin fanns klar redan för 100 år sedan, men det fordrade månaders räknearbete. Även datorn lär behöva nästan en vanlig arbetsdag på sig för att få fram en femdygnsprediktor.

Många andra simuleringar är exempel på samma sak, men det finns också en flora av "Automatos" (automatiska spel) som uppfunnits av andra skäl. Mest känt är kanske amerikanen Conways spel Life. Det spelas på ett rutnät med "brickor" som kan läggas ut i ett valfritt startmönster.

Sedan gäller följande regler:

1. En bricka med färre än 2 och fler än 3 grannar "dör" (av isolering/överbefolkning) och tas bort.

2. I en ruta med 3 grannar "föds" en bricka.

Dessa enkla regler ger upphov till en enorm, men ändå klart lagbunden variation av mönster som sysselsatt många både forskare och "lekmän" (förlåt vitsen) och avkastat åtskilliga artiklar och avhandlingar.

En variant på ett datorprogram för Life finns i 100 Basic Computer Games.

Det är tveksamt om man kan ha någon annan "nytta" av Life än det rent underhållande resp grundforskningsmässiga, men här kommer en snarlik "automat" som möjligen kan hjälpa den intresserade till större insikter i aktuella ekologiska problem.

GRÖNLANDSVALENS GÅTA

Hur kan det komma sig att världens största djur (grönlandsvalen) kan livnära sig på världens minsta djur (plankton). Av allt att döma gick det mycket bra till dess människan blandade sig i leken och kanske snart har utrotat valen i fråga.

Ett tips om hur man kunde studera en aspekt av detta problem fick jag i decembernumret (1984) av Scientific American. (I denna hade Martin Gardner under många år en spalt Mathematical Games, där han bland annat rapporterade om Life-spelet. Vid hans pensionering för något år sedan

visade det sig svårt att ersätta honom. Just nu har man ett A K Dewney som skriver om Computer Recreations. Det är därifrån inspirationen till denna artikel kommer.)

HAJAR OCH VANLIG SMÅFISK

I havet (rutnät) simmar hajar och fiskar (hajmat). I varje spelomgång flyttar alla som kan till en närbelägen ruta: hajarna helst till en fiskruta, varvid fisken fångas och försvinner från brädet, fisken till en ledig ruta.

Om hagen inte fångar fisk dör den - man kan ge den ett visst antal chanser.

Alla havets invånare förökar sig (genom delning!) efter det antal spelomgångar man har bestämt. Fisk i stim som inte kan flytta kan inte heller föröka sig.

Om hajarna blir för många svälter somliga ihjäl. Om de blir alldeles för många hinner de först äta upp all fisk, varpå havet blir tomt - den slutgiltiga katastrofen.

Hur skall variablerna ställas vid spelets början för att katastrofen inte skall inträffa utan man skall få ekologisk jämvikt i systemet?

VOLTERRAS EKVATIONER

Den här typen av jämviktsproblem har studerats både teoretiskt och praktiskt i många år. Forskare vid namn Lotke och Volterra ställde upp invecklade matematiska ekvationer som skulle visa variationerna mellan byte och rovdjur i mera invecklade system. Man har försökt pröva hållbarheten hos teorierna med jaktstatistik från bl a Hudson Bay Company.

Allt visar att om bytesdjuren är tillräckligt många, kommer också rovdjuren att öka ända till dess att bytesdjuren inte räcker till, utan minskar i antal. Med någon fördröjning minskar även rovdjuren, vilket leder till att bytesdjuren på nytt blir fler, vilket gör att rovdjuren ökar osv.

HAFISK-PROGRAMMET är ett försök att studera sambanden empiriskt. Det innehåller lärrika exempel på användning av matriser och slumpstal, och visar en metod att undersöka ett rutnät. Framför allt upptäcker man dock hur viktigt det är med klara och logiska programsteg för att täcka alla tänkbara alternativ. Inga godtyckliga GOTO-hopp kan tillåtas. Mera om detta nedan.

ANALYS

Programmet arbetar med fyra matriser: $H(R,K)=0$ om rutan R,K inte innehåller någon haj, annars ett tal som anger hajens "ålder"

$F(R,K)=0$ om R,K inte innehåller fisk annars anges fiskens "ålder"

$S(R,K)$ anger hur många drag som hagen på R,K har svultit

$D(R,K)=-1$ om pjäsen på rutan har flyttats under innevarande omgång, annars $=0$.

Man skulle i princip kunna få in all denna information i samma matris, men det blir programmessigt mödosammare och eftersom internminnet räcker blir detta det enklaste och snabbaste.

För att minska minnesåtgången och öka exekveringshastigheten använder jag i programmet konsekvent heltal: $D\%(R\%,K\%)$ osv, men jag hoppar över % i förklaringarna.

Raderna 40-60, 1130 samt 5110 behövs endast om man vill ha spelprotokollet utskrivet. Ett spel kan behöva pågå många timmar, kanske hela natten.

90-410 sätter variablernas startvärden. Man kan i stället, t ex med något av de i bladet nyligen visade meny-programmen visa initieringen och ge möjligheter till justering från tangentbordet.

Observera att matriserna måste dimensioneras en enhet högre än yttervärdena R och K (och att R och K inte får vara mindre än 1. Vid avsökningen av rutornas omgivningar (4090-) arbetar man ju med +1 och -1.

1000-1130 sätter upp utgångsställningen. Jag har valt ett enkelt slumpstalsurval, som duger bra om man inte behöver veta exakt hur många hajar och fiskar man skall börja med.

För varje ruta R,K vill man ha ANTINGEN fisk (1041-60), ELLER haj (1071-90) ELLER ingenting (1070). Urvalet ligger i RND-raderna, så att endast EN av delarna utförs. 1040 innebär att att det är 60 procents chans att programmet hoppar till 1070, som i sin tur betyder att det är 80 procents chans för ett tomt rum.

Radnummer som slutar på 1 kan utelämnas. Om man tar bort REM kan de användas för att begränsa antalet fiskar resp hajar.

I haj- resp fiskdelen sker samma rutin: Fisk ritas som punkt, haj som O, fiskarna/hajarna räknas i F resp H och sedan tilldelas de en slumpvald ålder som ligger mellan 1 och fortplantningsåldern. Detta sker för att inte alla skall fortplanta sig samtidigt.

HUVUDPROGRAMMET 600-900 är en oändlig slinga. Först nollställs matrisen $D\%()$, sedan flyttas hajarna, sedan fiskarna och slutligen ritas den nya spelplanen och statistiken skrivs.

GÅ ÖVER KANTEN

Det har våra fiskar simmar i ritas på skärmen som en ruta, men rutinen 1600-1650 ser till att en pjäs som går över kanten åt höger dyker upp igen på vänsterkanten, och likadant uppåt och nedåt.

I verkligheten fungerar havet som ytan på innerslagen till ett bilhjul. Våra havsinvånare märker alltså inte av några gränser. Det är bara vi som "klippt upp" slangen för att få en tvådimensionell yta att jobba med på skärmen.

FLYTTNING

De verkliga problemen kommer vid flyttningen. För varje befintlig haj skall man:

1. undersöka varje omgivande ruta
 2. se OM den innehåller fisk (2110)
 3. ANNARS se om den innehåller haj
- På nytt har vi tre olika rutiner och programmet skall endast genomlöpa en av dessa.

Finns fisk numreras rutan med räknaren Y och koordinaterna sparas i FI() och GI().

Finns haj är rutan upptagen och utan intresse och vi går vidare till nästa.

Återstår möjligheten tom ruta. Den numreras med X och koordinaterna sparas i HI() och II().

När alla omgivande rutor har kartlagts letar man i första hand efter en fisk (2220-). I 2800- sker slumpvis val av befintliga fiskar, och man återkommer med rutan Q,P.

En haj som tagit en fisk svälter inte längre varför svältnutriten får en nolla på både R,K och Q,P. Likaså nollställs fiskmatriken på denna ruta och fisk-punkten suddas ut (2255).

Denna sista manöver - liksom motsvarande 2455 och i 2420 - tillkom senare när jag gärna ville kunna följa pjäsernas rörelse. Just 2255 är troligen helt överflödigt: det kommer ju en haj på den rutan och då försvinner punkten i alla fall.

Nu återstår en viktig sak. Om hajen är tillräckligt "gammal" är det dags för fortplantning. Det sker genom att en haj får stå kvar i den gamla rutan samtidigt som man flyttar en haj till den nya. Denna rutin ligger på 2400-60 därför att jag från början tänkte lägga vissa gemensamma manövrer där. Rutinen borde legat omedelbart intill fiskätardelen. Då hade man sluppit ett GOTO.

OM hajen är äldre än Å2 sker delning, och båda delarna får åldern 1. I annat fall skall den nya rutan vara 1 äldre än den gamla och den gamla skall nollställas. Dessa villkor klaras med 2410 och 2420.

Om det inte fanns någon fisk utväljs i stället ett tomrum att flytta till (2280-2340). Här tillkommer en komplikation som heter svält. Svältvektorn S(Q,P) räknas upp med 1. Men nu ville jag gärna se att ihjälsvultna hajar genast avslägsnades från brädet, därav subrutinerna 3000-. Om hajen svultit för länge skall den tas bort och matrikerna nollställas, i annat fall skall den ritas in på Q,P, tas bort från R,K, få åldern 1 eftersom den på nytt får stå på kö för att föröka sig. Slutligen skall draget markeras i D(). Puh! Men det verkar fungera som det skall!

Flyttning av fiskarna är enklare och följer samma mall.

Återstår att rita spelplanen. Detta har nu redan skett varför det mest av rutinen 5000- är dubbelarbete. Det har dock visat sig bra med en omritning, eftersom rutinen kan avslöja programfel - om nämligen rutinen ändrar lägena! 5050 och 5060 räknar hajar och fiskar, och statistiken redovisas på skärmen och ev papperet.

Slutligen sker en kontroll om fiskar resp hajar är slut. I så fall stannar programmet och datorn sänder flyglarmet (6000).

TIPS FÖR KÖRNING

När programmet är klart, avbuggat och fungerande, gäller det att hitta lämpliga variabelvärden. Man kan börja med ett relativt litet "hav". En fördel är att varje omgång tar kortare tid. Man märker också hur de andra variablerna påverkar utgången.

Det visar sig faktiskt inte så lätt att hitta en kombination av variabelvärden som leder till överlevnad.

Om fiskarna har för lång reproduktionstid blir det givetvis utrotade. Detsamma gäller om hajarna tillåts jaga för länge på fastande mage. Rent allmänt gäller att hajarnas reproduktionstid bör vara minst ett par gånger längre än fiskarnas.

Ofta händer det att hajarna nästan dör ut när ett stim tar slut. Kanske blir det t o m bara en kvar. Detta har nackdelen att denne haj och dess avkomlingar alltid fördubblar sig samtidigt, vilket under vissa förhållanden kan äventyra fiskbeståndet och jämvikten.

Man kan prova med ett ytterligare förökningsvillkor:

```
2410 IF H%(R%,K%)>2% AND RND<.2 THEN....
```

Detta innebär att förökningsmogna hajar måste dra lott om vem som får bli dubbel och att endast 20% får tillstånd. Detta förlänger hajens förökningsålder, men sprider samtidigt ut tillfällena, så att hajbeståndet ökar mera sansat.

Sven Wickberg

```
10 REM HAJFISK
11 REM 84 02 28 Sven Wickberg
30 REM -----
40 REM öppna printer
50 W%=1%
60 OPEN 'pr:' ASFILE W%
80 REM -----
90 REM initiering, variabler etc
200 A1%=2% : REM fiskålder vid fortpl
210 A2%=4% : REM hajålder vid fortpl
220 A3%=2% : REM tid för hajsvält
300 R0%=3% : R9%=16% : REM gränser för rad
310 K0%=5% : K9%=37% : REM gränser för kol
350 DIM F%(R9%+1,K9%+1),H%(R9%+1,K9%+1),S%(R9%+1,K9%+1),D%(R9%+1,K9%+1)
400 RANDOMIZE
410 ; CHR$(12%);
450 GOSUB 1000 : REM "skapelsen"
460 REM -----
500 REM huvudprogram
600 GOSUB 1500 : REM nollställ "dragmarkören" D%( )
700 GOSUB 2000 : REM hajflytt
800 GOSUB 4000 : REM fiskflytt
900 GOSUB 5000 : REM rita spelplan
910 GOTO 600
1000 REM -----
1010 REM skapelsen
1020 FOR R%=R0% TO R9%
1030 FOR K%=K0% TO K9%
1035 ; CUR$(R%,K%);
1040 IF RND>.3 THEN 1070
1041 REM IF F%>200% THEN 1070
1050 ; '.': F%=F%+1%
1060 F%(R%,K%)=1%+RND*A1% : GOTO 1100
1065 REM -----
1070 IF RND>.2 THEN ; ' ' : GOTO 1100
1071 REM IF H%>20% THEN 1100
1080 ; '0': H%=H%+1%
1090 H%(R%,K%)=1%+RND*A2% : S%(R%,K%)=RND*A3%
1100 NEXT K%
1110 NEXT R%
1120 ; CUR$(22%,0%)F%;H%;' 'A1%;A2%;A3%
1130 ; $W%, 'start: fiskar'F%',hajar'H%',A1'A1%',A2'A2%',A3'A3%
1140 REM -----
1500 REM nollställ D%( ) "dragmarkör"
1510 FOR R%=R0% TO R9%
1520 FOR K%=K0% TO K9%
1530 D%(R%,K%)=0%
1540 NEXT K%
1550 NEXT R%
1560 RETURN
1570 REM -----
1600 REM "gå över kanten" (wrap around)
1610 IF Q%<R0% THEN Q%=R9%
1620 IF P%<K0% THEN P%=K9%
1630 IF Q%>R9% THEN Q%=R0%
1640 IF P%>K9% THEN P%=K0%
1650 RETURN
2000 REM -----
2010 REM hajen flyttar
2020 FOR R%=R0% TO R9%
2030 FOR K%=K0% TO K9%
2032 IF H%(R%,K%)=0% THEN 2500 : REM ingen haj
2033 IF D%(R%,K%) THEN 2500 : REM redan flyttad
2045 REM -----
2050 REM kolla omgivningen
2060 X%=0% : Y%=0%
2070 FOR I%=-1% TO 1%
2080 FOR J%=-1% TO 1%
2090 Q%=R%+I% : P%=K%+J%
2100 GOSUB 1600 : REM wrap around
2110 IF F%(Q%,P%)=0% THEN 2150 : REM ingen fisk
2120 Y%=Y%+1% : F1%(Y%)=Q% : G1%(Y%)=P% : REM räkna fiskarna och håll deras lägen
2130 IF Y%>0% THEN 2180 : REM fisk finns hoppa över hajarna
2140 REM -----
2150 REM kolla haj
2160 IF H%(Q%,P%) THEN 2180 : REM rutan upptagen
2170 X%=X%+1% : H1%(X%)=Q% : I1%(X%)=P% : REM räkna tomrummen och håll deras lägen
2180 NEXT J%
2190 NEXT I%
2195 REM -----
2200 REM omgivningen klar - åtgärder
2210 IF Y%=0% THEN 2280 : REM ingen fisk sök tomrum
2220 GOSUB 2800 : REM välj fisk P,Q
2230 S%(R%,K%)=0% : REM svält slut
2240 S%(Q%,P%)=0%
2250 F%(Q%,P%)=0% : REM fisk uppäten
2255 A$=' ' : GOSUB 9000
2260 GOTO 2400 : REM reproduktion?
2270 REM -----
2280 REM kolla tomrum
2300 IF X%=0% THEN S%(R%,K%)=S%(R%,K%)+1% : GOSUB 3010 : GOTO 2500 : REM kan ej flytta men svälter
2310 GOSUB 2900 : REM välj tomrum P,Q
2320 S%(Q%,P%)=S%(R%,K%)+1% : GOSUB 302 : REM kolla hajdöd
2330 S%(R%,K%)=0%
2340 GOTO 2500 : REM ingen repr vid svält
2390 REM -----
2400 REM kolla reproduktion
2410 IF H%(R%,K%)>A2% THEN A%=1% ELSE A%=H%(R%,K%)+1%
2420 IF A%=1% THEN H%(R%,K%)=1% : GOSUB 2700 ELSE H%(R%,K%)=0% : A$=' ' : GOSUB 9999
2450 H%(Q%,P%)=A%
2455 A$='0' : GOSUB 9000
2460 GOSUB 2710 : REM markera drag
2500 NEXT K%
2550 NEXT R%
2560 RETURN
2590 REM -----
2600 REM markera drag
2700 D%(R%,K%)=-1% : RETURN
2710 D%(Q%,P%)=-1% : RETURN
```

```

2720 REM -----
2800 REM välj fisk
2810 Y1%=Y%*RND+1%
2820 Q%=F1%(Y1%) : P%=G1%(Y1%)
2825 GOSUB 1600 : REM wrap around
2830 RETURN
2840 REM -----
2900 REM välj tomrum
2910 X1%=X%*RND+1%
2920 Q%=H1%(X1%) : P%=I1%(X1%)
2925 GOSUB 1600 : REM wrap around
2930 RETURN
2940 REM -----
3000 REM kolla hajddöd, ta bort död haj
3010 IF S%(R%,K%)>A3% THEN 3030 ELSE
  GOSUB 2700 : GOTO 3040
3020 IF S%(Q%,P%)>A3% THEN S%(Q%,P%)=0% :
  A$=' ' ELSE A$='O' : H%(Q%,P%)=1% :
  GOSUB 2710 : REM markera
3025 GOSUB 9000 : REM rita
3030 H%(R%,K%)=0% : A$=' ' : GOSUB 9999
3040 RETURN
3050 REM -----
4000 REM
4010 REM fisken flyttar
4020 FOR R%=R0% TO R9%
4030 FOR K%=K0% TO K9%
4040 IF F%(R%,K%)=0% THEN 4270 : REM
  ingen fisk
4050 IF D%(R%,K%) THEN 4270 : REM redan
  flyttad
4060 REM -----
4070 REM kolla omgivningen
4080 X%=0% : Y%=0%
4090 FOR I%=-1% TO 1%
4100 FOR J%=-1% TO 1%
4110 Q%=R%+I% : P%=K%+J%
4120 GOSUB 1600 : REM wrap around
4130 IF H%(Q%,P%) OR F%(Q%,P%) THEN 4150 :
  REM rutan upptagen
4140 X%=X%+1% : H1%(X%)=Q% : I1%(X%)=P% :
  REM räkna tomrummen och håll
  deras lägen
4150 NEXT J%
4160 NEXT I%
4165 REM -----
4170 REM omgivningen klar - åtgärder
4180 REM kolla tomrum
4190 IF X%=0% THEN GOSUB 2700 : GOTO
  4270 : REM kan ej flytta
4200 GOSUB 2900 : REM välj tomrum P,Q
4210 REM -----
4220 REM kolla reproduktion
4230 IF F%(R%,K%)>A1% THEN A%=1% ELSE
  A%=F%(R%,K%)+1%
4240 IF A%=1% THEN F%(R%,K%)=1% : GOSUB
  2700 ELSE F%(R%,K%)=0% : A$=' ' :
  GOSUB 9999
4250 F%(Q%,P%)=A%
4255 A$='.' : GOSUB 9000
4260 GOSUB 2710 : REM markera drag
4270 NEXT K%
4280 NEXT R%
4290 RETURN
4300 REM -----
5000 REM
5005 F%=0% : H%=0%
5010 REM rita spelplan
5020 FOR R%=R0% TO R9%
5030 FOR K%=K0% TO K9%
5040 : CUR(R%,K%);
5050 IF F%(R%,K%) THEN ; '.' : F%=F%+1%
5060 IF H%(R%,K%) THEN ; 'O' : H%=H%+1%
  ELSE ; ' ' ;
5070 NEXT K%
5080 NEXT R%
5090 T%=T%+1% : REM varvräknare
5100 : CUR(23,0)T% ; F% ; H% ;
5110 : $W%,T%;F%;H%;
5120 IF H%=0% THEN 6000
5130 IF F%=0% AND H%=0% THEN 6000
5900 RETURN
6000 OUT 6%,5% : END
8900 REM -----
8990 REM direkt skärmutskrift
9000 : CUR(Q%,P%)A$ : RETURN
9999 : CUR(R%,K%)A$ : RETURN

```

VDO-EDITORN, på ABC-KASSETT 14

När VDO-EDITORN var ny och innan artikeln i ABCbladet 1-85 fick jag flera påringningar till jobbet. - Bl a ringde en medlem från Hallstahammar. Han ville ha flera olika tabuleringsmöjligheter, utan att köra olika VDO:n varje gång. Det är ju opraktiskt vid enkelsidig och enkelpackad diskett, där man bara har 70k att lagra på..

Häromlördagskvällen när jag syndade med att tänka VDO för jag behövde en ny tabuleringsrad för en ny tabelluppställning, tänkte jag till.

Först övade jag med startfilen VDO.BAC och det fungerade. Men det blir något otydligt med 5-6 likadana .32K-program, som jag haft det till nu, med bara ändrad rad 1050.

Jag har på jobbet tillgång till 300k diskett. Så jag provade med att skriva in raderna 411-435 varvid jag naturligtvis med Murphys hjälp skrev över gamla rad 420 innan jag ändrat den till rad 435. Sedan skrev jag till rad 455 RESTORE 1060 så det inte blir fel DATA satser som ska läsas på rad 460 och framåt.

Nya DATA-rader 1050-1059 skrivs sedan till efter behov. Dock en praktisk gräns för GET-satsen i rad 420 för talvärden 0 - 9. Med 0 måste man sprida litet till på raderna, eventuellt flytta rad 420 och raderna framåt. Att märka även att gamla rad 430 ändrats till rad 438.

Kom ihåg att tabuleringsciffrorna anger hur många tecken som hoppas över, dvs cursorn ställer sig i positionen efter.

AAA-A kan DU tänka DIG, de funkade!!! så nu kan jag rensa ut en hel skrälldus med .32K-program där bara rad 1050 är ändrad. Texten på raderna 411 - -- får Du hitta på själv, Du vet väl vad Du använder Dina VDO:n till själv!!

Ett sätt att använda VDO- och TV-editorerna

Sedan kan jag berätta att jag använder tabuleringen litet lätjo. Jag skriver apparatlistor på skrivmaskin liggande format A3 och kan då skriva ut 155 tecken vid 10 tecken per tum. Det går inte direkt från VDO:n som bara medger 120 tecken ut. Detta är för att datorn inte klarar att läsa in fler tecken som bekant. Nåväl detta ordnar jag med en i datorn tvåradig "rad". Om vi studerar rad

```

1050 DATA 5,12,28,32,41,68,73,84,-1,
  "Tabulatorinställningar"

```

så används 5,12,28,32,73 på första raden och 41,68,84 på andra raden. Första raden avslutas i position 73 där jag skriver dit tecknet & och ett return.

Sedan kommer det fiffiga. Jag sparar ner texten och resettar datorn, startar upp TV-Editorn, tar in texten, använder R-kommandot -exempelvis- 55R<RET>\$\$. På de rader dvs varannan rad där & finns, plockas & bort tillsammans med radslutet och raden under skarvas på.

Den "hela" skarvade raden får då tabbarna 5,12,28,32,72,113,140,156. Den "nya" raden kan inte skickas ut med ;S-kommandot utan jag använder ;T-kommandot som inte har radlängdskontroll och där jag själv får definiera skrivare. Allra först i texten ges skrivarinitering - smalttext - exempelvisvis för matris och liggande A4 eller ingenting för vår Facit 8105 bredvals, där vi kan ställa in manuellt.

När jag vet att filerna är riktiga använder jag sedan en fixad version av GT's VISA. Den kan skarva ihop två rader genom att ta bort "&<RETURN>" och gör slutlig utskrift på förtryckta apparatlist-blanketter. Detta har äntligen blivit av nu. Vi har haft Faciten i två år nu!!

Claes Schibler

```

411 ONERRORGOTO 411 : ; CHR$(7%,12%)CUR
  (6%,10%)'AC 1 ? AC-TABELL 10 TPT
  TRYCK 1'
412 ; TAB(10)'AC 2 ? AC-TABELL 12 TPT
  TRYCK 2'
413 ; TAB(10)'AC 3 ? AC-NO-TABELL
  TRYCK 3'
420 GET A$ : Ö%=VAL(A$) : IF Ö%<1% OR Ö
  %>3% 411
421 ON Ö% GOTO 422,423,424
422 RESTORE 1050 : GOTO 435
423 RESTORE 1051 : GOTO 435
424 RESTORE 1052 : GOTO 435
435 FOR I%=0% TO 8% : READ Ö% : POKE A$
  +36%+I%,Ö% : IF Ö%<-1% NEXT I%
438 READ Ö%
440 N9%=3% : DIM A$(N9%)
450 ONERRORGOTO 530
455 RESTORE 1060
460 READ D%,Ö%,N% : FOR I%=0% TO N9% :
  READ A$(I%) : NEXT I%
1040 DATA 4,"Repetitionskonstant"
1050 DATA 5,12,28,32,41,68,73,84,-1,"Tab
  ulatorinställningar"
1051 DATA 6,15,34,38,48,81,87,100,-1,"Ta
  bulatorinställningar"
1052 DATA 14,47,87,-1,"Tabulatorinställn
  ingar"
1060 DATA 20,6238,10,175,1,240,216,SLUT

```

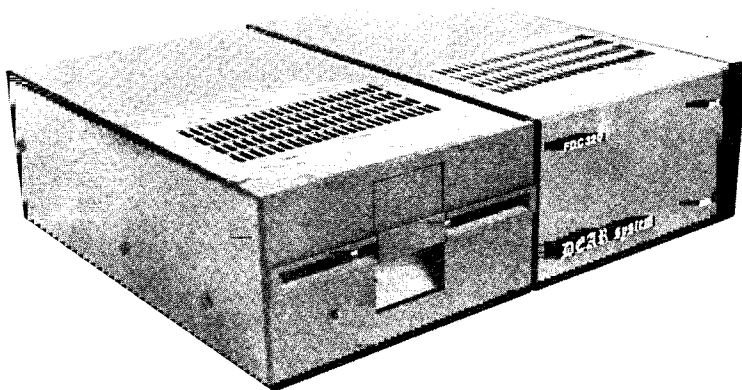
```

1 REM SAVE VISAACUT
10 REM VISA texttrader på skärmen och
  skriv ut på skrivare
15 REM Program av Gunnar Tidner
17 : CHR$(12%)'vill Du ha PRINTERUT
  SKRIFT (J/N) " : GET X$ : X%=0%
20 : ; ; ; "VISA filnamn + .EXT " :
  : INPUT Z$ : IF NOT (X$="J" OR X$=
  "j") 30
25 : "SÄTT PÅ SKRIVAREN " : OPEN "VR:"
  ASFILE 4 : X%=1%
30 OPEN Z$ ASFILE 1
35 DIM A$=240%
40 DIM B$=119%
50 FOR I%=1 TO 10000
70 ONERRORGOTO 110
80 INPUTLINE $1,B$ : IF INSTR(69%,B$,
  '&') THEN 200
85 A$=B$
90 : A$;
92 GET X$ : IF X$="Z" OR X$="z" END
93 IF X$="N" OR X$="n" 100
95 IF X$ : $4A$;
100 NEXT I%
110 IF ERRCODE=34% THEN ; "Antal=";I%-1%
  ELSE ; "Fel nr";ERRCODE
120 END
200 A$=LEFT$(B$,LEN(B$)-3%)
280 INPUTLINE $1,B$
285 A$=A$+B$
300 GOTO 90

```

Rad 93 betyder hoppa över utskrift denna rad som visas på skärmen rad 90. Jag kan således välja vad som ska skrivas ut.

* SUCCÉN FORTSÄTTER ! *

DEAR system

5" SKIVMINNE TILL ABC80 ! : ☆

- I grundutförande med en drive och kontrollerenhet, som kan byggas ut upp till fyra floppys och RAM-disk !
- Hela ABC:s minnesoption finns förberedd i grundversionen !
- Ett helt nytt förbättrat DOS ingår, med ett mycket stort antal möjligheter och är helt kompatibelt med ABC80:s kommandon och instruktioner.
- DATA: 320 Kbyte, 80 spår SS DD 4 mS spår till spår. ☆

→ MJUKVARAN I DEAR system: ☆

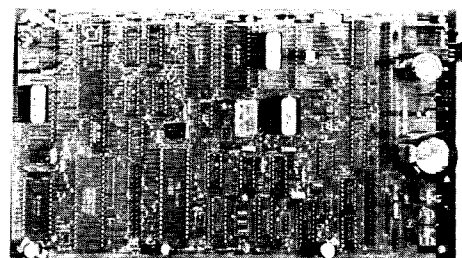
- ★ Ett mycket stort antal programvaror medföljer på diskett, exempelvis:
 - Professionell Ordbehandling
 - Fakturering, Kontraktsplaner
 - Konverteringsprogram, ABC-DOS till AODOS
 - Autostartprogram, från diskett
 - Z80 Monitor debugger
 - Massor av spel etc.
 - Totalt över 30 filer på diskett ! :

★ D Y S A N disketter till bra priser!

Disketter till alla datorsystem !
Priser från 19 :- styck ! ☆
Diskettboxar med lås. 120 box 170:-

□ BYGG DITT EGET FLEXKIVE-SYSTEM ! ☆

- ★ Nu kan du som tycker om att bygga själv, göra ditt eget system ! Nu säljes lösa kontrollerkort !
- Monterat och testat DEAR system kontrollerkort, med AO-DOS och Manual
PRIS: 2.990:-
- Lös floppydrive, passande DEAR system
PRIS: 1,190:-

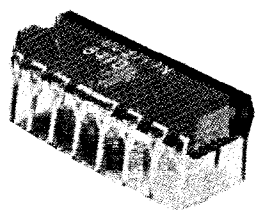
från: 1.990:- ★ RAM - DISK TILL DEAR system: (lev. som-85) ☆

- Enkel montering i kontrollerenheten, ger en mycket snabb acces av filer
- Minnesstorlek från 64 Kbyte upp till 320 Kbyte
- System-Klocka som på skärm kan visa, år, månad, dag, veckodag, timme, minut, sekund
- Registerar automatiskt datum på filer vid SAVE

MODEM: Luxors akustiska 300 Bauds modem till ABC80 till specialpris ! : ☆
Med mjukvara och kablage. Har kostat 2.700 :- PRIS NU: ENDAST 795:- !!

BUS-EXPANDER till DEAR system. Ger två extra kortplatser i kontrollerenhet. 395:-

KOMPONENT SPECIAL: ☆ (avser styckepreiser !)

2114 SRAM	15:90			Z80A CPU	26:-	★	☆
6116 CSRAM	38:-		★	8255AC-2 PPI	35:-		
6264 CSRAM	98:-	★	☆	8255AC-5 PPI	31:-	☆	
4164 DRAM	24:90			uPD765A FDC	135:-		☆
41256 DRAM	89:-		★	9229BT FDIC	290:-	★	☆
2764 EPROM	48:-	☆					

Motstånd, dioder, kontaktdon, stiftlistor etc. Begär priser.

ALLA PRISER
EXKL. MOMS.

För prospekt med data och priser, Skriv eller ring till :

A.O. elektronik

Postadress
Box 115
684 01 MUNKFORS

Besöksadress
G:a Brukskontoret
MUNKFORS

Telefon
0563-509 38

* MSG *

*** ABC800 ***

Ärende: V24:an på ABC800

Text 101 Gunnar Faith-Ell <2733>

Det fanns visst en artikel i QZ-KOM för länge sedan, det kanske vore något att leta fram och publicera i nästa ABC-blad. Här följer lite som jag skrivit upp:

V24: (CHB)
Läsning,
OUT 65,16
INP (65)

Om pinne 5 är hög så är bit 5 i resultatet satt och om pinne 8 är hög så är bit 3 satt.

För att sätta
pinne 1 skrives OUT 65,5 OUT 65,128
pinne 4 skrives OUT 65,5 OUT 65,2
pinne 1+4 skrives OUT 65,130

För att stänga av dessa skrives OUT 65,24. För att sätta kassettreläet skrives OUT 67,5 OUT 67,128 och för att bryta det skrives OUT 67,24.

Om man vill skriva på PR:(CHA) istället för V24:(CHB) så ändras första siffran i OUT-kommandona till 35 istället för 65.

Allt detta med reservation för fel vid avskrift.

Ärende: Byte av UFD-bibliotek

Text 257 Göran Altius <123>

Är det någon som vet om det går att byta UFD-bibliotek i ett program ?

Text 258 Bo Kullmar <1789>
Kommentar till text 257

Poka in adressen till UFD-et i 65527, dvs sektorsadressen. För att ta reda på vilken adress du skall poka in så aktivera UFD:et och peeka av det med PEEK2. Du bör också poka in UFD-drive i 65529.

Skriver du något i 65526 så nollställs inte UFD:et vid reset. Jag har för mig att där skall stå 165 då, men det har jag skrivit i ABC-bladet nån gång.

Programmet NYMON.800 som finns i programbanken fungerar så att det pokas in UFD:en. Man kan naturligtvis också ta reda på adressen till UFD:et genom att läsa lib:et i stället för att hårdkoda adressen i programmet.

Ärende: Kommando I/O-kort

Text 159 Stephan Hellqvist <2126>

I BYGG UT ABC80/800 med DATABOARD 4680 står på sid 11 om kommandon för styrning av I/O-kort.

OUT 2,<Kommando C1>
OUT 3,<Kommando C2>
OUT 4,<Kommando C3>
OUT 5,<Kommando C4>

"Funktionen hos dessa kommandon är olika för olika kort varför man måste läsa specifikationerna för att förstå hur det aktuella kortet hanterar signalen."

Eftersom det inte medföljer några specifikationer till kontrollkortet till skrivminnet (med WD179X), undrar jag hur jag använder uppräknade kommandon och vad dessa utför.

Text 161 Benny Löfgren <2615>
Kommentar till text 159

Dessa kommandon varierar med vilken controller du har.

Text 259 Göran Altius <123>

Det pratades lite om vilka kommandon man kan ge till styrkortet för disken i Medforum. Eftersom det handlar om ABC800 (eller gäller samma för ABC80?) skriver jag det här i ABC800 mötet.

Följande är taget från manualen till MYABs sk Turbokort:

"Då dokumentationen till samtliga tidigare kontrollkort är bristfällig och/eller ofärdig finns det ingen lista på kommandon som finns och hur kontrollern skall reagera på dessa.

MYAB har gjort en serie prov med de gamla kontrollkortet för att utröna hur kommandona är uppbyggda, och har hittat följande kommandon som UNIDISK känner igen.

Alla kommandon består av fyra byte där den första är själva kommandobyten och de tre följande är parametrar till kommandot. Bytarna benämns här p0, p1, p2 och p3. Alla kommandon och parametervärden är i hex.

p0 = 01, läs sektor till buffert
p1 är drive nr
p2 och p3 är logiskt blocknr

p0 = 02, skicka buffert till dator
p1-p3 är don't care

p0 = 03, läs sektor till buffert och skicka bufferten till datorn
p1 är drive nr
p2 och p3 logiskt blocknr.

p0 = 04, fyll buffert med data från datorn

p1 = 00 ger buffert 0

p1 = 40 ger buffert 2 och p1 = 80 ger buffert 1
p2 och p3 är don't care

p0 = 08, skriv sektor från buffert
p1 är drive nr
p2 och p3 är logiskt block nr

p0 = 0C, fyll buffert med data från datorn och skriv ut den på sektor
p1 är drive nr
p2 och p3 är logiskt block nr

p0 = 10, specialkommando

p1 innehåller då drivenr i bit 2-0 och kommandot i bit 5-3, bit 6 och 7 är don't care.

Om bit 5-3 = 001 så formateras driven från spår p2 till p3 men detta endast om bufferten innehåller giltig formatteringsinformation

Det som UNIDISK kontrollerar för att se om giltig formatteringsinformation ligger i bufferten är att se om det finns ett adressmärke.

Om mönstret F5FE ligger i de första 20 byten i bufferten formateras i dubbel densitet annars i enkel densitet.

Vad som för övrigt finns i bufferten tas ingen hänsyn till. Varför formatteringsinformationen ser så konstig ut beror på att den gamla kontrollen förväntar sig att få en hel sektor."

Det vore kul att höra om ni lyckas i era diskexperiments.

Ärende: Övergång CMDINT->BASIC

Text 250 Börje Gustavsson <3374>

Jag har i min CMDINT.SYS som jag använder till ABC80, ändrat från RST 0 till ett hopp till rutinen CMND på adress 204. Jag vet inte var motsvarande rutin i 800an ligger. Men det finns ju andra som vet det.

Rutinen CMND skriver prompt och sätter maskinen i kommandomod så att man kan mata in från tangentbordet.

Text 267 Benny Löfgren <2615>
Kommentar till text 250

Gör så här: Leta rätt på var i BASIC:en strängen CHR\$(128)+"RUN" finns. Där startar en tabell med alla kommandon (likadan syntax som ABC80:s). Efter sista kommandot finns en CHR\$(255). Leta rätt på den. Därefter följer ett antal DEFW med adresser till de olika kommandona. Först ligger som sagt RUN. Kommandot har som indata (HL) som pekar på ett filnamn och en <CR> (egentligen skall det vara resten av strängen "RUN filnamn<CR>". Sätt upp HL och hoppa dit. Då kör BASIC:en programmet (HL). Det kan förslagsvis bestå av "NEW"+"SAVE filnamn", dvs. ett tomt namn. Med den här principen kan man alltså från DOS köra godtyckligt BASIC-program!

Jag återkommer eventuellt med några användbara rutiner.

*** ABCENIX ***

Ärende: Bootstrap

Text 30

I ett informationsblad till ABC1600 står det att den har något slags ROM-minne Bootstrap, vad är det för betydelse med det (Bootstrap alltså)?

Text 31 Bo Kullmar <1789>
Kommentar till text 30

Det är den rutinen som läser in operativsystemet från skiva och drar igång det hela.

Text 32 Göran Sundqvist <1255>
Kommentar till text 31

"BOOTSTRAP" är ett gammalt slangord och benämning på den korta hålremsa (som hade samma längd som ett skosnöre) som man använde för att ladda ett program som kunde läsa längre programremsor i datamaskinernas sten ålder!

*** FRITT ***

Ärende: Andra programmeringsspråk

Text 32 Kjell Larsson <1582>

FORTH-projektet förefaller vara ett lyckat ABC-klubbenprojekt. Är det möjligen någon som håller på med något liknande för LOGO? Jag är väldigt intresserad av att få tag i en LOGO till ABC80 och ABC800, men utan att köra under CP/M.

Text 35 Bo Kullmar <1789>
Kommentar till text 32

Nej, såvitt jag vet är det ingen som håller på med LOGO till ABC80. Eftersom LOGO använder HR-grafik som en vital del så är det ganska döfött. Dessutom så tror jag inte att det är så enkelt att lägga in LOGO som FORTH på en maskin. Jag tror inte att det någonsin kommer en körbar LOGO till ABC80.

Text 42 Kjell Larsson <1582>
Kommentar till text 35

Hur högupplösande grafiken till LOGO skall vara kan diskuteras. Det är nog viktigare med stort RAM-minne för LOGO. Jag menar att det händer ganska mycket nu när det gäller språk och OS. På många

icke ABC-datorer börjar språk som LOGO, C, MODULA2, PASCAL m fl bli tillgängliga och UNIX-liknande OS börjar dyka upp t ex Apples ProDos. Hur kan vi i ABC-klubben möta denna utveckling. Luxor tycks inte satsa på något som passar folk som inte vill lägga en mindre förmögenhet på sin dator. ABC1600 och ABC9000 är nog tänkta för företag i första hand. Är det kanske dags för några projekt för att öka språkfloran till ABC80X-datorerna?

Text 45 Benny Löfgren <2615>
Kommentar till text 42

Dessa maskiner har egentligen inget vettigt operativsystem (CP/M undantaget det är ett operativsystem, men vettigt...?). Det samt det faktum att de flesta maskinerna har bara 16/32 k RAM-minne gör det ganska vanskligt att göra några vettiga interpretatorer/kompilatorer. Det vettigaste är att göra som Fortran 77 till '800-maskinerna, nämligen kräva att det finns 64k-ram, vilket det finns som standard i 802 och 806. Sen kör man ett program som i princip mappar ut BASIC:en och mappar in RAM och DOS, och lite supportrutiner för CON:, samt klocka.

Text 46 Bo Michaelsson <913>
Kommentar till text 42

På tal om andra språk till ABC80 mfl., tror jag det vore vettigt med de allra vanligaste, så den som vill lära FORTRAN, COBOL och så vidare kan öva hemma. Problemet med all undervisning är ju, att man aldrig har maskintid på de maskiner som skolorna håller med. Om det skulle gå att genomföra tekniskt tors jag inte uttala mig om.

Text 47 Bo Kullmar <1789>
Kommentar till text 46

FORTRAN finns nog, men glöm COBOL! Det går inte att köra i en så liten maskin som ABC80!!!

Text 48 Bo Michaelsson <913>
Kommentar till text 47

Då får vi ha andra vanliga språk!

Text 51 Fredrik Ullen <1336>
Kommentar till text 47

Varför skulle man inte kunna köra COBOL på ABC80, Kullmar?

Nog för att COBOL är det uslaste språket i universum, men om man lägger upp det smart blir det snart klart, som det heter, eller vad tror du?

Text 52 Hans Sjöberg <1196>
Kommentar till text 51

Beginning division

Continuing division

Line \$1 division

Nja, GÅR gör det väl, men det blir nog inte BRA, och det vill vi väl

Line \$2 division
ändå inte...?

End division

Text 53 Bo Kullmar <1789>
Kommentar till text 52

Ja, ABC80 är en för liten dator för ett stort språk som COBOL. Minnet räcker helt enkelt inte! Man kan ju bara adressera 64 Kbytes åt gången i ABC80 under ABC-DOS. För att det skulle gå så bör man nog ha mer minne OCH ett operativsystem som kan sköta någon slags segmenterad adressering som finns i MSDOS när man köra på Intel 8088/8086 processorer.

Text 54 Bo Michaelsson <913>
Kommentar till text 53

Det finns ju en del COBOL som körs under CP/M. Vad som krävs och vad som presteras vet jag inte. Vet någon? Detta på tal om maskinernas storlek.

Text 55 Gunnar Faith-Ell <2733>
Kommentar till text 54

Under CPM kan största delen av de åtkomliga 64 k användas medan i en ABC-dator ligger en basitolk och tar upp en massa plats trots att den inte används.

Text 56 Matts Kallioniemi <2332>
Kommentar till text 55

Tolken behöver inte alls ta upp plats av de adresserbara 64 k hos Z80. I t ex ABC806 kan man med ett enkelt 'out' kommando switcha in RAM över tolken. (om man out'ar från BASIC så måste man naturligtvis ha kopierat in ett operativsystem i det externa RAM:et annars hänger den sig) Fö behöver väl inte en LOGO begränsa sig till 64 k då det är så enkelt att i ABC806'an adressera MYCKET mera minne.

mvh MATTS

Ärende: Nummerbyrå i Datavisionen

Text 170 Bo Kullmar <1789>

Nu kan man i Datavisionen kolla verr som har ett visst nummer. Det kostar inget extra. Kollen sker genom att systemet tar kontakt med televerkets dator i Kalmar har jag för mig.

Man kan gå till bilden via menyerna, men vill man gå direkt så skriver man *9500671\$. Man kan naturligtvis inte få ut hemliga nummer.

Man får visst inte ha modemnummer i katalogen, så därför står inte våra nummer där numera. Det är ett tips att om man vill ha ett hemligt nummer utan att betala extra så kan man säga att man kör modem!

*** MEDFORUM ***

Ärende: Ang kassettspelaren

Text 143 Gunnar Faith-Ell <2733>

Reparationer brukar vara dyrbara, men det kan löna sig att skruva upp den och titta om kan ser något fel. Jag har bl a hittat enklare fel som trasiga säkringar och avhoppad drivrem (den kan ibland vara besvärlig att få på).

OBS! Tänk på att strömbrytaren är känslig och kan gå av om man forcerar av kåpan samt att den mittersta skruven på undersidan INTE får dras åt för hårt.

Ärende: Copyrightinfrång

Text 159 Stephan Hellqvist <2126>

Jag har ställt frågor angående kommandon för styrning av kort. Speciellt styrning av kontrollkort till floppy. en känslig fråga (för DIAB) eller är det så att kunskaper saknas?

Om man kommunicerar direkt med kontrollkortet utan att gå via DOS, kan det vara någon form av copyrightinfrång och förarga DIAB?

Har vi rätt att disassemblera innehållet i alla PROM i maskinkonfigurationen, eller betraktas detta som någon form av piratkopiering?

Vi nyfikna har naturligtvis kikat i BASIC-PROM, DOS och diverse ABS-filer för att lära oss förstå hur programmen fungerar. Om jag nu utnyttjar det jag lär mig och skriver egna rutiner och utvecklar de rutiner jag hittar, kan det betraktas som piratkopiering?

Jag har lärt mig hur formateringsrutinen fungerar och dess användning av diverse OUT och INP, vad kan då vara mer naturlig än att vilja lära sig vad OUT 2-5, <Kommando> utför. Information om andra kort ur DATABASE-serien finns ju dokumenterad i bokform.

Det är naturligtvis inte meningen att ta brödet ur munnen från DIAB eller andra leverantörer av utrustning och tillbehör, utan tanken är lära sig använda maskinerna fullt ut och dela med sig av kunskaperna till andra och på så sätt sprida 'nyheten' om hur förträffliga ABC-datorerna är och medverka till ökad spridning. Gör vi inte detta, bör vi överväga att skaffa oss andra datorer med bättre dokumentation och större öppenhet.

"Kan hända det retar en del, men i så fall är det deras eget fel..." (Skånsk visa med Edvard Persson)

Text 163 Gösta Gustafsson <5113>

Kommentar till text 159

Kan användandet av en instruktion t ex OUT till floppykortet ha något med copyright att göra?

Låter underligt att man inte skulle kunna göra egna tillämpningar som går direkt ut på floppykortet! Är det möjligt?

Text 164 Bo Kullmar <1789>

Kommentar till text 163

Nja, med dessa OUT kommandon till floppykontrollern kan man kopiera vissa kopieringsskyddade program och detta *har* med copyrightfrågor att göra.

Text 165 Gösta Gustafsson <5113>

Kommentar till text 164

Betyder det att man inte kan få reda på hur de olika OUT-kommandona till kontrollkortet påverkar drivarna?

Text 166 Matts Kallioniemi <2332>

Kommentar till text 165

Nej, men att du antagligen får göra det själv. Jag för min del ryckte kontrollerns EPROM, placerade det i ABC-flexens minneskort och disassemblerade det. Krävdes bara en liten bygling av kortet.

***** ABC80 *******Ärende: Att ställa om BOFA**

Text 45 Olof Frisk <5009>

I programet ABCV24 höjs BOFA ca 4 kB för att ge plats för terminalrutinen. Hur återställer man BOFA då man t ex FILTRANS vill fortsätta via CHAIN med något annat stort program, som erfordrar fullt minnesutrymme? Kan man med hjälp av POKE-satser i FILTRANS återställa BOFA? Jag har försökt med detta utan framgång.

Har någon något tips rörande detta?

Text 46 Ola Arwidsson <5275>

Kommentar till text 45

Du måste poka om BOFA INNAN nästa program laddas in.

Text 47 Olof Frisk <5009>

Kommentar till text 46

Det är precis vad jag har försökt med. Men jag vet inte om jag gjort rätt. Jag gjorde POKE 65052,0,128 innan jag gjorde CHAIN från FILTRANS, det gick bra men när jag skulle göra CHAIN från det programmet till ett annat så gick det inte (om jag trycker reset fungerar det programmet bra).

Jag kanske inte har använt rätt POKE-satser. Om jag använt rätt POKE-satser vad har jag gjort för fel?

Text 48 Harald Nautsch <4479>

Kommentar till text 47

Du måste ställa om enhetspekaren med POKE 65034,179,110 (POKE 65034, 140,1 om du inte har floppy).

Text 52 Olof Frisk <5009>

Kommentar till text 48

Tack Harald (och Ola) för lösningen. Nu fungerar det perfekt! Enhetslistan - vem tänkte på den?! - Alla är vi barn i början..

Ärende: 80-spårsdrivar på ABC80

Text 141 Leif Gaude <3999>

Finns det något sätt att köra 80-spårsdrivar på en ABC80? Jag antar att man måste ha ett annat DOS var får jag tag på ett sådant?

Text 143 Benny Löfgren <2615>

Kommentar till text 141

Nej, det går inte på ABC80 eftersom det inte finns något UFD-DOS, och något 80-spårs DOS har aldrig blivit gjort.

Text 144 Börje Gustavsson <3374>

Kommentar till text 141

Ja, det finns det. Du kan ta kontakt med Magnus Lundberg, Nyfors Data i Rosersberg. Han har ett UFD-DOS till ABC80. Du kan kanske övertala honom att sälja ett till dig.

En annan lösning är att ta kontakt med Karlberg & Karlberg i Lund 046-15 01 90. De hade i alla fall tidigare ett DOS till ABC832 för ABC80.

Lycka till!

***** HJÄLPARE *******Ärende: Bug i LÖKARENS CHANGE-kommando**

Text 6

Ovanstående kommando ändrar bara variabeltypen i den listade version av programmet, medan variabeltypen ligger oförändrad i det kompilerade formatet.

Botemedlet är att antingen gå över de förändrade raderna med markören, och på så sätt få en om kompilering utförd, eller att spara programmet med LIST och sedan hämta in det på nytt varvid omkompilering sker.

Backup

Backup är ett mycket bra kopieringsprogram som Diab har gjort. Förväxla det inte med Pdatas backup till Basregistret. Backup följer med winchsestrar från Tranfor och Luxor (MENY0). Programmet fungerar mycket bra även för floppydiskar. Så bra, att jag rekommenderar alla att använda det i stället för copylib, om man har UFD-DOS.

Har man ABC806 en del optioner inladdade, t ex RAM-rutinen, så fungerar inte COPYLIB eftersom COPYLIB är fast allokerad i minnet. Då måste man starta om utan optioner för att köra COPYLIB. Med Backup går det däremot fint att köra, eftersom Backup är relokerbart dvs det lägger sig inte på en fast plats i minnet. Backup kan startas såväl från BASIC som från DOS.

Dessutom kan Backup en hel del som inte COPYLIB kan. Kopiering från flera skivor till en eller från en till flera skivor kan ske utan några som helst problem. Om man kopierar till en skiva och den blir full så säger Backup till vilka filer som inte får plats. Den tar alltså reda på hur mycket utrymme som finns på den mottagande skivan. Backup kan till och med dela filer och lägga upp den på två skivor.

Backup märker normalt filer som kopieras på från skivan, man kan dock ta bort denna märkning. Sedan kan man senare kopiera icke märkta filer. Märkningen tas bort när en förändring sker av filen. Märkningen fungerar givetvis inte om man kopierar från en skrivskyddad skiva.

Återförsäljarna har inte så vitt jag förstår rätt att sälja programmet Backup, men försök att få det gratis om du inte redan har det. Jag tycker att det borde finnas på alla systemskivor till UFD-DOS.

Följande optioner finns:

Verifiering

Flera från-skivor

Flera till-skivor

Kopiera enbart ej märkta filer

Kopierade filer märkes ej på från skivan

Kopiera samtliga filer

<1789>

Bo Kullmar

MONITORN

Telefonnummer och modem

Nu har vi just gjort så att man kan köra både 300/300 och 1200/75 på 08-80 17 25. På 08-80 15 23 och 80 15 26 kan man enbart köra 300/300 och på 08-26 91 86 enbart 1200/75.

Vi kommer att göra så att man på alla dessa fyra nummer skall kunna köra både 1200/75 och 300. Vi kommer också att ersätta dessa med ett gruppnummer, så fort vi får ett sådant från televerket. När vi får ett gruppnummer så upphör 80 15 26 och 26 91 86. 80 17 25 blir då åter igen en vanlig "pratlinje" till klubblokalen. På 80 15 23 kommer det då att finnas en telefonsvarare med information om monitor-systemet. Enligt televerket kommer vi att få ett gruppnummer i maj månad.

Vi ansöker om ett gruppnummer för fyra linjer nu och senare ytterligare två linjer. Gruppnummret slutar då normalt på 0 och vill man ringa direkt till en linje så skall den sista siffran var 1, 2, 3 eller 4. Normalt ringer man givetvis enbart gruppnummret. Tillkommer det fler linjer så är det bara att "haka på" dem på gruppnummret. Max är 9 och fler än så kommer vi nog aldrig upp i.

Vi har nu bestämt att vi skall använda den typ av SELIC AB16 modem som vi en tid har testat på 08-80 17 25. Vi har beställt nya SELIC-modem och vi skall använda dessa på alla linjer utom 1200/1200 linjen.

Så här gör du för att koppla upp dig mot Selics AB16 modem med automatiskt val av 300/300 eller 1200/75.

Själv valet av "hastighet" sker helt av modemet. Man kan därför inte påverka förloppet på annat sätt än att koppla på bärvåg. Modemet lägger först ut bärvåg för 1200/75 och sedan om det inte blev något där läggs bärvåg ut för 300. Detta kan du höra genom att lyssna på pipet. Så här går det till:

1. Monitorns modem lägger ut bärvåg för 1200/75.

2. Du slår på bärvåg genom att trycka in dataknappen. Kör du 300 och har en fjädrande dataknapp så håll knappen intryckt tills du får upp text på skärmen.

3. Modemet kollar om det finns bärvåg på backkanalen och finns det så är det 1200/75 och monitorn läser av vald hastighet, samt lägger ut texten "Tryck RETURN" på skärmen.

4. Finns det inte bärvåg på backkanalen, så antas det att det är ett 300 bps modem som ringer upp. Därför tas bärvågen ner och bärvåg läggs ut för 300 bps. När detta är klart så kan monitorn läsa av hastigheten och lägga ut texten "Tryck RETURN" på din skärm.

Kör du 1200/75 så får du alltså direkt rätt hastighet, du får bara komma ihåg att inte slå på data för sent för annars växlar modemmet till 300 bps.

Kör du 300/300 så kan det vara lite knepigare. Har du ett modem med en dataknapp som fastnar i bottenläge så är det bara att vänta i 10-12 sekunder. Har du däremot ett modem som har ej fjädrande dataknapp, typ Televerkets folkemodem, så måste du hålla dataknappen intryckt tills du har fått upp texten "Tryck RETURN" på skärmen!

Har du ett akustiskt modem så har tester visat att det skall gå bra att lägga luren i modemmet och vänta 10-12 sekunder tills du får upp text på skärmen. Om det inte fungerar bara genom att lägga i luren och vänta så får du försöka att vänta några sekunder så att modemmet slår om till 300 innan du lägger luren i modemmet. Vänta inte för länge för då kopplar modemmet ner.

Byte till LUX-NET

Beslut har tagits för byte till LUX-NET. Monitorprogramvaran är konverterad och MSG-systemet är under konvertering till LUX-NET. Vad som är problemet är winchestern. Vi har inte bestämt när övergången skall göras eftersom vi ännu inte har bestämt vilken winchester som vi skall använda. När vi skall gå över så kommer troligen systemet att vara avstängt under 1-2 veckor.

Inför en ev övergång till LUX-NET så är därför den nuvarande programvaran fryst, dvs vi ändrar inte i den. Vi inför också en del förbättringar i den nya LUX-NET-versionen av systemet.

Luxor och Bo Rydell har haft vänligheten att skänka oss 5 LUX-NET noder och 2 ABC8202or. Detta innebär att vi kommer att ha ytterligare två linjer för 300/300 eller 1200/75. De nya linjerna kan dock ej kopplas in förrän vi har fått ett gruppnummer och gått över till LUX-NET. Vi kan inte köra dem på CAT-NET-systemet heller eftersom vi saknar CAT-NET noder och vi köper naturligtvis inga fler sådana nu.

Därmed har vi 6+1 linjer till det nya LUX-NET-systemet. Kapaciteten kommer troligen att räcka en tid. Trots allt kommer det nog alltid att vara lite svårt att komma in under kvällstid eftersom många vill köra då, men vi har begränsade resurser att bygga ut systemet.

Framtill den 24 april 1985 har 663 medlemmar kört systemet minst en gång och dessa har gjort 20 154 inloggningar.

Manual

Flera personer har efterfrågat en manual till monitorsystemet. Problemet är att de som har skrivit programvaran och känner till detaljerna inte har tid att skriva en manual. Vi arbetar också med konvertering till LUX-NET nu. Jag hoppas dock att vi så småningom skall få fram en manual.

Programbanken

Här publiceras ingen ny lista över programbanken, eftersom det inte har förändrats i särskilt stor utsträckning sedan förra nummret av ABC-bladet.

Lösenord

De lösenord som du har tilldelats tidigare gäller framgent på vår stockholmsmonitor. Du får själv ändra det med kommandot PASSWORD. Medlemmar som inte förnyar sitt medlemskap kommer att tas ut ur medlemsfilen på monitorn.

På grund av att göteborgsmonitorn har det gamla systemet måste vi tilldela nya lösenord för göteborgsmonitorn. Ditt lösenord finner du på adressetiketten till tidningen. Där står dock av säkerhetsskäl denna gången inte ditt medlemsnummer. Det nya lösenordet beräknas gälla från och med halvårskiftet.

Lokalsamtal i hela landet

Televerket kommer att använda sin nya 020-tjänst för att ge andra system än televerkets eget datavisionssystem liknande villkor vad gäller telefontaxan. Det innebär att man med denna tjänst kommer att kunna ringa rikssamtal för enbart en markering och mottagaren betalar resten.

Televerket kommer därvid att erbjuda 20 linjer till ett gruppnummer för en engångsavgift på 20 000 kronor och en kvartalsavgift på 20 000 kronor. Moms tillkommer. Det är alltså tänkt för datavisionssystem, så det är inte helt säkert att vi skulle kunna använda det.

Klart är i varje fall att om vi skulle kunna använda det så skulle det innebära att vi blir tvingade att ta betalt av medlemmarna som kör. Alla skulle då få betala t ex en fast avgift eller en några ören per minut eller en kombination av fast och rörlig avgift. Detta skulle givetvis bli något dyrare för stockholmarna, men mycket billigare för medlemmar ute i landet.

På detta sättet så skulle vår stockholmsmonitor kunna bli "lokal" i hela landet. Behovet för lokala monitorer skulle då bortfalla. För att det hela skall gå ihop måste vi då finansiera det och därför är det intressant att veta hur många som skulle vilja köra. Ju fler som vill köra ju billigare blir det. Vi skulle kunna bygga ut antalet noder i samband med detta, om det behövs.

Vad det skulle kosta kan jag inte säga idag, men ett förslag är att det skulle kunna kosta 40 kronor per kvartal. För att få reda på hur många medlemmar som skulle vilja köra på monitorn om det kostar 40 kronor per kvartal så skulle jag vara tacksam om ni skrev ett postkort eller brev i MSG-systemet till mig och berättade det.

Ni kan inte räkna med att jag hinner besvara breven/postkortet. Denna viljeyttring är inte på något sätt bindande, utan bara ett försök till en enkel undersökning om hur många som kan vara intresserade. Skall vi använda oss av detta så blir det en kostnad på 100 000 per år som vi som kör måste dela på och ju fler vi är ju billigare blir det.

Bo Kullmar

SUBROUTINER!

Två små subrutiner.

Jag har valt att genomgående använda I, I% eller I\$ som parametervariabler och U, U% eller U\$ som resultatvariabler. Övriga variabler är arbetsvariabler eller slask. I övrigt har jag redigerat om rutinerna i enlighet med Rune Mattsson's förslag i ABC-bladet. Detta innebär att rutinerna är direkt körbara med exempel.

GOSUB leder till aktiv rad varför samtliga REM-rader kan avlägsnas om man så önskar.

1. FRAME.BAS gör en ram på skärmen av skrivbart ASCII-tecken. Vad det skall tjäna till får Du räkna ut själv. Rutinen behöver knappast förklaras.

Du sätter parametrar som styr storlek och läge på skärmen och vilket tecken som skall användas för GOSUB och ramen finns där. Det går självklart att med cursorn styra in text i ramen.

2. POKEWHEN.BAS är en subrutin för datumangivelse vid utskrifter. Den här rutinen har jag lagt in bl a i mitt programlistningsprogram för att slippa göra input varje gång jag kör programmet men vill ha aktuellt datum på listan.

Rutinen är generellt användbar när man behöver dagens datum i olika program eller vid upprepade tillfällen och funkar om man inte pökar något annat högst upp i minnet eller slår av strömmen. Rutinen testas först om 65535 innehåller ASCII 42 (*). Om så är fallet är datum redan inläst och presenteras på rad 22 för godkännande. Input av datum sker annars på rad 22. Rimlighetskontroll sker av input men ej strikt kontroll av antal dagar i respektive månad. Endast februari kollas till max 29 dagar. Orimlig input raderas. Rutinen väntar därefter på ny input. Datum lämnas i variabeln U\$.

På rad 120 står POKE 65535,0. Detta är endast för att testprogrammet skall bli meningsfullt.

Rutinen innehåller ett GOTO. Ta bort det den som kan.

Det förekommer vissa program där samma adresser används för något ändamål. I så fall får man leta reda på någon annan adress att lägga datum på.

<2776> Bengt Sandgren

```
1 REM LIST FRAME.BAS
2 REM Rutin för ram av text på skärmen
3 REM 19840414.1740 B Sandgren (C)
4 REM -----
110 REM Testprogram
120 FOR N%=0% TO 4% : READ I$(N%) : NEXT N%
130 DATA 39,21,0,0,36
140 CHR$(12%) : GOSUB 310
150 STOP
160 REM -----
170 REM
200 REM FRAME.BAS ++++++
210 REM Rutin för ram av ascii-tecken på
220 REM skärmen.
230 REM För ABC80, ABC800
240 REM
250 REM
```

```
260 REM Insänt av Bengt Sandgren <2776>
270 REM ++++++
280 REM I$(0)= ramens bredd
281 REM I$(1)= dito höjd
282 REM I$(2)= rad för övre vänstra hörn
284 REM I$(3)= kolumn för dito
285 REM I$(4)= tecknets ascii-värde
300 REM ++++++
310 ; CUR(I$(2%),I$(3%))STRING$(I$(0%),
    I$(4%))
320 ; CUR(I$(2%)+I$(1%)-1%,I$(3%))STRING$(
    I$(0%),I$(4%))
330 FOR N%=1% TO I$(1%)-2% : I$(2%)=
    I$(2%)+1%
340 ; CUR(I$(2%),I$(3%))CHR$(I$(4%))
    CUR(I$(2%),I$(3%)+I$(0%)-1%)CHR$(I$(4%))
350 NEXT N%
370 RETURN : REM Åter till huvudprogram
380 REM
```

```
1 REM LIST POKEWHEN.BAS
2 REM Poka ÅMMDD från 65535-och neråt
3 REM 19850414.1758 (C) B Sandgren
100 REM -----
110 REM Testprogram
120 POKE 65535,0%
130 GOSUB 320
135 ; CUR(22,0)TAB(40);
140 ; CUR(22,0%)U$ : STOP
150 REM Slut testprogram
160 REM -----
190 REM
200 REM POKEWHEN.BAS ++++++
210 REM POKAR ÅMMDD från 65535-och
220 REM nedåt.
230 REM För ABC80
240 REM Insänt av Bengt Sandgren <2776>
250 REM ++++++
260 REM N% = lopräkmare
270 REM Z$ = slasksträng
280 REM U$ = utsträng
290 REM ++++++
300 REM -- Rutin för datum ÅMMDD ----
310 REM -- Rutinens styrdel -----
320 IF PEEK(65535%)=42% GOSUB 390 ELSE
    GOSUB 470
330 ; CUR(22,0%)TAB(40%);
340 ; CUR(22,0%)CHR$(7%)U$+' ' År datum
    ok J/N (N) ' ; : GET Z$
350 IF Z$='J' OR Z$='j' Z$="" : N%=0% :
    RETURN
360 POKE 65535%,0% : GOTO 320
370 REM -----
380 REM -- Peek'a hem datum till U$ ---
390 U$="19"
400 FOR N%=1% TO 6%
410 IF N%=3% OR N%=5% U$=U$+'-'
420 U$=U$+CHR$(PEEK(65535%-N%))
430 NEXT N%
440 RETURN
450 REM -----
460 REM -- Input datum ÅMMDD -----
470 ; CUR(22,0%);TAB(40%)
480 ; CUR(22,0%)'=> Datum ÅMMDD:';
490 ; CUR(22,16%); : INPUT Z$
500 IF LEN(Z$)<6% 470
510 IF MID$(Z$,1,2%)<'01' THEN 470
520 IF MID$(Z$,1,2%)>'99' THEN 470
530 IF MID$(Z$,3,2%)<'01' THEN 470
540 IF MID$(Z$,3,2%)>'12' THEN 470
550 IF MID$(Z$,3,2%)='02' AND
    MID$(Z$,5,2%)>'29' THEN 470
560 IF MID$(Z$,5,2%)<'01' THEN 470
570 IF MID$(Z$,5,2%)>'31' THEN 470
580 REM -----
590 REM -- Poka datum och signal ----
600 FOR N%=1% TO LEN(Z$)
610 POKE 65535%-N%,ASC(MID$(Z$,N%,1%))
620 NEXT N%
630 POKE 65535%,42%
640 GOSUB 390
650 RETURN
660 REM
```

Vilken dator körs programmet på?

När man gör ett program så kan man behöva ta hänsyn till vilken dator ur 800-serien som programmet körs på. För att ta reda på detta finns det olika metoder. I senare versioner, troligen från ABC802 och framåt, finns det i adress 38 en uppgift om BASIC-version och i adress 39 en uppgift om BASIC-typ. Vad jag har erfärut så är innehåller i adress 39 följande:

ABC802	3
ABC806	4
DTC 2	6

Version av DOS kan man också ta reda på. I maskiner med UFD-DOS gäller att i adress 24687 står det en nolla om det är UFD-DOS och i adress 24688 står dosstypen. För maskiner som inte har UFD-DOS kan man också ta reda på vilket DOS som finns, men det blir lite svårare då. Det framgår av sid 72 i Bit för Bit hur man gör.

Vill man ta reda på vilken typ av 800-maskin som programmet körs på och även klara gamla 800:or så kan man använda subrutinen enligt nedan. Den fungerar naturligtvis inte på DTC-maskiner.

Rutinen tilldelar variabeln TolK\$ innehållet i BASIC-tolken genom BASIC-instruktionerna POKE och VAROOT. Närmare detaljer om hur detta sker framgår av Bit för Bit sid 100-106. Sedan söker rutinen helt enkelt efter "ABC80" i TolK\$ med instruktionen INSTR. Eftersom det alltid står antingen ABC800, ABC802 eller ABC806 där så hittar programmet det! Sedan är det bara och skilja på ABC800 C och M om svaret blir ABC800. Detta görs genom att kontrollera om instruktionen SET DOT ger felmeddelande. SET DOT finns inte i ABC800 M och ger därför ett felmeddelande.

Vad programmet inte klarar är att ta reda på om ABC800 C/M är utrustad med grafikort. Det går inte att testa med någon FG-instruktion eftersom ABC802:ans BASIC inte känner till FG-instruktioner. Är det någon som har löst det?

Bo Kullmar

```
2 ! *****
3 ! Funktion          TYP.BAS
   Utgåva 1.0        1985-03-10
4 ! av Bo Kullmar
5 ! Insänd av Bo Kullmar <1789>
6 ! För ABC800M ABC800C ABC802 ABC806
7 ! Testad på ABC806, ABC802
8 ! Funktionen anger vilken datortyp som
   programmet körs på genom att läsa
9 ! tolken och se om det står ABC800,
   ABC802 eller ABC802 där. Står det
10 ! ABC800 så kollas det som CLR DOT
   ger error och därigen kan man skilja
11 ! på ABC800 C och ABC800 M.
12 ! *****
20 INTEGER : EXTEND
1000 ; FNTyp$
1010 DEF FNTyp$ LOCAL Adr,TolK$=0,Typ$=6
1020 ! In: --
1030 ! Ut: Datortyp, PIC X(8)
1040 POKE VAROOT(TolK$),0,96,0,0,0,96
1050 Adr=INSTR(1,TolK$,"ABC80")
1060 Typ$=MID$(TolK$,Adr,6)
1070 IF Typ$<>'ABC800' RETURN Typ$
1080 ON ERROR GOTO 1110
1090 CLR DOT 0,0
1100 RETURN 'ABC800 C'
1110 RETURN 'ABC800 M'
1120 FNEND
```

Vilken version?

När man utvecklar ett program, sparar man under tiden versionerna med namn som PROGRAM.BAS och därefter PROGRAM2.BAS etc.

Sen kommer det en eller flera varianter ut på diskarna. Plötsligt upptäcker man att man har en uppsjö varianter och kopior på samma program. Då får man städa. För detta ändamålet har jag tillverkat detta nyttoprogram JÄMFÖR.PGM.

Du svarar med namnen på de två programmen som du skall jämföra. Nu tar maskinen fram programmen och lägger dem bredvid varandra i minnet.

Den jämför varje radnummer. Om innehållet i en rad inte är identiskt lika i de två programmen, skriv båda raderna ut. Detta gäller också om ett radnummer i den ena versionen saknas i den andra. Du kan välja att få avvikelserna utskrivna på skrivaren.

<3098> Egil Fjelddahl

```
10 REM LIST JÄMFÖR.PGM EGILS PROGRAMMER
20 DIM A$=128 : DIM A1$=128 : DIM A2$=128
30 : CHR$(12)'Programmet har handbroms
   - när du håller ner en tangent står
   det still' : ; ; ;
40 : 'Om du har samma namn på programmen
   på två diskar, skriv DR1: framför ena
   namnet ' : ; ; ;
50 : 'Första filen : ' : INPUT F1$
60 : 'Andra filen : ' : INPUT F2$
70 GOTO 98
80 CLOSE 1 : CLOSE 2 : 'Samma filer en
   gång till' : INPUT A$ : IF A$='J' 90
   ELSE STOP
90 : 'På printern (n)' : INPUT A$ : IF
   A$='J' OR A$='J' P%=3% : OPEN 'PR:'
   ASFILE 3%
100 ONERRORGOTO 80 : OPEN F1$ ASFILE 1 :
   OPEN F2$ ASFILE 2
110 : $P%, 'Jämför rader med samma
   radnummer för 'F1$' och 'F2$' : ; $P%
120 F1$=F1$+SPACE$(16%-LEN(F1$))
130 F2$=F2$+SPACE$(16%-LEN(F2$))
140 REM ...START LÄSNING
150 IF INP(56%)>127% THEN 150
160 IF A1%=A2% GOTO 220
170 IF A1%>A2% GOTO 190
180 GOSUB 200 : ; $P% : F%=1% : GOSUB
   260 : A1%=A$ : A1$=A$ : GOTO 140
190 GOSUB 210 : ; $P% : F%=2% : GOSUB
   260 : A2%=A$ : A2$=A$ : GOTO 140
200 : $P%, F1$ : 'A1$' 'A1$ : RETURN
210 : $P%, F2$ : 'A2$' 'A2$ : RETURN
220 IF A1$<>A2$ GOSUB 200 : GOSUB 210 :
   ; $P%
230 F%=1% : GOSUB 260 : A1%=A$ : A1$=A$
240 F%=2% : GOSUB 260 : A2%=A$ : A2$=A$
250 GOTO 140
260 INPUTLINE $F%, A$
270 A$=LEFT$(A$, LEN(A$)-2)
280 B$=INSTR(1%, A$, CHR$(32%))
290 A$=VAL(LEFT$(A$, B$-1%))
300 A$=RIGHT$(A$, B$+1%)
310 RETURN
```

Gör en ordbehandlare av TV-editorn

En viktig del av en ordbehandlare är att du kan vräka på med text utan någon RETURN för varje ny rad. Det skall maskinen själv sköta. Du skall också spara din text ofta, och då får ingen rad vara längre än 120 tecken. Eftersom TV-editorn inte är fullkomlig här, har jag plockat fram en lösning. Var så goda.

Följande snutt till TV-editorn delar alla för långa stycken till önskad längd. D v s du sätter en maximal radlängd och raden kapas efter det mellanslag som ligger närmast innan den maximala längden. Om du inte sätter någon maximal radlängd används 79 som blir vackrast på skärmen och passar till skrivare med 12 tecken per tum.

Om du önskar att koppla ihop en styckad sats igen, används ctrl-E ctrl-K upprepade gånger. Efter en dylik hopkoppling kan du editera stycket och sedan dela det editerade stycket igen.

Bruksanvisning

<\$ ger delning till maximalt 79 tecken.

nn<\$ ger delning till maximalt nn tecken.

<3098> Egil Fjelddahl

```
1070 M8%=0% : L8%=0% : L4%=79%
2660 IF C$<>'<' 2670 : REM RADBYTE
2662 IF N%>1% L4%=N%
2664 GOSUB 3900 : GOTO 1700
2670 IF C$<>'J' THEN 2681 : REM JUMP
3124 : CUR(23%,0%)'Raden är för lång!
   <$ ger längd' ; L4% : RETURN
3900 REM ** RADBYTA **
3910 P%=1% : P1%=P%
3920 IF P1%<LEN(M$) THEN GOSUB 3690 ELSE
   RETURN
3930 IF P1%-P%<L4%+3% THEN P%=P1% : GOTO
   3920
3940 FOR P1%=P%+L4% TO 1% STEP -1%
3950 IF MID$(M$, P1%, 1%)=CHR$(32%) 3970
3960 NEXT P1% : P1%=0% : RETURN
3970 P%=P1% : E%=0% : M5%=2% : GOSUB
   3350 : IF E% THEN RETURN
3980 POKE M7%+P%, 13%, 10% : E%=-1% : GOTO
   3920
```

+-----+		
!	Typografi	!
!		!
!	S-ELITE-hjul	!
!		!
!	! = ASCII	33 !
!	" = ASCII	34 !
!	\$ = ASCII	35 !
!	% = ASCII	36 !
!	& = ASCII	37 !
!	' = ASCII	38 !
!	' = ASCII	39 !
!	(= ASCII	40 !
!	) = ASCII	41 !
!	* = ASCII	42 !
!	+ = ASCII	43 !
!	, = ASCII	44 !
!	' = ASCII	64 !
!	^ = ASCII	94 !
!	_ = ASCII	95 !
!	~ = ASCII	96 !
!	ü = ASCII	126 !
+-----+		

ABC ÖST

Box 6129
580 06 Linköping
Postgirokonton 483 91 35-3

Från östra kanten av vårt land kan vi nu börja summera det som hänt den första tiden av vår verksamhet. Vi har haft en ganska stor mängd aktiviteter som tydligen även accepterats av våra medlemmar eftersom vi lyckas att en vanlig vardagskväll samla folk som har en körsträcka på ungefär 25 mil för att vi även i fortsättningen kan vidmakthålla och om möjligt öka det otroliga gensvar vi tycker oss ha fått.

Vi vädlar också från styrelsens sida till alla andra inom vårt område att göra slag i saken och betala in 25- och gå med i lokalavdelningen. Ni är välkomna och behövs för att ytterligare öka våra möjligheter.

De program vi hittills haft är bl a studiebesök på Luxor och SVT samt RR (Riksradiation), demonstration av möjlighet att köra ABC80 mot dubbla bandspelare, hur man använder diskarean som RAM-floppy med batteribackup, mycket uppskattade demonstrationer av egna förmågor. Vi har även haft demonstration av DIS (Dator i Släktforsning), JSP-800, TOOLBOX 2, COMP-REGINA och mycket mer.

Även här är det delvis egna medlemmar som ställt upp. Det har varit givande och intressanta stunder och vi har all anledning att vara tacksamma mot dessa "demonstratörer" som gett oss så otroligt mycket.

ABC-Öst har även lyckats ordna vissa rabatter hos en del firmor. Den vanliga rabattsatsen är 10% men vissa undantag finns. De firmor som lovat rabatt är Data och Kontorskonsult AB, Linköping Material Clearing, Norrköping Eltema, Linköping. Överenskommelsen med dessa är att vi skall kunna visa att vi verkligen är medlemmar i ABC-klubben. Uppge därför medlemsnumret när du vill aktivera rabattererbjudandet för att firman enkelt skall kunna kontrollera medlemskapet.

Vårens sista träff kommer vi att ha onsdagen den 29 maj då vi är inbjudna till Data och Kontorskonsult AB för att studera nätverk och modemanvändning. Vi har i styrelsen mycket stora förväntningar.

Höstens upptakt kommer att bli den 4/9, med tema CAD/CAM. Även denna träff har vi anledning att rekommendera om vi får planerna att gå i lås.

Vårt första möte höst blir onsdagen den 4 september och sedan träffas vi första helgfria ondagen i varje månad. Träffadressen är normalt **Ånestadsgården, Ridhusgatan, Linköping**. Temat för den första kvällen blir CAD/CAM.

Vi försöker meddela våra medlemmar genom personlig kallelse.

I övrigt gäller att Ni bör kontakta oss om det är några frågor som Ni vill ställa. Sakerligen kan vi inte svara på allt men inom klubben finns en stor möjlighet att få svar på det mesta, och även viss hjälp.

Vill du ha ytterligare information kan du ringa någon av

Nils Larsson (ordf)	013-134565
Lars Källner (sekr)	013-66297
Tommy Drotz (kassör)	013-151536

JOYSTICK

Bygga om en joystick till ABC80

Jag har använt en COMPETITION PRO, en joystick avsedd för Atari och VIC. Den kostade då 199:-.

Befintlig sladd används, men V24-kontakten måste bytas mot en ny för att placeringen av stiften skall bli rätt.

I dosan löds alla trådar om enligt följande schema:

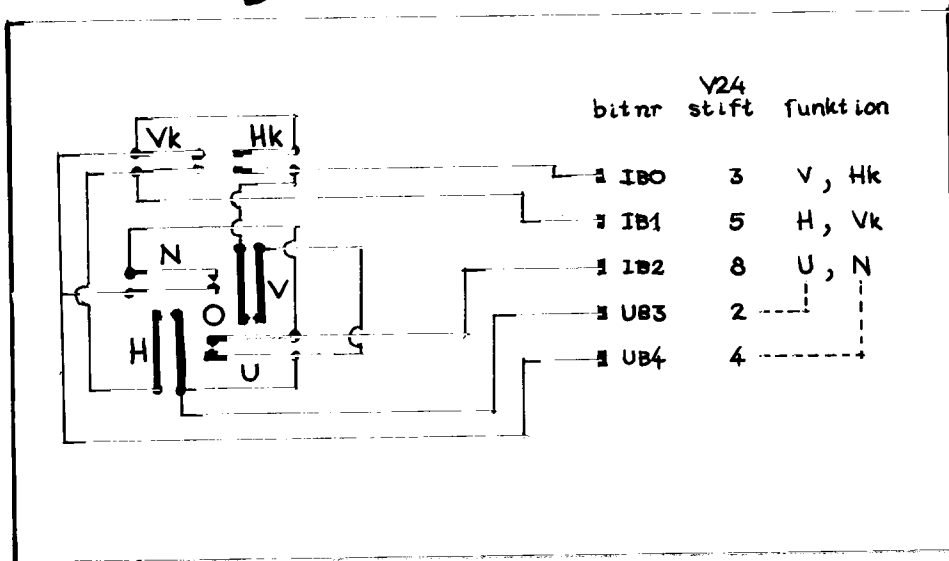
```

65525 REM $$ JOY.SUB $$
65526 REM $$$$$$$$$$$$
65528 OUT 58,16 : Ö%=(INP(58) AND 7
OUT 58,8 : Ö%=(Ö%+(INP(58) AND 7)*8
65529 IF NOT Ö% AND 1% R$='Hk'
65530 IF NOT Ö% AND 2% R$='Vk'
65531 IF NOT Ö% AND 4% R$='N'
65532 IF NOT Ö% AND 8% R$='V'
65533 IF NOT Ö% AND 16% R$='H'
65534 IF NOT Ö% AND 32% R$='U'

```

Kombinationer kan göras för diagonala förflyttningar

<2401> Tom Sjöberg

Radannonser

Säljes

Oanvänd TKN80 säljes till högstbjudande.

<5654> Göran Mattsson
Vitalisgatan 28
441 43 Alingsås

Säljes:

Radskrivare Scandia-Metric Itoh 8300P med parallellsnitt och engelsk beskrivning. Nästan ny.

Pris 3700:- eller högstbjudande

<5621> K-O Wiren
0586-82 653, dagtid
0550-19 386, kvällstid

SÄLJES

Obetydligt begagnad Diskettenhet ABC 830

Priside' 3200 SEK

Lena Arkwall

Tel 08-715 47 82

Säljes

Programvara för ABC800, Facit DTC. Ord, Kalkyl, Databas, Grafik i engelsk version för diskdrive 320/640 bortslumpas för 1900:- per styck inklusive handledning och backup i originalförpackning.

Tord Colton
08-93 29 32

Säljes

1. CP/M-tillsats för ABC800M. UNI 800G med CPM, nytt 1500:-.
2. Videokort 40 tkn färg till ABC800C med PROM, 600:-.
3. Flexskiveenhet 8 tum, 2 x 0.5 MB, med controllerkort 4500:-.
4. Matrissskrivare, liggande A4, Philips, 1000:-.
5. Flexskiveenhet ABC832, 80-spårs 2 x 640 kB, 7500:-.

<1416> Leif Åhlin
742 23 24, kvällstid

Säljes

ABC80 inklusive bandspelare och nummeriskt tangentbord, expansionsenhet med 16 kB och floppy 2 x 160 kB.

Program: Basregister, ABC ORD och bokföringssystem, ABC-klubbens kassetter 3 - 14 samt diverse litteratur.

<2827> Lars-Olle Gustavsson
Snapphanegatan 20
271 00 Ystad
0411-17 531

Säljes

ABC830 flexminne, använt endast 10 timmar säljes för 7500:-
"Ta med dig datorn" EPSON HX20. Helt ny. Säljes med printer, kassetminne och väska. Pris 5000:-

Anders Mattsson
044-12 95 43, kvällstid

Säljes

Flexskiveenhet ABC-FD2 och skrivare Centronics 730-4. Båda lite använda.

<2767> Ingvar Malm
Godemansvägen 10
372 00 Ronneby
0457-218 76, kvällar

Till salu

ABC80 med bandspelare, DataDisk 82 försedd med 2 x 8 kB minne och Centronics-interface, skrivare, Microline 80.

Pris tillsammans 12 000:-

<3330> Erik Nilsson
0152-12001

Till salu

Facit Floppy-drive 2 x 320 kB. Typ 190 92 06, årsmodell 83, nyskick.

<5704> Olle Andersson
0243-800 35 (9.00-17.00)

Köpes

Anbud önskas på begagnad ABC80, med eller utan extra utrustning. Ifall extra utrustning finns, lämna gärna förslag till pris utan utrustning ifall ni kan tänka er att sälja endast datorn.

<4642> Peter Anvin
Tegelvägen 33
723 48 Västerås
021 - 13 25 05

Profilm Company AB utvecklar och tillverkar datorbaserade system för EFC film/video-kombinering, off-line/on-line redigering och negativ-

klippning. Vi är nio personer och våra system finns i Sverige, Danmark, Norge, Finland, England, Västtyskland och Canada. Vi söker

PROGRAMMERARE

Det rör sig inte om några smör- och bröd-rutiner. Varje system består av flera fristående datorer (fn ABC 806). Interaktivt, med mycket stränghantering och hardcopy. Även områden som enklare AI blir aktuella. Systemen utvecklas ständigt både på mjukvaru- och hårdvarusidan. I direkt kontakt med våra kunder.

Vi behöver förstärkning på programmerarsidan med:

1. "Strukturerad" programmerare, som efter givna förutsättningar kan utveckla programdelar för ABC 806. Vi arbetar ofta med

JSP och Comporens Toolbox som hjälpmedel.

2. "Maskinnära" programmerare, som är väl förtrogen med Z80 och gärna 68008. Det gäller att ta fram assembler-subrutiner och kopplingar för att styra och kommunicera med professionell video- och ljudutrustning. Om Du talar flytande V11 och V24 är det en fördel.

Skulle Du ha erfarenhet från arbete i mindre företag eller egen verksamhet, så är det en extra fördel. Liksom om Du har sysslat med video, film, foto eller ljud.

Om Du är "maskinnära" tror vi att Du bör arbeta här i Solna, medan vi för det andra heltidsjobbet är flexibla.

Kontakta Tomas Dyfverman eller Henrik Ahlén meddetsamma!

Profilm Company

Profilm Company AB
Östervägen 14 A
S-171 39 SOLNA
Tel 08-734 08 40
Telex 16770 Profilm S
Telefax 08-730 35 36

EPROM II

EPROM-PROGRAMMERARE TILL DIN ABC80 / ABC800

Komplett EPROM-PROGRAMMERARE till följande 5V-minnen: 2758, 2516, 2716, 2532, 2732, 2564, 2764, 27128, 27256.

NYHET! Programmeringsspanning 25/21/12,5 V. "Intelligent" programmeringsalgoritm.

EPROM-PROGRAMMERAREN består av:

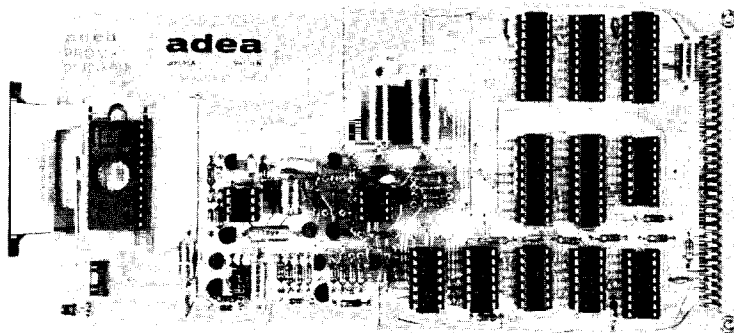
- Kretskort för ABC80/4680 bussen
- Drivprogram på flexskiva
- Utförlig bruksanvisning på svenska

Drivprogrammet har följande funktioner:

- Programmering från RAM-minne
- Kopiering av EPROM till RAM-minne
- Kopiering av RAM-minne till fil
- Inläsning av fil till RAM-minne
- Radertest av EPROM
- Verifiering av EPROM/RAM-minne
- Byte av EPROM-typ

NYHET! Bildskärmsditering av RAM-minne
NYHET! Utskrift valbart i Hex, Decimal, Oktal, Binärt format

NYHET! Hardcopy-funktion

Tillbehörskort för programmering av enchipdatorerna 8742, 8748, 8749

ADEA Elektronik AB
Box 16015, 750 16 UPPSALA
☎ 018-10 06 02

Kom ihåg att anmäla adressändring i tid

NYHET! ABC-klubbens PUBLIKATIONER PÅ DISKETT

	Q	K	D	E	8
SN1.X Samlingsnummer 1980-81 inkl disk/kasset Nr 1-2	185:-	125:-	185:-	215:-	225:-
SN1 Samlingsnummer 1980-81 endast tidningar...100:-					
SN2.X Samlingsnummer 1982 inkl diskett/kasset Nr 3-8	330:-	150:-	330:-	420:-	450:-
SN2 Samlingsnummer 1982 endast tidningar...100:-					
SN3.X Samlingsnummer 1983 inkl diskett/kasset Nr 9-11	215:-	125:-	215:-	260:-	275:-
SN3 Samlingsnummer 1983 endast tidningar...100:-					
SN4.X Samlingsnummer 1984 inkl diskett/kasset Nr 12-13	185:-	125:-	185:-	215:-	225:-
SN4 Samlingsnummer 1984 endast tidningar...100:-					
SN1-4.X Samlingsnummer 1980-84 med disk/kasset Nr 1-13	890:-	500:-	890:-	1.085:-	1.150:-

E= Enkel density 40 spår (2 skivor) för FD-2, DD-80 m fl.

D= Dubbel density 40 spår för FD-2D, DD-82/84, ABC-830 m fl.

Q= Quad density 80 spår per sida, för DD-56, ABC-832 mfl.

8= 8" Stor floppy för DD-88, ABC-838 m fl.

K= Kasset (den vanliga ABC-kassetten).

ABC-Rapport 1, disassemblering ABC-80.....100:-

ABC-Rapport 2, inst. manual för ABC-80 Fig-FORT.....60:-

ABC-Rapport 3, (E/D/Q/8/K) Starting FORT + Prog.inkl. diskett/kass.220:-

ABC-Rapport 3, Starting FORTH enbart boken.....175:-

ABC-Rapport 3, FORTH 79, enbart programvaran.....65:-

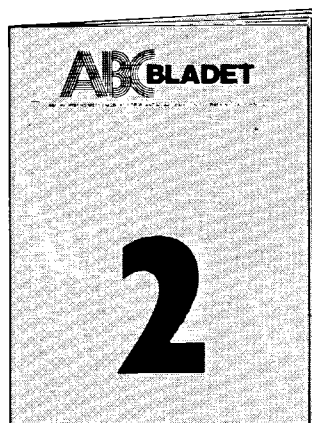
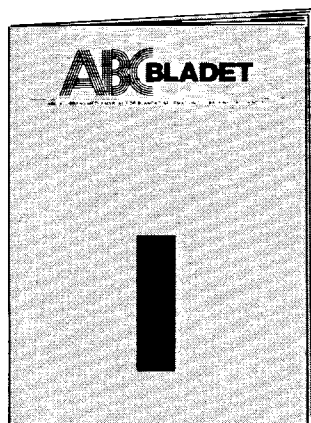
Q-Zentralen, inträdesavgift (Postgiro: 43 51 74-8).....50:-

OBS! Vid beställning av Rapport 3 (Prog.) ange DATOR och DOS.

Skriv Ditt medlemsnr. namn, adress, samt produktens nummer på talongen, samt betala in rätt belopp på POSTGIRO 62 93 00-5 så sänder vi produkterna med betalt porto, ingen moms tillkommer.

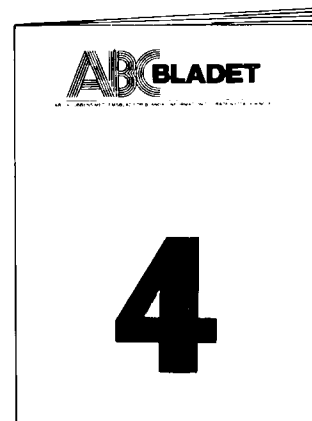
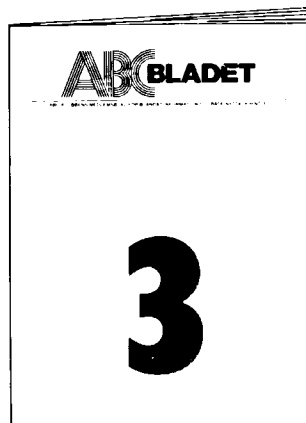
UTGIVNINGSPLAN

Nr 1, 1985
Manusstopp: 1 februari
Annonsbokning: 4 februari
Materialdag: 15 februari
Till tryck: 1 mars
Medlemmarna: 27 mars

Nr 2, 1985
Manusstopp: 22 april
Annonsbokning: 29 april
Materialdag: 6 maj
Till tryck: 28 maj
Medlemmarna: 19 juni

Nr 3, 1985
Manusstopp: 15 augusti
Annonsbokning: 20 augusti
Materialdag: 29 augusti
Till tryck: 16 september
Medlemmarna: 11 oktober

Nr 4, 1985
Manusstopp: 21 oktober
Annonsbokning: 28 oktober
Materialdag: 4 november
Till tryck: 18 november
Medlemmarna: före jul